

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چکیده مقالات

«همایش ملی کار آفرینی و تجاری سازی

رشته زبان و ادبیات عربی»

و ششمین گردهمایی مدیران گروه‌های زبان و ادبیات عربی کشور

دانشگاه سمنان

۱۳ - ۱۴ اسفند ۱۳۹۳

www.arabic.semnan.ac.ir

چکیده مقالات همایش ملی کارآفرینی و تجاری سازی رشته زبان و ادبیات عربی

دانشگاه سمنان، اسفند ۱۳۹۳

گردآوری و تدوین: کمیته علمی همایش

دبیر علمی همایش: دکتر علی ضیغمی

دبیر اجرایی همایش: دکتر محمود خورسندی

کمیته علمی همایش: دکتر محمود خورسندی، دکتر علی ضیغمی، دکتر شاکر عامری،

دکتر صادق عسکری، دکتر احسان اسماعیلی طاهری، دکتر حبیب کشاورز، دکتر علی اکبر

نورسیده، دکتر شکوه حسینی، دکتر هادی نظری منظم، دکتر فرامرز میرزایی، دکتر بهنوش

اصغری، دکتر بتول مشکین فام.

تنظیم مقالات: ملیحه یعقوبی زاده، سید احمد شاه مرتضی

مسئولیت صحت و سقم مطالب مندرج در هر مقاله به عهده نویسنده آن است.

فهرس مقالات

- پیشگفتار ح
- ۱ بازار کار ترجمه و پاسخ به خواسته ها و نیازهای آن در ایران ۱
د. حسین شمس آبادی ، د. حسین میرزائی نیا، د. عباس گنجعلی، د. فرشته افضلی
- ۲ کارآفرینی آموزش و پژوهش در رشته زبان و ادبیات عربی ۲
دکتر حسن علی شربتدار
- زبان عربی در خدمت صنعت گردشگری (مطالعه موردی گردشگری سلامت در شهر سلمان محمدی(ص) اصفهان)
- ۳ حسن کاظمی سهلوانی، فیض الله مددی ۳
- ۴ چالش های تجاری سازی و توسعه زبان عربی در ایران ۴
دکتر مهدی محمدی نژاد
- آسیب شناسی سرفصل درسی رشته زبان و ادبیات عربی بر اساس شاخص های تجاری سازی ۵
سجاد اسماعیلی ولقمان باش قره
- ۶ ظرفیت ها، راهکارها و اصول کارآفرینی و تجاری سازی در رشته ی زبان و ادبیات عربی ۶
دکتر روح الله صیادی، امیرحسین عبدلی
- ۷ بررسی علل ناکارآمدی آموزش زبان عربی (سرفصل دروس رشته و چالش های ورود به بازار کار) ۷
دکتر مصطفی مهدوی آرا ودکتر احمد رضا حیدریان شهری
- ۸ کارآفرینی در رشته زبان و ادبیات عربی؛ فرصتها و چالشها ۸
دکتر هومن ناظمیان
- ۹ نقش ترجمه عربی در ارز آوری برای کشور ۹
دکتر علی ضیغمی وبهروز حیدریکی
- ۱۰ نقش گروه های زبان و ادبیات عربی در ایجاد و توسعه قابلیت های کارآفرینی ۱۰
دکتر مصطفی جوانرودی، نسیم شریفی
- ۱۱ «توریسم درمانی» گزینه ای برای اشتغال دانش آموختگان رشته زبان عربی ۱۱
دکتر صادق عسکری، فاطمه علیان

- آسیب شناسی رشته «زبان و ادبیات عربی» و مهارت‌های لازم برای این رشته جهت ورود به بازار کار
- نرگس شاهوردی شهرکی و میثم ایمانیان بیدگلی ۱۲
- کار آفرینی برای زبان دانان عربی در حوزه گردشگری ۱۳
- دکتر رقیه رستم پور و مهناز اعتضادی فر
- بررسی فرصت‌های شغلی مرتبط با رشته‌ی زبان عربی (مطالعه‌ی مورد پژوهانه‌ی حوزه گردشگری شهر مشهد)
- دکتر احمدرضا حیدریان شهری و دکتر مصطفی مهدوی‌آرا ۱۴
- بررسی موانع درون‌زا و برون‌زای توسعه کارآفرینی و تجاری‌سازی در رشته عربی و ارائه برخی راهکارها
- داود شیروانی و زاهد مهدویان مقدم ۱۵
- مدیریت برنامه‌ریزی برای تجاری‌سازی آموزش زبان عربی در ایران ۱۶
- دکتر فرهاد رجبی
- ضرورت گرایش شدن رشته زبان و ادبیات عربی در مقطع تحصیلات تکمیلی ۱۷
- مینا عربی
- نقش زبان عربی در بازاریابی اینترنتی برای بازرگانان ایرانی در میان کشورهای عربی ۱۸
- دکتر فرامرز میرزایی و طیبه امیریان
- نقش زبان عربی و همجواری با کشورهای حوزه خلیج فارس در توسعه گردشگری سلامت در ایران
- دکتر فاطمه قادری و فاطمه جمشیدی و زهرا تقی زاده ۱۹
- ارتباط مراکز علمی با مراکز کارآفرینی رشته‌ها و گرایش‌های عربی (واحد کارگاه آموزش مهارت
- ترجمه متون مطبوعاتی عربی با همکاری خبرگزاری فارس) ۲۰
- سید علاء نقی زاده
- نقد و ارزیابی آموزش زبان عربی در ایران بر اساس نظریه حیطه شناختی بنجامین بلوم (به عنوان
- مانعی بر سر راه کاربردی کردن و تجاری‌سازی این رشته در ایران) ۲۱
- دکتر حسن اسماعیل زاده، دکتر عبدالاحد غیبی، دکتر پرویز احمدزاده
- ارائه مدل تشخیص فرصت‌های کارآفرینی در زبان عربی ۲۲
- مطهره زاهدت و حامد زراعت کن
- نقش و جایگاه زبان عربی در توسعه صنعت گردشگری پزشکی شهر شیراز (چالش‌ها و راهکارها)

- ۲۳ دکتر موسی عربی و صدیقه دریانورد
- ۲۴ آموزش و کارآفرینی در رشته زبان و ادبیات عربی. پروین فرهادی، صدیقه اسدی مجره، رعنا فرهادی
- ۲۵ آموزش و کار آفرینی در رشته زبان و ادبیات عربی. الهام قربانی
- هنرآشپزی ایرانی و عربی عرصه ای گسترده برای بکارگیری مهارت‌های فارغ التحصیلان رشته زبان و ادبیات عربی در راستای اهداف خاص ۲۶
- سهیلا محسنی نژاد، وهاله بادینده
- ۲۷ طرح دو ایده به منظور کارآفرینی در رشته مترجمی زبان عربی. دکتر علی نظری، محمد فرهادی
- هسته کارآفرینی راهکاری برای ایجاد کسب و کار در رشته زبان و ادبیات عربی (بررسی هسته کارآفرینی گروه عربی دانشگاه شیراز). ۲۸
- دکتر یوسف نظری، دکتر حسین کیانی
- فرصت‌های شغلی فراهم شده برای فارغ التحصیلان (گروه های زبان عربی و ضرورت هماهنگی آموزشی با نیاز این فرصت‌های شغلی). ۲۹
- دکتر مسعود فکری
- به‌توانی مهارت دانشجویان رشته زبان و ادبیات عربی از طریق بازنگری در سرفصل دروس دوره کارشناسی با عنایت به سرفصل‌های رشته زبان و ادبیات فرانسه ۳۰
- دکتر علی اکبر نورسیده، ملیحه یعقوبی زاده
- ارزیابی میزان آمادگی و توانایی دانشجویان رشته عربی در زمینه ورود به بازار کار مرتبط با این رشته (از دیدگاه دانشجویان و اساتید). ۳۱
- عدنان اشکوری، طارق یاراحمدی
- نه برای لقمه نان، برای دگرگونی در نگرش و بینش راهی به عربی کاربردی. ۳۲
- دکتر فرامرز میرزایی

- ۳۳..... اینترنت ابزار کاربایی برای دانشجویان رشته زبان و ادبیات عربی. سید علی رضا تقوی، دکتر علی ضیغمی
- آسیب شناسی روش های جاری آموزش زبان عربی بر اشتغال و کارآفرینی دانش آموختگان رشته زبان و ادبیات عربی..... ۳۴..... عثمان ویسی، عدنان اشکوری، شبنم کابینی
- کارآفرینی سازمانی زبان عربی، ظرفیتهای و شاخصه های مطالعه موردی: دانشکده علوم قرآنی شیراز دکتر مجید صادقی مزیدی..... ۳۵.....
- تحلیل مسائل، مشکلات و راهکارهای تدریس ترجمه با هدف کارآفرینی دکتر علی نظری و سید اسماعیل قاسمی موسوی..... ۳۶.....
- تجاری سازی و کارآفرینی در رشته زبان و ادبیات عربی (معانی، مفاهیم و فرصت‌ها) غلامعلی مدیح، دکتر محمد جنتی فر، مریم ستوده..... ۳۷.....
- نقش مؤسسات دولتی و غیردولتی در ایجاد فرصت‌های شغلی برای دانش آموختگان رشته زبان و ادبیات عربی..... ۳۸..... اسحق رسولی درمیان، محدثه آقاحسنی
- نقش دانش آموختگان رشته عربی در توسعه تجارت الکترونیک با کشورهای عربی (کشور عراق به عنوان نمونه)..... ۳۹..... دکتر حبیب کشاورز
- نقش زبان عربی در بهبود گردشگری سلامت در ایران..... ۴۰..... هدا قرنلی، دکتر ماجد نجاریان
- ضرورت های تجاری سازی رشته زبان و ادبیات عربی (مبنتی بر ارائه راهکارها و شیوه ها) مریم ستوده، دکتر ماجد نجاریان، غلامعلی مدیح..... ۴۱.....
- آسیب شناسی فرهنگی در کارآفرینی رشته زبان و ادبیات عرب..... ۴۲..... مرتضی اسکندری
- کارآفرینی با رشته‌ی زبان و ادبیات عربی ممکن یا ناممکن؟..... ۴۴.....

دکتر مهین حاجی زاده وعلی فضا مرادی

بررسی علل و ریشه های بیکاری دانش آموختگان رشته زبان و ادبیات عربی در ایران؛ راهکارها و چالشها

ابوالفضل رحمنی..... ۴۵

جایگاه زبان عربی در ایران و ضرورت بازنگری سرفصل های رشته زبان و ادبیات عربی..... ۴۶

مریم شیرکوند و فاطمه نوروزی فرد

تجاری سازی زبان عربی؛ راهکارها و فرصت ها..... ۴۸

دکتر محمدنبی احمدی، منیژه خسروی

الملخصات العربية: ۵۰

کارآفرینی و ترجمه فیلم ها به زبان عربی و بالعکس..... ۹۰

دکتر محمد جواد پور عابد

ترجمه عربی و گردشگری سلامت ۹۱

کاظم تبریزیان

بحث «کارآفرینی و تجاری سازی» امروزه یکی از بحث های داغ و فراگیر در سطح جامعه به شمار می رود؛ و در محافل دانشگاهی و بین مسئولین نیز ضرورت آن به خوبی احساس می گردد؛ هرچند ممکن است برخی طرح کردن اینگونه مسائل را در رشته های علوم انسانی و به خصوص رشته زبان و ادبیات عربی، مسأله ای عجیب و دور از ذهن بدانند! اما امروزه کسی از دغدغه مندان و دلسوزان رشته زبان و ادبیات عربی، در مورد ضرورت ایجاد کار، برای فارغ التحصیلان رشته، در مقاطع مختلف تحصیلی و استفاده بهینه از ظرفیت های رشته زبان قرآن و زبان آموزان آن شکی ندارد.

اندیشه برگزاری «همایش ملی کارآفرینی و تجاری سازی رشته زبان و ادبیات عربی» نخستین بار در جلسه هیأت مدیره انجمن ایرانی زبان و ادبیات عربی مطرح گردید؛ در آن جلسه اعضای حاضر بر ضرورت برگزاری یک هم اندیشی در این خصوص تأکید نمودند و دانشگاه سمنان با توجه به دغدغه-مندی اعضای آن به این مسأله، به عنوان میزبان همایش انتخاب گردید. بلافاصله اعضای کمیته علمی، دبیر علمی و دبیر اجرایی همایش در دانشگاه سمنان مشخص گردید. و مقدمات تعیین محورهای همایش در طی چندجلسه با اساتید و متخصصان مربوطه از دانشگاه های مختلف صورت گرفت.

پس از تأیید محورها، فراخوان ارسال مقالات از طریق سایت های مختلف خبری و اطلاع رسانی منتشر گردید که الحمدلله با پوشش خبری بسیار مناسبی در فضای مجازی مواجه شد. زمان دریافت اصل مقالات ۱۳۹۳/۱۱/۱ تعیین گردیده بود که در این مدت تعداد قابل توجهی از مقالات به ایمیل همایش و سامانه دریافت مقالات که بدین منظور تهیه گردیده بود ارسال شد. پس از اتمام مهلت دریافت مقالات در تاریخ ۱۳۹۳/۱۱/۱۱ جلسه کمیته علمی همایش در محل گروه عربی دانشگاه سمنان با حضور اعضای کمیته تشکیل گردید و از مجموع ۶۸ مقاله ارسالی به دبیرخانه همایش، پس از بررسی اولیه مقالات توسط اعضاء و مشاهده چکیده و متن مقالات در جلسه، با ارسال حدود ۵۰ مقاله که با محورهای همایش تناسب داشت و از سطح علمی بالاتری برخوردار بودند به داوری موافقت گردید. هر مقاله برای دو داور به صورت بدون نام نویسنده ارسال گردید. پس از دریافت نتایج داوری، جلسه دوم کمیته علمی در تاریخ ۱۳۹۳/۱۱/۱۸ در محل گروه عربی دانشگاه سمنان تشکیل و در مورد مقالات تصمیم گیری شد. پس از مشاهده نتایج داوران و نظر ارزیابان و کمیته علمی نظر نهایی در مورد هر مقاله از سوی دبیر علمی تعیین و به نویسندگان اعلام گردید. در نهایت با پذیرش ۴۰ مقاله به صورت چاپ اصل مقاله و ۸ مقاله به صورت چاپ چکیده موافقت شد. و مقالات برگزیده نیز از میان آن جهت چاپ در دو مجله علمی پژوهشی «دراسات في اللغة العربية وآدابها» و «انجمن ایرانی زبان و ادبیات عربی» ارسال خواهد گردید.

از آنجا که بسیاری از اساتید و پژوهشگران تأکید می نمودند در زمینه کارآفرینی و تجاری سازی حرف برای گفتن دارند اما در قالب مقاله نمی توانند آنرا بیان و ارسال نمایند، کمی پس از ارسال فراخوان مقالات، فراخوان «جشنواره بورس ایده ها در حوزه کارآفرینی در رشته زبان و ادبیات عربی» نیز منتشر گردید که آن نیز با بازتاب خبری مناسبی از سوی سایتها و خبرگزاری های مختلف مواجه شد؛ که این مسأله خود بیانگر اشتیاق و عطش جامعه به ایجاد کارآفرینی و تجاری سازی رشته های دانشگاهی است. در این مدت حدود ۷ ایده توسط دبیرخانه همایش دریافت شد. که إن شاء الله در کمیته های مربوطه در روز همایش مورد بررسی و داوری قرار خواهد گرفت.

پس از بررسی مقالات ارسالی به همایش، مشاهده می گردد که دو حوزه «گردشگری سلامت» و «فضای مجازی» بیشتر مورد توجه اساتید و پژوهشگران گرامی است و پیشنهادهای در این زمینه در خصوص استفاده از ظرفیت های دانشجویان و دانش آموختگان رشته زبان و ادبیات عربی در این خصوص ارائه شده است. مقالات قابل توجهی نیز در خصوص «آسیب شناسی رشته» در جهت کاربردی تر نمودن آن در زمینه کارآفرینی و تجاری سازی به دبیرخانه همایش ارسال گردیده است.

همایش در دو کمیته «کارآفرینی و تجاری سازی» و «آموزش، پژوهش و سرفصل ها» با حضور مسئولینی از وزارت علوم، انجمن ایرانی زبان و ادبیات عربی، شورای بررسی متون، مدیران گروه های عربی بیش از ۳۰ دانشگاه و اساتید و دغدغه مندان سراسر کشور در دو روز برگزاری همایش در دانشگاه سمنان به بررسی این دو مسأله خواهد پرداخت.

امید است که به یاری خداوند متعال بتوانیم قدمی هرچند ناچیز، در جهت ارتقای رشته زبان قرآن و کاربردی نمودن آن در جهت رفع نیازهای فعلی و آینده کشور به زبان عربی برداریم؛ و بتوانیم ضمن جدا نمودن دو مسأله زبان عربی و ادبیات عربی از مقطع کارشناسی تا دکتری، سرفصل های آن را بر اساس نیازهای فعلی و آینده کشور در دانشگاه های مختلف به صورت هدفمند به روز نماییم.

پیشنهاد می گردد، «همایش ملی کارآفرینی و تجاری سازی رشته زبان و ادبیات عربی» به صورت ادواری هر ساله یا هر دو سال یکبار برگزار گردد و برای آن دبیرخانه ای دائمی جهت پیگیری مصوبات و پیشنهادهای تشکیل شود و خازنه از کلیه اساتید و دانشجویان گرامی درخواست می گردد با همدلی و همیاری خود در جهت برطرف کردن مشکل بیکاری فارغ التحصیلان رشته، عدم استفاده درست از ظرفیت های رشته در سطح کشور و قدیمی و کم فایده بودن برخی از سرفصل ها و دروس گامی بردارند. به امید روزی که رشته زبان قرآن، جایگاه واقعی خود را در جامعه و کشور عزیزمان، ایران اسلامی، به دست آورد و دانشجویان و دانش آموختگان این رشته دغدغه ای در خصوص عدم وجود کار مرتبط با رشته خود یا عدم توانایی برقراری ارتباط با عرب زبانان و برطرف کردن نیازهای کشور در این زمینه نداشته باشند.

با احترام و سپاس
برادرتان علی ضیغمی
دبیر علمی همایش

فراخوان همایش ملی کارآفرینی و تجاری سازی رشته زبان و ادبیات عربی

اهداف همایش:

- ۱- بازنگری اهداف و سرفصل‌های رشته زبان و ادبیات عربی به منظور تحقق اهداف نقشه جامع علمی کشور و تقویت بنیه علمی دانشجویان جهت ورود به بازار کار.
- ۲- شناسایی راه‌کارها و فرصت‌های کسب و کار و ارتباط با بازارکار برای دانش‌آموختگان رشته زبان و ادبیات عربی

محورهای همایش:

۱- تجاری سازی و کارآفرینی در رشته زبان و ادبیات عربی

- ✓ مفهوم تجاری سازی در رشته زبان و ادبیات عربی.
- ✓ شناخت و معرفی مراکز مرتبط با کارآفرینی برای رشته (فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و...)
- ✓ نقش مؤسسات دولتی و غیر دولتی در ایجاد فرصت‌های شغلی برای دانش‌آموختگان رشته.
- ✓ نیازهای کشور به رشته عربی در سطح داخلی و بین‌المللی و مهارت‌های لازم برای برآورده کردن آن.
- ✓ فرصت‌های شغلی جدید مرتبط با رشته و مهارت‌های لازم.
- ✓ فضای مجازی و فرصت‌های پیش‌رو برای دانشجویان و دانش‌آموختگان رشته.

۲- چالش‌ها و راهکارهای آموزشی و پژوهشی برای ورود به بازار کار در

رشته زبان و ادبیات عربی

- ✓ سرفصل دروس رشته و چالش‌های ورود به بازار کار و بازنگری سرفصل‌ها براساس نقشه جامع علمی کشور.
- ✓ آموزش و کارآفرینی در رشته زبان و ادبیات عربی.
- ✓ پژوهش و کارآفرینی در رشته زبان و ادبیات عربی.
- ✓ مهارت‌های لازم جهت ورود به بازار کار برای دانشجویان رشته.
- ✓ کارآفرینی و ارتباطات بین رشته‌ای.
- ✓ آسیب‌شناسی فرهنگی در کارآفرینی رشته.

بازار کار ترجمه و پاسخ به خواسته ها و نیازهای آن در ایران

کاربرد ترجمه ای از ناهنجاری ها و اشکال ها تا راهبردها و امیدها

د. حسین شمس آبادی*، د. حسین میرزائی نیا**، د. عباس گنجعلی***، د. فرشته افضلی****

چکیده

نزدیک هفده سال است که اهمیت آموزش زبان عربی در ایران در مراحل گوناگون تحصیلی از مقاطع پس از دوران ابتدایی تا دکتری فزونی گرفته است. ما بر این باوریم که جستجوی بازارهای محلی برای دو قطبی کردن فارغ التحصیلان به ویژه دانشجویان مترجمی باید بنیادین ترین هدفی باشد که برای رسیدن به سودمندترین راههای یادگیری / آموزش این زبان، همیشه به دنبال آن هستیم.

این شیوه آموزش زبان عربی همه دانش آموزان مقطع راهنمایی و دبیرستان تا دکتری را دربر میگیرد و شیوه آموزش رشته مترجمی که نوینباد است، نیاز به بازنگری ریشه ای دارد.

به همین روی شایسته است که همه با هم وارد گفتگو شویم و همچون این همایش، همایشهای زبانی و ترجمه ای را در همه سطوح برگزار کنیم تا بتوانیم به نتیجه یگانه ای برسیم که شایسته پیگیری باشد.

کلید واژه ها: زبان عربی، ترجمه، بازار کار، فارغ التحصیل، شیوه، اشکالها، راهبردها

* استادیار گروه زبان و ادبیات عربی، دانشگاه حکیم سبزواری، rshamsabadi@yahoo.com

** استادیار گروه زبان و ادبیات عربی، دانشگاه حکیم سبزواری، rshamsabadi@yahoo.com

*** استادیار گروه زبان و ادبیات عربی، دانشگاه حکیم سبزواری.

**** دکترای زبان و ادبیات عربی، دانشگاه حکیم سبزواری.

کارآفرینی آموزش و پژوهش در رشته زبان و ادبیات عربی

دکتر حسن علی شربتدار^۱

چکیده

این مقاله جهت تبیین و بررسی کارآفرینی در موضوع آموزش و پژوهش رشته‌ی زبان و ادبیات عربی، به مفاهیم و تعاریفی از کارآفرینی و ارائه‌ی مدل‌های گوناگون فرآیند آموزش و پژوهش در این رشته می‌پردازد. در این مقاله با ارائه‌ی پیشنهادها و راه کارهایی جهت دستیابی به دست آوردهای بهتر در تجاری سازی و کارآفرینی؛ باروش نقدانه و تحلیلی، به بررسی چالش‌های موجود و بیان راه کارهای عملی رشته زبان عربی پرداخته می‌شود. ایجاد تیم‌های تحقیقاتی، پژوهشی و آموزشی، تیمی که متشکل از دانشجویان یا فارغ التحصیلان رشته زبان عربی باشد، وابسته به دانشگاه‌ها یا بخش خصوصی، می‌تواند در کارآفرینی این رشته بسیار مؤثر باشد. زیرا دانشجویان یا فارغ التحصیلان در محیط و بستر عملی تحقیقات قرار می‌گیرند و می‌توانند آموخته‌های بالقوه خود را در معرض کارآفرینی قرار داده و از آن بهره بگیرند. مهم‌ترین دستاورد کارآفرینی در قالب آموزش و پژوهش‌های جدید، توسعه مؤسسات پژوهشی، ایجاد اشتغال، شناخت فرصت‌های مناسب و هدایت و رهبری آموزش و پژوهش در سطح کشور خواهد بود.

کلید واژه‌ها: کارآفرینی، آموزش و پژوهش، زبان عربی، چالش‌ها، راه کارها.

زبان عربی در خدمت صنعت گردشگری

(مطالعه موردی گردشگری سلامت در شهر سلمان محمدی (ص) اصفهان)

حسن کاظمی سهلوانی^۱، فیض الله مددی^۲

چکیده:

گردشگری، صنعتی است فرهنگی و پر سود که نقش زبان در آن برجسته بوده و جامع تمامی عناصر پیوند بین ملت هاست، و از طرفی کارکردهای اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و آئینی آن نیز شایان توجه و اهتمام است. در گردشگری سلامت زبان از اهمیت و جایگاه والایی برخوردار است. چرا که گردشگر بیشترین تعامل و ارتباط را با مجموعه ی بزرگی از مردم مقصد دارد. و این تعامل گسترده دو سویه می تواند به پیوندهای اجتماعی و فرهنگی نیز بیانجامد

پیشرفتهای ایران در زمینه های متعدد علمی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی توجه ملل مسلمان را به خود معطوف کرده و گردشگری سلامت یکی از مهمترین دلایل مسافرت مسلمانان عرب به ایران است. نقش دانش آموختگان زبان عربی در توسعه صنعت گردشگری خاصه گردشگری سلامت چیست؟ ظرفیت های این صنعت در جذب دانش آموختگان و فارغ التحصیلان زبان عربی چگونه است؟

بی شک حلقه ی واسط گردشگر سلامت و درمان گران، دانش آموختگان زبان عربی هستند که هم به عنوان سفیران فرهنگ و تمدن ایران اسلامی و هم به عنوان بازرگانان دستاوردهای علمی کشور ایفای نقش میکنند و در دو فاز علمی و فرهنگی رسالت سترگی را برعهده دارند.

کلید واژه ها: گردشگری، دانش آموختگان زبان عربی، کار آفرینی، اصفهان و گردشگری سلامت.

^۱ - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات عرب دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات تهران و مدرس دانشگاه فرهنگیان اصفهان.

sahlavannoor@yahoo.com-

^۲ - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات عرب دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات تهران و مدرس دانشگاه فرهنگیان قزوین.

چالش های تجاری سازی و توسعه زبان عربی در ایران

دکتر مهدی محمدی نژاد^۱

چکیده:

چالش های رودرروی توسعه و تجاری سازی زبان عربی دو نوع است که عبارتند از چالش های درون رشته ای و چالش های برون رشته ای.

چالش های درون رشته ای عبارتند از چالش هایی که رفع آن به دست اساتید و دست اندر کاران رشته عربی در کشور است. و در چالش های برون رشته ای نیز چالش هایی که خارج از این رشته بر آن تحمیل می شود مورد بررسی قرار گرفته است.

در چالش های درون رشته ای مسائلی همچون عدم اهتمام و اقبال عربی آموزان به یادگیری مکالمه، نارسایی های تدریس مکالمه، عدم توجیه نمودن دانشجویان در بدو ورود به رشته، عدم استعداد یابی در دانشگاهها، تخصصی نشدن رشته عربی در ایران و غیره بررسی شده است و در چالش های برون رشته ای مسائلی همچون عدم جذب متخصصین در رشته عربی و جایگزینی آنان با نیروهای غیر متخصص، عدم اهتمام و اقبال عمومی به یادگیری مکالمه، عدم وجود آموزشگاههای مخصوص زبان عربی همسان انگلیسی و غیره بررسی شده است.

نتیجه ای که از بحث حاصل شده است عبارت از وجود برخی مشاکی است که می توان راهکارهایی برای حل آن ها ارائه کرد همچون ضرورت باز نگری در تدریس مکالمه و گنجاندن برخی دروس و یا زیاد کردن ساعات آنها و غیره و راهکار هایی نیز برای چالش های برون رشته ای وجود دارد همچون ضرورت ایجاد توازن بین خروجی محصلین و بازار کار و تعریف برخی بازار های کار برای محصلین این رشته و ایجاد اقبال عمومی به زبان عربی همچون اقبالی که به زبان انگلیسی است به لحاظ اهمیت این رشته در ایران.

کلیدواژه ها: چالش، زبان، عربی، رشته، توسعه.

^۱ - استادیار دانشگاه گلستان، دکترای ادبیات عرب از دانشگاه دمشق: mehdimohammad66@yahoo.com

آسیب شناسی سرفصل درسی رشته زبان و ادبیات عربی بر اساس شاخص های تجاری سازی

سجاد اسماعیلی^۱

لقمان باش قره*^۲

چکیده:

با توجه به گسترش روز افزون اهمیت تجاری سازی رشته های دانشگاهی، کشف و بررسی شاخص های ارزیابی عملکرد تجاری سازی رشته های دانشگاهی برای برنامه ریزی های راهبردی دانشگاه ضروری می نماید؛ از این رو هدف اصلی این پژوهش طراحی نظام ارزیابی عملکرد تجاری سازی رشته های زبان و ادبیات عربی در ۵ دانشگاه شهر تهران است. این پژوهش می کوشد تا عوامل تاثیر گذار بر موفقیت تجاری سازی رشته های زبان و ادبیات عربی و ارتباط این عوامل با روش تدریس استادان و سرفصل درسی این رشته را بررسی کند. روش خاص این پژوهش توصیفی تحلیلی و با استفاده از ابزار پرسش نامه است.

برخی از نتایج این پژوهش نشان داد؛ علت های عدم موفقیت تجاری سازی این رشته، ریشه در عدم وجود سرفصل مناسب و نبود استادان متخصص در حوزه آموزش تجاری سازی است. همچنین در پایان پیشنهادهای جهت بهبود اوضاع تجاری سازی رشته زبان و ادبیات عربی ارائه گردید.

کلیدواژه ها: آموزش زبان و ادبیات عربی، تجاری سازی، سرفصل درسی

۱. دانشجوی دکتری رشته زبان و ادبیات عربی دانشگاه تربیت مدرس. S.esmaili20@gmail.com

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد رشته آموزش عربی دانشگاه تربیت مدرس. loghmanbashghare@gmail.com

ظرفیت ها، راهکارها و اصول کارآفرینی و تجاری سازی در رشته ی زبان و ادبیات عربی

دکتر روح الله صیادی^۱، امیرحسین عبدلی^۲.

چکیده:

کارآفرینی و تجاری سازی به عنوان وظیفه ذاتی همه ی دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی سراسر جهان در عصر کنونی در بسیاری از رشته ها پدیدار و در حال توسعه است. در میان زبان های پرکار برد و زنده دنیای امروز، زبان عربی به عنوان یک رشته ی دانشگاهی مادر در حوزه علوم انسانی شناخته شده و با توجه به ساختارهای فرهنگی، اجتماعی، مذهبی و آیینی ارزشمند، قابلیت های حضور در عرصه تجاری سازی و کارآفرینی را دارد. در این پژوهش که با روش مطالعه ی توصیفی و بهره گیری از کتب و مقالات علمی تخصصی در زمینه کارآفرینی انجام شده است، سعی به ارائه الگوهای کارآفرینی و تجاری سازی همراه با رویکرد علمی دارد. همچنین، ترسیم تئوری های توسعه ایی و هدفمند با در نظر گرفتن توانمندی های بالقوه رشته ی زبان و ادبیات عربی همراه با ظرفیت های موجود جامعه و دانشگاه که به عنوان پتانسیل علمی آموزشی می تواند جایگاه تجاری و اقتصادی این رشته ی بالنده و پویا را فراهم آورد، پرداخته شده است.

معرفی فضاهای کسب و کار فراوان رشته ی زبان و ادبیات عربی، مطابق با تخصص و علاقه اساتید و دانشجویان فعال در حوزه های ادبی و توانش زبانی، و ظرفیت های موجود جهت تاسیس مراکز علمی-پژوهشی با رویکرد کارآفرینی در قالب شرکت های دانش بنیان توسط اعضای هیات علمی رشته ی زبان و ادبیات عربی اشاره شده نیز از اهم موضوعات اساسی پژوهش می باشد. در نتیجه لزوم اشاعه و فرهنگ سازی زبان عربی به عنوان نیاز مبرم و اساسی جامعه علمی، تجاری، صنعتی و همسو با آن افزایش توان علمی، آموزشی و پژوهشی دانشگاه ها، در مسیر تحقق کارآفرینی و تجاری سازی رشته زبان و ادبیات عربی بیان گردید.

کلیدواژه ها: رشته زبان و ادبیات عربی - کارآفرینی - ظرفیت و فرصت ها - دانشگاه.

^۱ - استادیار رشته زبان و ادبیات عربی دانشگاه کاشان. saijadi57@gmail.com.

^۲ - دانشجوی کارشناسی ارشد رشته ی زبان و ادبیات عربی دانشگاه کاشان. abdolirazavi@gmail.com.

بررسی علل ناکارآمدی آموزش زبان عربی

(سرفصل دروس رشته و چالش های ورود به بازار کار)

دکتر مصطفی مهدوی آرا^۱

دکتر احمد رضا حیدریان شهری^۲

چکیده

زبان عربی از جمله زبان های پویا و بین المللی می باشد که به دلیل ارتباطات تنگاتنگ اسلامی و ادبی دو تمدن فارسی و عربی، در اسناد بالادستی کشور ایران به فراگیری آن الزام شده است. با وجود این الزام در دوره ی آموزشی پیش از دانشگاه و تخصصی شدن آن در دانشگاه، آنگونه که شایسته است به فراگیری این زبان اهمیت داده نشده و فراگیران این زبان در دانشگاه ها از توانایی های لازم برخوردار نیستند.

پویایی و کار آمدی آموزش زبان عربی در نظام آموزشی کشور، نخستین هدف پژوهش حاضر بوده است و ضرورت انجام این تحقیق را تبیین می سازد. ابتدا با استفاده از روش توصیفی - تحلیلی چالش های پیش رو در سه سطح: فرآیند آموزش، آموزشگر و فراگیر بررسی می شود و در نهایت با توجه به آسیب های ذکر شده به ارائه ی راه کار می پردازیم.

نتایج بدست آمده از تحقیق نشان می دهد که محتوای درسی و متون ارائه شده، سطح تسلط و تخصص آموزندگان این زبان، به عنوان معلم یا استاد دانشگاه و نوع نگرش فراگیران به زبان عربی از عوامل مهم و تأثیرگذار در ناکارآمدی فرایند آموزش این زبان به شمار می رود.

کلیدواژه ها: زبان عربی، فرآیند آموزش، سرفصل دروس، چالش ها، راهکارها.

^۱ استادیار گروه زبان و ادبیات عربی، دانشگاه حکیم سبزواری، (نویسنده مسئول)، (mo_dol82@yahoo.com)

^۲ استادیار دانشگاه فردوسی مشهد (Heidaryan@um.ac.ir)

کارآفرینی در رشته زبان و ادبیات عربی؛ فرصتها و چالشها

دکتر هومن ناظمیان^۱

چکیده

ما در دورانی زندگی می‌کنیم که در آن، جوامع صنعتی به فراصنعتی و اطلاعاتی تبدیل شده و هرم ثروت نه بر مبنای منابع طبیعی بلکه بر پایه نیروی انسانی ماهر و خلاق استوار شده است. در چنین جوامعی، کارآفرینی موتور محرک توسعه اقتصادی و اجتماعی است و امروزه جزء دروس مدارس و دانشگاههای کشورهای توسعه یافته قرار دارد. اما در کشور ما متأسفانه هنوز بیشتر دانشجویان با کارآفرینی بیگانه‌اند و بخش اعظم دانش‌آموختگان دانشگاهها به خصوص در حوزه علوم انسانی از جمله رشته زبان و ادبیات عربی، فاقد مهارتهای لازم برای ورود به بازار کار هستند. تغییر نگرشهای سنتی نسبت به زبان عربی، توجه به ضرورت و اهمیت ارتباط و تعامل با جهان عرب و زبان عربی روز، کاربردی کردن دروس رشته عربی، تغییر محتوای سرفصلها با محوریت آموزش زبان عربی روز اعم از فصیح و عامیانه، پرورش مهارتهای زبانی، جدا کردن ادبیات از زبان و استفاده از آخرین روشهای آموزش زبان در دنیا، ایجاد ارتباط مؤثر و فعال بین دانش‌آموختگان رشته عربی و سازمانها و نهادهای دولتی و غیردولتی مرتبط با جهان عرب و زبان عربی از جمله راه‌حلهایی است که می‌تواند به تربیت دانش‌آموختگان ماهر و کارآفرین در رشته زبان و ادبیات عربی منجر شود و معضل اشتغال در دانش‌آموختگان این رشته را تا حد زیادی حل نماید. در این مقاله می‌کوشیم به تشریح چالشها و فرصتها در این عرصه بپردازیم.

کلیدواژه‌ها: کارآفرینی، علوم انسانی، رشته زبان و ادبیات عربی.

^۱ - استادیار گروه زبان و ادبیات عربی، دانشگاه خوارزمی، Houmannazemyan@yahoo.com

نقش ترجمه عربی در ارز آوری برای کشور

* دکتر علی ضیغمی

** بهروز حیدربکی

چکیده:

در عصر حاضر، ترجمه جزئی مهم و ناگسستنی از زندگی بشر محسوب میشود. از دیگر سو، می توان اقتصاد را مهمترین رکن یک کشور دانست.

با توجه به همجواری بودن ایران با کشورهای عربی و بسیاری مناسبت های دیگر، و به کمک ترجمه از فارسی به عربی، می توان با شناساندن دقیق کشورمان به جهان عرب اعم از جاذبه های گردشگری، مشاهیر علمی و ادبی، دستاوردهای پزشکی، علمی، اقتصادی، نظامی و... نقش بسزایی در ورود ارز به کشور و بهبود وضعیت اقتصادی جامعه داشته باشیم که این امر مستلزم برنامه ریزی های بلند مدت، آموزش مهارت های ترجمه از فارسی به عربی در سطوح مختلف مکتوب، شفاهی و هم زمان آن به دانشجویان رشته ی زبان و ادبیات عربی است.

در این مقاله پس از معرفی فرصت های پیش رو برای کشور در استفاده از رشته عربی در زمینه ارزآوری، به بررسی چالش های موجود در تدریس فعلی رشته زبان و ادبیات عربی و برخی راهکارها برای حل این چالش ها پرداخته شده است.

کلید واژه ها: ترجمه، ارزآوری، ترجمه از فارسی به عربی، ایران، کشورهای عربی، اقتصاد، صنعت گردشگری

* - استادیار گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه سمنان. (zeighami@semnan.ac.ir)

** - دانشجوی کارشناسی ارشد مترجمی عربی دانشگاه تهران (behroozheydarbaki@yahoo.com)

نقش گروه‌های زبان و ادبیات عربی در ایجاد و توسعه قابلیت‌های کارآفرینی

دکتر مصطفی جوانرودی^{۱*}، نسیم شریفی^۲

چکیده

ترویج کارآفرینی رهیافتی جدید در نظام آموزش عالی است. یکی از چالش‌های پیش روی جوامع مختلف، دانش‌آموختگان فاقد توانایی‌های فردی و مهارت‌های لازم برای راه‌اندازی کسب و کار مناسب می‌باشد. این امر، آماده‌سازی فارغ التحصیلان دانشگاهی را به وسیله‌ی توسعه فرهنگ کارآفرینی در آنان مسلم می‌سازد. آماده‌سازی در مورد کارآفرینی بایستی در حین تحصیل انجام شود و لازم است روح کارآفرینی در دانشگاه‌ها پرورش داده شود. عمده‌ترین مشکل در آموزش زبان عربی، رویکرد یا نگاه به این زبان و نبود برنامه برای آینده آن است، و تا زمانی که تعریف از زبان عربی و نگاه به آن تغییر نکند، هرگونه دگرگونی در عناوین و روش‌ها و فنون، اثربخش نخواهد بود. زبان عربی، علاوه بر اینکه زبان قرآن و علوم و معارف اسلامی است و با زبان فارسی کاملاً آمیخته است، ضروری‌ترین ابزار دادوستد علمی و فرهنگی بیشتر رشته‌های علوم انسانی - علوم قرآنی، فقه، فلسفه، اقتصاد، تاریخ، الهیات و... می‌باشد. از این‌رو گروه‌های زبان و ادبیات عربی دانشگاه‌ها می‌توانند با اقداماتی از قبیل: اصلاح سرفصل‌های کتب درسی و ایجاد دروس جدید متناسب با نیاز جامعه، استفاده از روش‌های نوین تدریس به جای روش‌های سنتی که امکان به روز نمودن خلاقیت‌ها و ایده‌پردازی‌ها را در دانشجویان ایجاد نماید، استفاده از اساتید مجرب، ایجاد گرایش‌های جدید و میان‌رشته‌ای، توجه به ویژگی‌های کارآفرینانه دانشجویان در جهت ترویج قابلیت‌های کارآفرینی در دانشجویان رشته گام بردارند، تا ضمن همسویی با دنیای کار و پیش بینی نیازهای اجتماعی، ظرفیتهای کارآفرینی، ابتکار و خلاقیت را در نیروی انسانی توسعه دهند و توان و امکان اشتغال دانش‌آموختگان رشته را فراهم سازند.

کلیدواژه‌ها: کارآفرینی، زبان عربی، آموزش عالی، ترویج کارآفرینی.

^۱ - استادیار و عضو هیئت علمی گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه پیام نور، mjavanrudyy@yahoo.com

^۲ - دانشجوی کارشناسی ارشد زبان و ادبیات عربی دانشگاه پیام نور

«توریسم درمانی» گزینه ای برای اشتغال دانش آموختگان رشته زبان عربی

دکتر صادق عسکری^(۱)

فاطمه علیان^(۲)

چکیده

اشتغال دانش آموختگان رشته زبان و ادبیات عربی در شغل‌هایی متناسب با این رشته به ویژه در مقاطع تحصیلات تکمیلی از مسائل مورد توجه در زمینه ی بهره وری مناسب از رشته ی عربی است. یکی از راهکارهای پیشنهادی برای دستیابی به این مهم، کارآفرینی و اشتغال در حوزه گردشگری سلامت است. شاخه ای از خدمات گردشگری که به ارائه ی خدمات به مسافران و بیماران کشورهای عربی که امروزه رو به رشد بوده و ارزش آوری بسیاری را برای کشور به همراه دارد. در این راستا توانایی و تخصص دانش آموختگان از طریق تأسیس یک شرکت خدماتی، تجاری سازی می شود. و با توجه به اوضاع کنونی ناشی از نهضت‌های معروف به بهار عربی در کشورهای تونس، مصر، لیبی، سوریه، عراق، یمن و بحرین، انتظار می رود که اشتغالزایی و سودآوری فراوانی را نصیب شاغلان در این عرصه نماید. در این راستا ضمن ایجاد زیرساخت و انجام مراحل قانونی اولیه و اخذ مجوزهای لازم، شایسته است برای تأمین منابع انسانی کارآمد و مورد نیاز از تعدادی از تخصص های دیگر مانند زبان انگلیسی و رایانه و حساسی و غیره نیز بهره گرفته شود. سپس با بازاریابی و تبلیغات و اطلاع رسانی مناسب، بسیاری از بیماران متقاضی را شاهد خواهیم بود که به دلیل امکانات و تجهیزات و تجربه پزشکان متخصص ایرانی از یک سو و هزینه های کمتر درمان در ایران نسبت به بسیاری از کشورهای غربی از سوی دیگر، مشتریان خدمات اینگونه شرکتها خواهند بود.

کلیدواژه ها: توریسم درمانی، رشته زبان و ادبیات عربی، کارآفرینی، اشتغال

^۱ - عضو هیأت علمی گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه سمنان. (نویسنده مسئول) s_askari@semnan.ac.ir

^۲ - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات عربی دانشگاه فردوسی مشهد. v.2009.q@gmail.com

آسیب شناسی رشته «زبان و ادبیات عربی» و مهارت‌های لازم برای این رشته جهت ورود به بازار کار

نرگس شاهرودی شهرکی^۱.

میشم ایمانیان بیدگلی^۲.

چکیده:

آموزش زبان عربی که از دیرباز مورد توجه مردم فارسی زبان بوده، با پذیرش اسلام توسط ایرانیان، روند فزاینده‌ای به خود گرفت و با فراگیری آن به عنوان زبان دین، نسبت بدان روی خوش نشان دادند. امروزه، آموزش این زبان در دانشگاه‌ها، که در قالب رشته زبان و ادبیات عربی، در مقاطع گوناگون تحصیلی دانشجو می‌پذیرد، با چالش‌هایی رو به روست که باعث کاهش سطح بهره‌وری آن شده‌اند. این چالش‌ها که گاه در اشکالی بسان بی‌انگیزگی، بی‌رغبتی و نیز نگاه منفی زبان‌آموزان به این رشته نمود می‌یابد، برخاسته از نقایص و کاستی‌هاییست که می‌توان با اصلاح مواد درسی این رشته و نیز ارائه الگو و شیوه‌های آموزشی کارآمدتر، در جهت افزایش بهره‌وری این رشته گام برداشت؛ چنین آسیب‌ها و کاستی‌هایی، از یک سوی نیاز بازار کار را مبنی بر به خدمت گرفتن نیروی ماهر در زمینه مهارت مکالمه و ترجمه برآورده نمی‌سازد و از سوی دیگر، با بی‌نتیجه نمودن هزینه‌های سنگین در راستای آموزش این زبان، روز به روز بر تعداد فارغ‌التحصیلان بیکار این رشته می‌افزاید. در این جستار، نگارندگان ضمن بررسی آسیب شناسی این رشته، در جهت رفع چالش‌های موجود، راهکارهایی را پیشنهاد می‌دهند تا افزون بر افزایش توانمندی فارغ‌التحصیلان این رشته، مسیر آنان را برای ورود به بازار کار هموار سازد.

کلید واژه‌ها: زبان عربی، آسیب شناسی، بازار کار.

^۱ - دانشجوی کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات عربی دانشگاه کاشان. shahverdi.narges@gmail.com

^۲ - دانشجوی دکتری رشته زبان و ادبیات عربی دانشگاه حکیم سبزواری. Imanian_3000@yahoo.com

کار آفرینی برای زبان دانان عربی در حوزه گردشگری

دکتر رقیه رستم پور^۱

مهناز اعتضادی فر^۲

چکیده

ایران جزء ده کشور برتر جهان از نظر جاذبه های گردشگری تاریخی ، طبیعی فرهنگی و دینی است . طی سالیان اخیر این جاذبه ها توجه گردشگران جهان را بویژه از جهان عرب بخصوص شیعیان به خود جلب کرده است . واقعیت آنست که ظرفیتهای جذب گردشگر به ایران از کشورهای عربی بسیار بیش تر از میزان موجود است . میان این ظرفیت و جمعیت جویای کار از میان دانش آموختگان زبان و ادبیات عربی که می توانند در تحقق این ظرفیتهای نقش آفرین باشند؛ حلقه مفقوده ای بنام مهارتهای کار آفرینی قرار دارد . این مقاله با روش توصیفی و تحلیلی در صدد پاسخ به این پرسش است که زمینه ها و بایسته ها و راهکارهای کار آفرینی زبان دانان و دانش آموختگان زبان عربی در عرصه توریسم در کشور چیست ؟ یافته های این مقاله نشان می دهد که ظرفیتهای و مزیت های نسبی ایران برای گردشگران عرب بخصوص شیعیان بسیار بالاست . بازرنگری در برخی دروس رشته زبان و ادبیات عربی ، تشکیل شرکتهای گردشگری با محوریت دانش آموختگان زبان عربی ، افزایش حمایت های دولتی از دانش آموختگان بخصوص با برگزاری دوره های مهارت افزایی و راهنمایی توریست و تشکیل حلقه های همکاری میان سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، وزارت امور خارجه ، بخش فرهنگی سفارتخانه های عربی و انجمن زبان و ادبیات عرب می تواند به افزایش کار آفرینی دانش آموختگان زبان و ادبیات عربی در عرصه گردشگری کمک کند .

واژگان کلیدی : کار آفرینی، گردشگری عربی، زبان عربی، میراث فرهنگی.

^۱ - دانشیار زبان و ادبیات عربی دانشگاه الزهراء (نویسنده مسئول) dr.rostampur2020@yahoo.com

^۲ - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات عربی دانشگاه الزهراء(س) aetezadifar@gmail.com

بررسی فرصت‌های شغلی مرتبط با رشته‌ی زبان عربی

(مطالعه‌ی مورد پژوهانه‌ی حوزه گردشگری شهر مشهد)

دکتر احمدرضا حیدریان شهری^۱

دکتر مصطفی مهدوی آرا^۲

چکیده

شهر مشهد به برکت حرم مطهر رضوی به عنوان پایتخت معنوی ایران و داشتن قابلیت‌هایی همچون بیمارستانهای مجهز و پزشکان برجسته و جاذبه‌های طبیعی همه ساله میزبان بیش از یک و نیم میلیون نفر گردشگر عرب‌زبان می‌باشد که با اهدافی از جمله: تفریح، زیارت، درمان و تجارت وارد این شهر می‌شوند.

شناخت فرصت‌های شغلی موجود در این شهر- با توجه به این خیل عظیم گردشگر عرب‌زبان - و چالش‌های پیش روی دانش‌آموختگان زبان عربی ضرورت انجام این تحقیق را روشن می‌سازد.

در جستار حاضر تلاش شده است با استفاده از روش توصیفی و تحلیل آماری فرصت‌های شغلی موجود و متناسب با دانش دانش‌آموختگان زبان عربی در شهر مشهد شناسایی گردد و چالش‌هایی که پیش روی آنان در ورود به بازار کار و شاخه‌های تخصصی مختلف می‌باشد واکاوی و پیشنهادهای مناسب ارائه شود.

نتایج بدست آمده از این تحقیق میدانی نشان می‌دهد که دو بخش دولتی و غیر دولتی در حوزه‌های مختلف: سازمان گردشگری، هتل داری، دفاتر خدمات مسافرتی، مجموعه‌های تاریخی، گردشگری سلامت و راهنمایی گردشگران عرب‌زبان و سازمان صدا و سیما و اوقاف نیازمند دانش‌آموختگان زبان عربی است تا از تخصص ایشان در جهت تصدی امور مربوط به حوزه‌ی کاری خود استفاده نماید.

کلیدواژه‌ها: زبان عربی، فرصت‌های شغلی، گردشگری، زیارت، درمان.

^۱ - استادیار و عضو هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد، رایانامه: Heidaryan@um.ac.ir

^۲ - استادیار و عضو هیأت علمی دانشگاه حکیم سبزواری، رایانامه: mo_do182@yahoo.com

بررسی موانع درون زا و برون زای توسعه کارآفرینی و تجاری سازی در رشته عربی و ارائه برخی راهکارها

داود شیروانی*^۱

زاهد مهدویان مقدم^۲

چکیده:

پژوهش درخصوص کارآفرینی، اعم از دانشگاهی و غیر دانشگاهی طی این سالها رشد فراوان یافته است، تحقیقات و مطالعات صورت گرفته در زمینه کارآفرینی دانشگاهی، نشان می‌دهد که امروزه تجاری سازی دانش برای بقای دانشگاه‌ها امری لازم و ضروری است. اما شاید این سوال مطرح شود که آیا این کارآفرینی و در ادامه آن تجاری سازی شامل رشته‌های علوم انسانی هم می‌شود یا فقط رشته‌های فنی را در بر می‌گیرد؟ که در این باره پژوهشگران و صاحب نظران معتقدند که کارآفرینی در هر زمینه و در هر رشته‌ای می‌تواند صورت گیرد چرا که کارآفرین آن دسته از فرصت‌های شغلی را که دیگران با بی‌تفاوتی از کنار آنها رد می‌شوند را مشاهده می‌کند و با برنامه ریزی و سرمایه گذاری و اعتماد به نفس در این زمینه دست به نوآوری می‌زند. که اتفاقا این دست از فرصت‌ها که اکثر مردم نسبت بدانها بی‌تفاوت هستند در همین رشته‌های علوم انسانی بیشتر به نظر می‌رسند. ولی در این بین موانعی بر سر راه کارآفرین و کارآفرینی وجود دارد که می‌توان آنها را به دو بخش درون زا و برون زا تقسیم کرد. یکی از رشته‌های علوم انسانی در ایران زبان و ادبیات عربی است که با توجه به شرایط موجود و بحران بیکاری فارغ التحصیلان این رشته، نیاز مبرم به کارآفرینی و حتی تجاری سازی آن بیش از پیش احساس می‌شود اما این رشته نیز با توجه به فرهنگ و نگاه جامعه بدان و شیوه‌ی آموزش حاکم بر آن در این راه با موانعی رو به روست که در این پژوهش سعی بر آن شده است که حتی الامکان موارد مذکور بررسی و برخی راهکارهای ممکن نیز ارائه شود.

کلیدواژه ها: کارآفرینی، تجاری سازی، علوم انسانی، زبان و ادبیات عرب، درون زا، برون زا.

^۱ . دانشجوی دکتری زبان و ادبیات عرب دانشگاه شهید بهشتی ایمیل: davoudshirvani@yahoo.com

^۲ - کارشناس ارشد زبان و ادبیات عرب دانشگاه تهران

مدیریت برنامه‌ریزی برای تجاری سازی آموزش زبان عربی در ایران

دکتر فرهاد رجیبی^۱

چکیده:

امروزه آموزش زبان عربی در ایران، با وجود سابقه‌ای دراز دامن، کمتر فرصت به کارگیری یافته و کمتر موقعیت کسب و کار را برای دانش‌آموختگان خود فراهم نموده است. این مسأله، سال‌هاست به یکی از اصلی‌ترین دغدغه‌های دانشجویان ایرانی این رشته تبدیل شده است و چالش تجاری‌سازی می‌تواند فرصتی باشد برای چاره‌جویی منطقی درباره این مشکل.

نوشته حاضر کوشیده است با طرح مدیریت برنامه‌ریزی به عوامل کلی تأثیرگذار در فرآیند برنامه‌ریزی برای خروج از این مشکل پردازد و بر همین مبنا معتقد است، برنامه‌ریزان و کارشناسان امر، قبل از آن‌که به صورت جزئی در جستجوی فرصت‌های موقتی و گاه، ناپایدار برای حل این مسأله باشند، باید با تعمق در برنامه‌ریزی، شیوه آموزش و سرفصل‌های متناسب با نیازهای واقعی را طراحی نمایند. بر همین مبنا لازم است ابتدا مطالعه‌ای گسترده در حوزه کارآفرینی و مدیریت منابع صورت پذیرد، چارچوب‌های نظری مدیریت برنامه‌ریزی متناسب با جریان آموزش زبان عربی در ایران معین گردد سپس با شناسایی و پیش‌بینی ظرفیت‌های موجود و متناسب با آن‌ها انجام تغییراتی در میزان واحدهای درسی و شیوه آموزش آن صورت پذیرد.

واژگان کلیدی: زبان عربی، آموزش، دانشگاه، تجاری‌سازی، مدیریت برنامه‌ریزی.

ضرورت گرایشی شدن رشته زبان و ادبیات عربی در مقطع تحصیلات تکمیلی

مینا عربی^۱

چکیده:

افراد با انگیزه های متعددی وارد دانشگاه می شوند. یکی از مهمترین انگیزه ها دستیابی به موقعیت شغلی مناسب و به تبع آن رسیدن به جایگاه مطلوب اجتماعی است. فلذا ارزیابی بازار کار رشته های دانشگاهی یکی از نکاتی است که افراد پیش از انتخاب رشته تحصیلی بدان توجه خاص دارند. با این حال گاهی شرایط اجتماعی برخلاف انتظارات رقم می خورد و افراد نمی توانند جذب بازار کار شوند.

بررسی چرایی افزایش نامتوازن تحصیلات دانشگاهی و فرصت های شغلی یکی از مسائلی است که برای برون رفت از وضع موجود مفید و بلکه ضروری می نماید.

در خصوص رشته زبان و ادبیات عربی یکی از مهمترین علل تأثیرگذار بر شرایط بازار کار این رشته متخصص نبودن یا به عبارت دیگر مهارت نداشتن این گروه از دانش آموختگان در مشاغل مرتبط است که صاحبان مشاغل و مسؤولان حوزه های مربوطه را از بکارگیری آنان منصرف می کند. مقاله پیش رو با مد نظر قرار دادن علت مذکور تلاش می کند با اتخاذ رویکرد پژوهش کاربردی از نوع توصیفی - تحلیلی راهکاری مناسب برای حل مسأله ارائه کند.

کلید واژه ها: گرایش بندی، رشته زبان و ادبیات عربی، تحصیلات تکمیلی، مدل آموزشی،

دانشگاه های کشورهای عربی.

نقش زبان عربی در بازاریابی اینترنتی برای بازرگانان ایرانی در میان کشورهای عربی

دکتر فرامرز میرزایی^۱

طیبه امیریان^۲

چکیده

منطقه‌ی خاورمیانه که قسمت عمده‌ی آن را کشورهای عربی تشکیل داده‌اند، یکی از قطب‌های اقتصادی و تجاری دنیا به شمار می‌آید، که بسیاری از تاجران و شرکت‌های بازرگانی دنیا را از راه‌های مختلف تجاری به سوی خود جذب می‌کند. امروزه یکی از راحت‌ترین، کم‌هزینه‌ترین و سودآورترین پُل ارتباطی تجاری میان بازرگانان، راه اندازی سایت‌های اینترنتی تجاری است. در این چنین شرایطی دانستن زبان عربی به عنوان یک استراتژی نفوذ در بهبود روابط بازرگانی و کسب درآمد اقتصادی کمک بسیاری خواهد کرد که البته همه‌ی تاجران و بازرگانان غیرعرب از این زبان آگاهی و اطلاع کافی ندارند.

تُجّار ایرانی هم در این بازار تجاری می‌توانند با بهره‌گیری از دانش متخصصان زبان عربی در روابط تجاری خود حداکثر نفع را ببرند. خوشبختانه کشور ما با دارا بودن پتانسیل بالایی از فارغ التحصیلان رشته‌ی زبان و ادبیات عربی، می‌تواند با بکار بستن آنها، به بهترین بازاریابی برای محصولات خود، در میان کشورهای عربی دست یابد. از جمله‌ی زمینه‌های استفاده از دانش زبان عربی و ارتباط آن با تجارت و بازرگانی در عرصه‌ی بین‌المللی می‌توان به راه اندازی وب سایت‌هایی به زبان عربی به عنوان یکی از گزینه‌های ثابت بازاریابی و تبلیغات کالا و شبکه‌های صادرکنندگی محصولات ایرانی به کشورهای عربی دقت نظر داشت. از جمله بهره‌گیری از زبان ادبی به منظور تولید جملات تبلیغاتی شعرگونه (ادیبانه) در معرفی محصولات که برای مدت‌های مدیدی در ذهن مخاطبان باقی خواهد ماند و تهیه مقالات معرفی کالا و یا بروشورهای تبلیغاتی مؤثر، به زبان عربی و آموزش گفتمان تجاری و همچنین زبان بدنی تجاری عربی برای بازرگانان ایرانی در کشورهای عربی است.

کلیدواژه‌ها: اینترنت، بازاریابی، تبلیغات، تجارت، زبان عربی

^۱ - استاد دانشگاه بوعلی سینا همدان، faramarzmirzaei@yahoo.com

^۲ - دانشجوی دکترای زبان و ادبیات عربی، دانشگاه بوعلی سینا، Taebehmiriyan@yahoo.com

نقش زبان عربی و همجواری با کشورهای حوزه خلیج فارس در توسعه گردشگری سلامت در ایران

دکتر فاطمه قادری^۱

فاطمه جمشیدی^۲

زهرا تقی زاده^۳

چکیده

یکی از مهمترین شاخه‌های گردشگری، گردشگری سلامت می‌باشد که دارای منافع اقتصادی و اجتماعی بالایی است؛ در این فرایند مردم برای دستیابی به مراقبت‌های درمانی- بهداشتی سفر می‌کنند و این امر باعث شده سازمان‌های دست‌اندرکار در کشورهای مستعد توجه خود را به این بخش از گردشگری جلب و برای آن برنامه‌ریزی کنند. ایران نیز به عنوان یکی از مقاصد گردشگری پذیر این توانایی را دارد که به یک قطب گردشگری سلامت تبدیل شود. با توجه به موقعیت استراتژیک ایران و قرار گرفتن در جوار کشورهای عربی، در این پژوهش تلاش شده تا نقش زبان عربی و همجواری با کشورهای حوزه خلیج فارس را در توسعه و رونق گردشگری سلامت به عنوان یکی از شاخه‌های سودآور صنعت گردشگری بررسی شود. از مهم‌ترین دستاوردهای این پژوهش، ارائه راهکارهایی همچون ایجاد استراحتگاه‌ها و هتل‌ها، استقرار نمایندگی بیمه‌های خدمات درمانی، آزمایشگاه‌ها و داروخانه‌هایی با کادر مسلط به زبان عربی در نزدیکی بیمارستان‌های محل مراجعه‌ی بیماران، توزیع بروشورهای مکتوب به زبان عربی پیرامون انواع بیماریها، داروها، مراکز درمانی و . . . است که این امر مستلزم استخدام نیروهای آموزش دیده در زمینه زبان عربی می‌باشد.

کلید واژه‌ها: گردشگری سلامت، کار آفرینی، اشتغال‌زایی، زبان عربی.

^۱ - دانشیار گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه یزد، mf_ghadery@yahoo.com

^۲ - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات عربی دانشگاه یزد، f.jamshidi1364@gmail.com

^۳ - کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی توریسم دانشگاه سیستان و بلوچستان و دانشجوی دکتری آب و هواشناسی

ارتباط مراکز علمی با مراکز کارآفرینی رشته‌ها و گرایش‌های عربی

(واحد کارگاه آموزش مهارت ترجمه متون مطبوعاتی عربی با همکاری خبرگزاری فارس)

✳ سید علاء نقی زاده^۱

چکیده

یکی از دغدغه‌های دانشجویان زبان و ادبیات عربی فراهم بودن بازار کار پس از فارغ‌التحصیلی یا حتی در حین تحصیل می‌باشد. طراحی واحد آموزش مهارت ترجمه متون مطبوعاتی عربی و ایجاد کارگاه ترجمه با همکاری مراکز علمی (دانشگاه‌ها) و مراکز اشتغال (خبرگزاری‌ها، صدا و سیما، روزنامه و مجلات) می‌تواند در کنار اینکه دانشجویان با جو حاکم بر مراکز اشتغال آشنا شوند، مهارت خود را در این زمینه تقویت نمایند.

در این نوشتار تلاش شده است تا ضمن تبیین اهمیت آموزش مهارت ترجمه مطبوعاتی عربی، طرحی کاربردی از واحد «کارگاه ترجمه» همراه با سرفصل‌های دروس ارائه شود. برای این کار برخی تجارب «خبرگزاری فارس» در این باره ذکر می‌شود.

با اجرای طرح «کارگاه ترجمه» با همکاری دانشگاه‌ها و «خبرگزاری فارس» و برگزاری دوره «مترجم - خبرنگار»، می‌توان در رفع موانع اشتغال دانشجویان زبان و ادبیات عربی گامی کوچک برداشت.

کلیدواژه‌ها: کارآفرینی، زبان و ادبیات عربی، کارگاه ترجمه، مراکز اشتغال، خبرگزاری فارس

^۱ - مدیر سایت عربی خبرگزاری فارس (وکاله انباء فارس) و دانشجوی دکترای زبان و ادبیات عربی

نقد و ارزیابی آموزش زبان عربی در ایران بر اساس نظریه حیطه شناختی

بنجامین بلوم (به عنوان مانعی بر سر راه کاربردی کردن و تجاری سازی این رشته در ایران)
دکتر حسن اسماعیل زاده*^۱، دکتر عبدالاحد غیبی^۲، دکتر پرویز احمدزاده^۳

چکیده

زبان عربی که آموزش آن در کشور اسلامی ایران سابقه ای بس کهن و دیرینه دارد و زبان دین و اعتقاد مردمان این سرزمین محسوب می شود، امروزه برای اینکه از قافله دانش و تولید علم عقب نیافتد و به زبانی پیشرفته و همگام و همسو با نیازهای کشور تبدیل شود، بایستی به ابزاری کارآمد برای توسعه پایدار کشور در زمینه های مختلف اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و... تبدیل شود. از این روی برای نیل به این هدف، بازنگری و تجدیدنظر در آموزش آن، ضروری به نظر می رسد. این آموزش اگر از نوع دانشگاهی باشد کمیت و کیفیت آن بر اساس یک پیش برنامه به نام سرفصل تعیین می گردد و بخشی از آن به نحوه آموزش و متدهای تدریس بستگی دارد و در مثلث آموزشی، متعلم و فراگیر ضلع سوم و در حقیقت محور اصلی به حساب می آید. از این روی باید جنبه های مهارتی و روانی شخصیت او جدی تلقی شود. از آنجایی که تجاری سازی و کارآفرینی در این زمینه امری ضروری است، لذا شناسایی موانع موجود در این مسیر و رفع آن ها نیز مهم و ضروری به نظر می رسد. مقاله حاضر بر این است ابتدا ضمن ارائه خلاصه ای از روش آموزش زبان عربی در ایران، به آسیب شناسی و تحلیل آن روش، با توجه به حیطه های یادگیری بنجامین بلوم، روانشناس نام آور عرصه علوم تربیتی به ویژه حیطه شناختی او پردازد و در نهایت با هدف تسهیل مسیر تجاری سازی رشته زبان و ادبیات عربی، ضمن شناسایی یکی از موانع اصلی و ریشه ای کاربردی شدن این رشته و کم رنگ شدن اقبال عمومی نسبت به آن، راهکارهایی جهت تجاری سازی این رشته در ایران ارائه دهد.

کلیدواژه ها: آموزش، زبان عربی، تجاری سازی، بنجامین بلوم، حیطه شناختی.

^۱- استادیار دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، h.esmailzade@gmail.com

^۲- دانشیار دانشگاه شهید مدنی آذربایجان.

^۳- استادیار دانشگاه شهید مدنی آذربایجان

ارائه مدل تشخیص فرصت های کارآفرینی در زبان عربی

مطهره زاهدت^۱

حامد زراعت کن^۲ *

چکیده

زبان عربی به دلیل ویژگی های خاص و توانمندی آن در انتقال مفاهیم و معانی از جهات گوناگون بر بسیاری از زبان ها رجحان دارد. این زبان یکی از شش زبان رسمی سازمان ملل متحد و زبان رسمی ۲۵ کشور دنیا می باشد. از طرفی زبان فارسی با زبان عربی درآمیخته است و ارتباط تنگاتنگی بین این دو زبان وجود دارد. علی رغم ظرفیت های عظیم و محتوای غنی زبان عربی، در ایران عمدتاً صرفاً به آموزش زبان عربی اکتفا شده است و تاکنون اقدام جدی و سامان یافته ای برای تجاری سازی و بهره برداری از پتانسیل های کارآفرینی این زبان انجام نشده است. در حالی که امروزه کارآفرینی از سازنده ترین راهکارها در جهت توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی از طریق بهره گیری از فرصت های موجود و بالقوه تلقی می شود. بنابراین تشخیص فرصت های کارآفرینانه و بهره برداری بهینه و هوشمندانه از این فرصت ها گامی بنیادین در راستای توسعه کارآفرینی محسوب می شود. این مطالعه کاربردی با بهره گیری از روش توصیفی-تحلیلی و با استفاده از دو رویکرد مبتنی بر منابع و مبتنی بر تقاضا به شناسایی دو طرف عرضه و تقاضای زبان عربی پرداخته و از طریق پویش، ارزیابی، تحلیل و پیش بینی رخدادهای محیطی مدلی را برای تشخیص فرصت های کارآفرینی در زبان عربی ارائه می نماید. با استفاده از این مدل می توان فرصت های کارآفرینی موجود و بالقوه در زبان عربی را تشخیص داد و اقدامات لازم برای بهره برداری بهینه از آنها را اتخاذ نمود.

کلیدواژه ها: زبان عربی، کارآفرینی، فرصت، عرضه، تقاضا

^۱- کارشناس ارشد ادبیات عرب دانشگاه تربیت مدرس.

^۲- دانشجوی کارشناسی ارشد کارآفرینی دانشکده کارآفرینی دانشگاه تهران، Zeraatkon@ut.ac.ir

نقش و جایگاه زبان عربی در توسعه صنعت گردشگری پزشکی شهر شیراز (چالش‌ها و راهکارها)

دکتر موسی عربی^۱
صدیقه دریانورد^۲*

چکیده:

گردشگری نوعی از سفر است که افراد با هدف تفریح یا حتی کسب و کار برای مدتی بیش از ۲۴ ساعت، و کمتر از یک سال به سرزمینی غیر محل سکونت خود سفر می‌کنند. آنچه باعث اهمیت دادن به صنعت گردشگری و رشد این صنعت شده است این است که گردشگری می‌تواند سبب افزایش درآمد در کشورهای مقصد شود. در این بین گردشگری پزشکی که یکی از زیر شاخه های گردشگری سلامت است و بر معالجه بیمار توسط پزشک تاکید دارد از اهمیت زیادی در سطح جهان برخوردار است.

شهر شیراز به عنوان یکی از قطب های پزشکی ایران با بیمارستان های تخصصی و فوق تخصصی قلب، پیوند اعضا، چشم پزشکی و سایر پتانسیل های پزشکی دارای جایگاه مناسبی در بین کشورهای اسلامی و همسایه از جمله کشورهای حوزه خلیج فارس است. که این موضوع می تواند از لحاظ جذب گردشگران پزشکی از کشورهای نامبرده مخصوصاً کشورهای عربی حائز اهمیت باشد.

عوامل مختلفی می‌تواند باعث توسعه و پیشرفت این صنعت در شهر شیراز شود که از جمله این عوامل گسترش و توسعه زبان عربی می‌باشد. در حال حاضر موانع و چالشهایی در این خصوص وجود دارد که در این پژوهش سعی شده است به بررسی این چالش ها و موانع پرداخته و راهکارهایی عملی جهت توسعه، و کاربرد این زبان در راستای پیشبرد اهداف توسعه گردشگری پزشکی در شهر شیراز ارائه شود و همچنین به نقش کلیدی انجمن ایرانی زبان و ادبیات عربی در محقق شدن آنچه تحت عنوان راهکار ارائه خواهد شد اشاره شده است.

کلیدواژه‌ها: زبان عربی- گردشگری پزشکی- شیراز

^۱- استادیار بخش زبان و ادبیات عربی دانشگاه شیراز، moosaarabi@yahoo.com

^۲- دانشجوی کارشناسی ارشد بخش زبان و ادبیات عربی دانشگاه شیراز.

آموزش و کارآفرینی در رشته زبان و ادبیات عربی

پروین فرهادی^۱، صدیقه اسدی مجره^۲، رعنا فرهادی^۳

چکیده

رسالت اساسی آموزش عالی عبارت از تسهیل رشد و تکامل انسان، توسعه و غنای دانش و فرهنگ کشور و پرورش نیروی انسانی مورد نیاز جامعه است. لذا، تربیت نیروهای متخصص منطبق بر نیازهای کشور اهمیت بسیاری دارد. و توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی هر کشور با توجه به تربیت نیروهای متخصص ممکن می شود. برنامه های درسی و فرآیندهای اجرایی آموزش باید به گونه ای طراحی شوند که مهارت های لازم را در دوماحور تخصصی و فردی به دانشجویان ارائه کنند. چرا که بهبود کیفیت آموزش عالی، کاهش بیکاری دانش آموختگان و کارآفرینی را در پی خواهد داشت.

این پژوهش با هدف پاسخ به این سؤال انجام گرفته است: که آیا اصولاً امکان کارآفرینی درحوزه رشته زبان و ادبیات عربی در سایه آموزش تخصص ها وجود دارد یا خیر؟ ضمن اثبات این موضوع در نهایت ایده های جدیدی برای کارآفرینی در رشته عربی (گرایش مترجمی) ارائه شده است. از جمله این پیشنهادات، تغییر سرفصل دروس و واحدهای آموزشی این رشته و تقسیم بندی رشته ادبیات عرب (گرایش مترجمی) به شاخه ها و زیرمجموعه های تخصصی تر، جهت تربیت و آموزش نیروهای متخصص با هدف کارآفرینی و جذب در بازار کار می باشد.

کلیدواژه ها: رشته ی زبان و ادبیات عربی، گرایش مترجمی، آموزش، کارآفرینی، بازار کار.

۱. کارشناس ارشد مترجمی عربی دانشگاه تهران (نویسنده مسؤل)

۲. دانشجوی دکتری زبان و ادبیات عرب دانشگاه سمنان

۳. کارشناس ادبیات عرب دانشگاه شهید مدنی

آموزش و کار آفرینی در رشته زبان و ادبیات عربی

الهام قربانی^۱

چکیده

امروزه، کار آفرینی یکی از اساسی ترین مباحث در جهت اشتغال زایی، توسعه و بطور کلی پویایی اقتصادی به ویژه اقتصاد آموزش مطرح می گردد. چنانچه یافته های پژوهشی حاکی از این است که کارآفرینی امری آموزش پذیر است و نظام های آموزشی می توانند با اتخاذ برنامه های استراتژیک و به کارگیری مطلوب از سایر عوامل آموزشی خود نقش موثری در توسعه کار آفرینی در رشته های دانشگاهی برای افراد تحصیل کرده ایفا می کنند. با توجه به وضعیت تولید و اشتغال و مشکلات اقتصادی که کشور ما با آن مواجه است و این مهم در بعضی رشته های دانشگاهی مشهود تر بوده و می توان چنان اذعان کرد که حمایت از کار آفرینی دو هدف را دنبال می کند: اول اینکه برنامه های آموزش کار آفرینی می بایست افراد را برای موفقیت در کارشان آماده کنند و دوم اینکه برنامه های آموزشی باید توانایی افراد را در جهت یادگیری اثربخش یاری رساند. این نوشتار به بررسی منابع اطلاعاتی به روش کتابخانه ای بوده و بر آن است تا بطور کلی مهمترین اهداف آموزش کار آفرینی را در رشته های دانشگاهی به ویژه رشته زبان و ادبیات عربی مورد واکاوی قرار دهد و از این رهگذر شیوه های آموزش کار آفرینی و چالش های پیش رو را شرح داده و به ارائه پیشنهاد های جهت توسعه کار آفرینی در رشته مذکور می پردازد.

کلیدواژه: آموزش، کار آفرینی، زبان و ادبیات عربی.

^۱ - عضو هیأت علمی گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه زابل، elhamghorbani.787@gmail.com

هنر آشپزی ایرانی و عربی عرصه ای گسترده برای بکارگیری مهارت‌های فارغ التحصیلان رشته زبان و ادبیات عربی در راستای اهداف خاص

سهیلا محسنی نژاد*^۱ و هاله بادینده^۲

چکیده:

تهیه غذاهای داخلی و خارجی از مهمترین عوامل صنعت گردشگری در هر کشور به شمار میرود. گردشگران و مسافری در کشور های خارجی نیاز دارند تا غذاهای خاص کشور خود را در کشور دیگر فراهم کنند، همانگونه که تمایل دارند تا طعم های جدیدی را که مخصوص غذاهای آن منطقه است نیز تجربه کنند. فقدان نیروی انسانی کارشناس و آگاه به هنر آشپزی و مسلط به زبانهای بیگانه یکی از مشکلات بزرگ رستورانها و صنعت گردشگری در کشور ما به شمار میرود. واز آنجاییکه صنعت گردشگری از مهمترین صنایع ایجاد مشاغل در هر کشوری است از این رو این مقاله در صدد بررسی موضوع آشپزی و رستوران ها در ایران و جهان عرب است و در این زمینه به بعضی از عرصه هایی که نیازمند متخصصین زبان و ادبیات عربی است اشاره میشود. هدف از نوشتن این جستار توضیح عرصه هایی است که دانشجویان این رشته میتوانند توانمندی های علمی خود را به بهترین وجه بکارگیرند. این نوشتار بر اساس روش توصیفی عملی برگرفته از تجربه ی شخصی نوشته شده است و در پایان به برنامه ریزان دروس دانشگاهی و نیز برگزار کنندگان دوره های آموزشی ادبیات عربی پیشنهاداتی ارائه شده است تا مهارت های زبانی را در این زمینه بکار گیرند. از جمله این پیشنهادات میتوان به موارد زیر اشاره کرد: برپایی مرکزی برای به عهده گیری فعالیت های تبلیغاتی -گردشگری، ترجمه مکتوبات مرتبط به هنر آشپزی ایرانی و عربی، برگزاری دوره های آموزشی متمرکز بر اصطلاحات اختصاصی هنر آشپزی ایرانی و عربی، تولید فیلم های آموزشی از هنر آشپزی ایرانی و ترجمه فیلم های عربی در این زمینه.

کلیدواژه ها: آشپزی ایرانی، آشپزی عربی، آموزش زبان عربی در راستای اهداف خاص، گردشگری، کار آفرینی

^۱ - مربی دانشگاه امام صادق علیه السلام smohseny1967@yahoo.com

^۲ دانشجوی دکتری دانشگاه آزاد اسلامی مرکز علوم تحقیقات.

طرح دو ایده به منظور کارآفرینی در رشته مترجمی زبان عربی

دکتر علی نظری^۱ * محمد فرهادی^۲

چکیده

کارآفرینی به عنوان عاملی برای برون رفت از مشکلات اقتصادی، نقش بسیار مهمی در عرصه اشتغال بازی می‌کند به طوری که امروزه، اهمیت این امر سبب شده است که در کشورهای پیشرفته و حتی کشور ایران نیز دانشگاههایی به اسم دانشکده کارآفرینی تشکیل شود.

ما در این جستار سعی داریم برای برون رفت فارغ التحصیلان رشته مترجمی زبان عربی از معضل بیکاری، دو ایده را مطرح کنیم تا از این رهگذر روند ایجاد اشتغال برای افراد جویای کار در این رشته را هموار نماییم. در این مقاله بر روی دو محور، ترجمه متون تخصصی و آموزش لهجه‌های عربی به عنوان راهکارهایی برای کارآفرینی و بر ضرورت بازنگری در سرفصل‌های رشته مترجمی زبان عربی و هدفمند کردن آموزش آنها تأکید شد. از جمله مواردی که باید بر آن تمرکز شود: یکی پرداختن به متون فقهی - حقوقی و تجاری و افزایش تعداد واحدهای مختص به آنها در زمینه ترجمه، و دیگری پرداختن به یک یا نهایت دو لهجه و افزایش واحدهای مختص به این واحد درسی است. اما در زمینه چگونگی استخدام فارغ التحصیلان، باید نهادهایی خاص به منظور معرفی این افراد تشکیل شود تا از این رهگذر موجبات جذب آنها در ادارات و سازمانها و سایر نهادهایی که به این افراد جهت پیشبرد امورات خود نیاز دارند، فراهم آورند.

کلیدواژه ها: کارآفرینی، رشته مترجمی زبان عربی، متون فقهی - حقوقی و تجاری، آموزش لهجه -

های عربی.

^۱ - دانشیار گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه لرستان alinazary2002@gmail.com

^۲ - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات عربی دانشگاه لرستان، mohammadfarhadip@gmail.com

هسته کارآفرینی راهکاری برای ایجاد کسب و کار در رشته زبان و

ادبیات عربی (بررسی هسته کارآفرینی گروه عربی دانشگاه شیراز)

دکتر یوسف نظری^۱ دکتر حسین کیانی^۲

چکیده:

یک ایده زمانی کارآفرینانه محسوب می‌شود که از سویی نو و جدید باشد و از سوی دیگر بتواند گره‌گشای مشکلات و مسائل موجود باشد. همچنین زمانی می‌توان انتظار داشت که این ایده در عرصه عمل موفق باشد که متناسب با بسترهای بومی حوزه طرح، طراحی شده باشد و توانمندی‌های لازم به منظور تحقق آن در نظر گرفته شده باشد. عملیاتی‌ترین رکن کارآفرینی برای رشته زبان و ادبیات عربی ایجاد هسته کارآفرینی در گروه‌های زبان و ادبیات عربی است.

گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه شیراز از سال ۱۳۸۹ به صورت آزمایشی اقدام به تشکیل هسته کارآفرینی نمود و پس از یافتن فرصت‌های شغلی در ارتباط با رشته زبان و ادبیات عربی جلسات متعددی با دانشجویان برگزار نمود و دو فرصت ترجمه سایت شاه‌چراغ و همکاری با دانشگاه علوم پزشکی شیراز را انتخاب نمود. همکاری آزمایشی با این دو بخش منجر به نگارش دستورالعمل اجرایی کارآفرینی بخش گردید و تا کنون این هسته فعالیت‌های متعددی را به انجام رسانده است. ارزیابی کلی این هسته کارآفرینی نشانگر این است که تشکیل چنین هسته‌هایی متناسب با بسترهای بومی هر یک از گروه‌های زبان و ادبیات عربی دانشگاه‌های کشور، می‌تواند به نحو شایانی راه‌گشای کاریابی در این رشته باشد.

کلیدواژه‌ها: کارآفرینی، بازار کار، طرح هسته کارآفرینی، دانشگاه شیراز، رشته زبان و

ادبیات عربی

^۱ - استادیار بخش زبان و ادبیات عربی، دانشگاه شیراز، Nazari.yusuf@gmail.com

^۲ - دانشیار بخش زبان و ادبیات عربی، دانشگاه شیراز، hkyanee@gmail.com

فرصت‌های شغلی فراهم شده برای فارغ‌التحصیلان

گروه های زبان عربی و ضرورت هماهنگی آموزشی با نیاز این فرصت‌های شغلی

دکتر مسعود فکری^۱

چکیده:

بی‌گمان جامعه بشری از دیرباز از مشکل نابرابری میان منابع و نیازهای خود رنج برده و این امر سبب گشته است تا در صدد پیمودن راهی برای به دست آوردن چیزی باشد که شکافهای پدید آمده در زندگی خود را از طریق کسب و کار بر طرف سازد.

موضوع شغل و حرفه در ترسیم راهبرد زندگی فردی و اجتماعی جایگاه مهمی دارد. شرایط و اوضاع حاکم بر انسانها او را در تنگنای انتخاب گزینه‌های قابل دسترس او قرار می‌دهد که در بسیاری از آنها امکان تکرار تجربه و آزمون وجود ندارد. لذا باید برای بهره گرفتن از این فرصتها تلاش نمود. در این زمینه فارغ‌التحصیلان دانشگاهها پس از پایان دوران تحصیل با کمبود فرصت‌های شغلی مرتبط با تخصص و مدرک ایشان روبرو می‌شوند. و گاهی این چالش آنها را به سرحد سرخوردگی و احساس زیان نسبت به دوران تحصیلی که در رشته خاصی گذرانده‌اند، می‌کشانند و گاهی سرزنش را متوجه جامعه و گاهی رشته تحصیلی و گرایش آموزش خود می‌نمایند. و گاهی هم آن را نشأت گرفته از نظام برنامه‌ریزی جامعه می‌دانند. این موضوع در خصوص برخی رشته‌ها و گرایش‌های دانشگاهی همچون زبان و ادبیات عربی در غیر محیط اصلی آن از شدت بیشتری برخوردار است. فارغ‌التحصیلان گروه‌های عربی در دانشگاه‌های ایران از کمبود فرصت شغلی رنج برده و به دنبال عرصه‌های شغلی هستند که با تحصیلات آنان سازگاری داشته و آنان را در بدست آوردن درآمد مورد نیازشان، یاری رسانند. پرسش اساسی آن است که آیا میان روشهای آموزشی این زبان در دانشگاه‌های ایران با فرصت‌های شغلی مرتبط با آن سازگاری وجود دارد؟ و آیا می‌توان با متحول ساختن این روشها سازگاری بیشتری با عرصه‌های شغلی پدید آورد؟ این موضوعی است که در این مقاله به آن پرداخته شده و کوشش شده است با طبقه‌بندی موردی شغل‌های مرتبط به تبیین چگونگی بهره‌گیری از این فارغ‌التحصیلان در زمینه‌های شغلی پرداخت.

کلید واژه‌ها: فرصت‌های شغلی، گروه زبان عربی، هماهنگی آموزشی، فارغ‌التحصیلان.

^۱ - استادیار، گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه تهران و مدیر مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی سازمان سمت.

به توانی مهارت دانشجویان رشته زبان و ادبیات عربی از طریق بازنگری در سرفصل دروس
دوره کارشناسی با عنایت به سرفصل‌های رشته زبان و ادبیات فرانسه

دکتر علی اکبر نورسیده^۱

ملیحه یعقوبی زاده^۲

چکیده

در کشور ما بر هیچ یک از دست‌اندرکاران رشته‌ی زبان و ادبیات عربی پوشیده نیست که فارغ التحصیلان این رشته هم‌چنان فاقد توانایی‌ها و مهارت‌های کافی برای پر کردن بخش‌های حساس کشور هستند. به عقیده‌ی ما، عاملی که امروز مانع تحقق اهداف متعالی آموزش این رشته شده و فارغ‌التحصیلان آن را به افرادی فاقد توانمندی‌های لازم تبدیل کرده است، در یک کلام نواقص موجود در سرفصل دروس دوره‌ی کارشناسی و شیوه‌های تدریس آن است. لذا پژوهشگران در این مقاله تلاش خواهند کرد با توجه به سرفصل‌ها و شیوه‌های آموزشی رشته‌ی هم‌شاخه، زبان و ادبیات فرانسه و با عنایت به موفقیت نسبی این رشته در تربیت نیروی انسانی کارآمد، به ارائه‌ی یک الگوی به‌روزتر در بازتعریف سرفصل‌های پیش‌بینی شده برای این مقطع بپردازند.

کلیدواژه‌ها: بازتعریف، سرفصل دروس، به‌توانی، زبان و ادبیات عربی، زبان و ادبیات فرانسه

^۱. دکترای رشته زبان و ادبیات عربی / *noresideali@gmail.com

^۲. دانشجوی کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات عربی دانشگاه شهید بهشتی / m.yaghibizadeh@gmail.com

ارزیابی میزان آمادگی و توانایی دانشجویان رشته عربی در زمینه ورود به بازارکار مرتبط با این رشته (از دیدگاه دانشجویان واساتید).

دکتر عدنان اشکوری^۱

طارق یاراحمدی*^۲

چکیده:

در دنیای کنونی داشتن مدرک برای افراد جویای شغل در بازارکار داخلی و احیاناً خارجی گرچه لازم است ولی به تنهایی کافی نیست و برای ورود به بسیاری از مشاغل در رشته های مختلف نیاز به مهارت هایی است که بدون داشتن این مهارت ها فرد جویای کار از عهده انجام آن مشاغل بر نخواهد آمد. رشته زبان عربی و دانش آموختگان این رشته از این قاعده مستثنی نیستند و طی سالیان اخیر با توجه به موقعیت های پیش آمده در ایران فرصت های شغلی زیادی به وجود آمده که بازار کار رشته عربی را بیشتر از پیش گسترش داده است. حال با توجه به آنچه که ذکر شد ورود به بازار کار رشته عربی نیز مستلزم داشتن مهارت های مربوط به زمینه های شغلی است، ما در این مقاله بر آنیم تا با روش توصیفی تحلیلی زمینه های اشتغال فارغ التحصیلان رشته عربی را بر شمرده و با روش پیمایشی و طرح پرسش نامه و اجرای آن در پنج دانشگاه سطح تهران و درمیان دانشجویان کارشناسی ارشد، اساتید و خبرگان رشته نظر آنه را درمورد میزان آمادگی دانشجویان برای ورود به بازار کار به تفکیک فرصت های شغلی جویا شویم. پاره ای از نتایج حاکی از آنست که بسیاری از دانشجویان مهارت های اکتسابی خود را در آموزش های آکادمیک، در حد متوسط و یا پایین می بینند. و در پایان، پیشنهادها و راهکارهایی جهت بهبود وضعیت موجود ارائه گردیده است.

کلیدواژه ها: رشته عربی، زمینه های شغلی، بازار کار، مهارت های خاص

^۱ - استادیار زبان و ادبیات عربی دانشگاه خوارزمی کرج.

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد رشته آموزش زبان عربی دانشگاه تربیت مدرس تهران targh.yarahmadi@gmail.com

نه برای لقمه نان، برای دگرگونی در نگرش و پیش راهی به عربی کاربردی

دکتر فرامرز میرزایی^۱

چکیده

سرفصل‌های کنونی رشته زبان و ادبیات عربی، دارای اهدافی فرهنگی-شناختی هستند؛ اگرچه اهدافی ارزشمندند و هنوز هم سرفصل دروس متناسب با آنها تدوین نشده است؛ اما به نظر می‌آید باید دگرگونی‌های بنیادین در اهداف، گرایش‌ها و سرفصل‌های دروس این رشته روی دهد. بنا به تجربه چند دهه گذشته و اسناد بالادستی نظام جمهوری اسلامی مانند: نقشه جامع علمی کشور، سند تحول علم و فناوری و برنامه پنجم توسعه، باید اهداف مهارتی با کارکردهای ویژه، راه‌اندازی گرایش‌های مستقل و کاربردی و تدوین سرفصل‌های متناسب با این دو، به عنوان دگرگونی‌های بنیادین به گونه‌ای روی دهد که حاصل آن، دانش آموختگانی خلاق و کارآفرین باشد. این مقاله تنها به اهداف ویژه رشته عربی کاربردی می‌پردازد تا بر اساس آن، بتوان سرفصل‌های مناسبی تهیه کرد. این اهداف غالباً باید اهدافی مهارتی و کاربردی باشد و دروس ارائه شده نیز به پیروی از آنها باید با اهداف مهارتی تعریف شوند به گونه‌ای که هرکدام یک هدف ویژه، و نه یک هدف عمومی در کنار دیگر اهداف، باشد.

کلیدواژه‌ها: عربی کاربردی، سرفصل درسی، اهداف ویژه.

^۱- استاد گروه زبان و ادبیات عربی، دانشگاه ابوعلی سینا همدان.

اینترنت ابزار کارایی برای دانشجویان رشته زبان و ادبیات عربی

سید علی رضا تقوی *

دکتر علی ضیغمی **

چکیده:

اینترنت به عنوان رسانه‌ای تأثیرگذار در جهان امروز، آن گونه که شایسته و مورد نیاز است، توسط دانشجویان رشته زبان و ادبیات عربی ایران مورد استفاده قرار نمی‌گیرد؛ این در صورتی است که فراگیری مهارت‌های استفاده از اینترنت در دوران تحصیل و پس از آن، بیش از پیش احساس می‌گردد و این مهارت‌ها، دانشجو را برای حضوری فعال در عرصه‌های بین‌المللی در جهت معرفی دستاوردهای مختلف علمی، اقتصادی، پزشکی، نظامی، گردشگری و... کشور به زبان عربی و پاسخگویی به شبهات احتمالی در اذهان مردمان جهان عرب و نیز شناساندن بهتر فرهنگ، ادب و چشم اندازهای سیاسی اقتصادی ایران در عرصه منطقه‌ای و جهانی آماده می‌سازد.

مقاله پیش رو تأکیدی است بر این نکته که؛ اینترنت می‌تواند به عنوان وسیله‌ای نوظهور، علاوه بر افزایش دانسته‌های علمی دانشجویان رشته زبان و ادبیات عربی کشور و بهره‌گیری از آخرین تولیدات علمی و متخصصان کشورهای مختلف، می‌تواند منبع درآمدی قابل توجهی برای آنان تلقی گردد. گفتنی است همین عامل یعنی ایجاد شغل و در پی آن درآمد حاصل از آن، نقش به‌سزایی در تغییر نگرش دانشجویان به رشته زبان و ادبیات عربی، و نیز سایر افراد جامعه نسبت به رشته زبان و ادبیات عربی و دانشجویان آن خواهد داشت. مخاطب این نوشتار، پس از مطالعه دقیق آن، بر ارزش و افرا این رشته که همانا بر جدید بودن، میان رشته‌ای بودن، و به روز بودن آن متکی است، پی خواهد برد و بردانسته‌هایی جدید، پیرامون کارآفرینی رشته زبان قرآن از طریق اینترنت، آگاهی خواهد یافت.

کلیدواژه ها: اینترنت، زبان و ادبیات عربی، کارآفرینی، دانشجویان.

* - دانشجوی کارشناسی ارشد زبان و ادبیات عربی دانشگاه کاشان، ایران.

** - استادیار گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه سمنان (نویسنده مسؤول). (zeighami@semnan.ac.ir)

آسیب شناسی روش های جاری آموزش زبان عربی بر اشتغال و کارآفرینی دانش آموختگان رشته زبان و ادبیات عربی

عثمان ویسی^{۱*}، دکتر عدنان اشکوری^۲، شبنم کابینی^۳

چکیده

برنامه آموزشی و متون درسی از مهمترین عوامل موثر بر کیفیت دانش آموختگان رشته زبان و ادبیات عربی در آموزش عالی است. برنامه آموزشی دوره کارشناسی زبان و ادبیات عربی در تامین اهداف شناخت آموزش زبان عربی، کسب توانایی حرفه ای، شناخت عوامل موثر در تجاری سازی آموزش زبان عربی، و روز آمد بودن برنامه و محتوای آموزشی، نارسایی دارد. یک شاخص مهم برای ارزیابی وضعیت نظام آموزش عالی، کیفیت دانش آموختگان مراکز آموزش عالی است. مقصود از کیفیت دانش آموختگان، آموخته های علمی و توانایی های حرفه ای آنان است. دانش آموختگان زبان و ادبیات عربی به عنوان کارشناس و کارشناس ارشد عربی، بعد از فارغ التحصیل شدن از وضعیت عدم اشتغال رنج می برند؛ اما سوالی که در اینجا مطرح است این است که چه راهکارهایی را اتخاذ کنیم که زمینه های کارآفرینی و تجاری سازی آموزش زبان عربی در ایران فراهم شود. هدف اصلی این پژوهش آن است که با روش توصیفی-تحلیلی به راه حل های به کار گیری هر چه بیشتر فارغ التحصیلان رشته ی زبان و ادبیات عرب به مشاغل کار آفرینی و تجاری سازی زبان عربی را بررسی نموده و به مسئولین امر پیشنهاد نماید. این راه حل ها در سه حیطه ی «بازنگری متدآموزشی حاکم بر آموزش زبان عربی»، «بازنگری محتوای دروس رشته زبان و ادبیات عرب»، «همکاری و هماهنگی وزارت علوم با سازمان کار و اشتغال در راستای جذب نیروی کار در مشاغل» بررسی شد.

کلیدواژه ها : آموزش زبان عربی، کارآفرینی، تجاری سازی، دانش آموختگان، رویکرد ارتباطی

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش زبان عربی، دانشگاه تربیت مدرس: osman.weisi@gmail.com

^۲ استادیار گروه زبان و ادبیات عربی، دانشگاه خوارزمی

^۳ دانشجوی کارشناسی ارشد زبان شناسی همگانی، دانشگاه تربیت مدرس

کارآفرینی سازمانی زبان عربی، ظرفیتها و شاخصه ها

مطالعه موردی: دانشکده علوم قرآنی شیراز

دکتر مجید صادقی مزیدی^۱

چکیده

یکی از ساز و کارهای مطلوب سازمان ها برای پاسخگویی به تحولات و تغییرات توجه به سازمانهای کارآفرین و فرصت ساز است. برخی از این سازمانها از طریق نهادهای سازی کارآفرینی در درون خود، موجبات اشتغال زایی و گسترش فرهنگ و اعتقادات دینی را نیز به وجود می آورند. بنابراین این مقاله ضمن ارائه تعریفی از کارآفرینی و کارآفرینی سازمانی به بررسی فرصتهای کارآفرینانه در دانشکده علوم قرآنی می پردازد. این امر باتوجه ظرفیتها و شاخصه های موجود در دانشکده و بر مبنای مهمترین مؤلفه بستر اجتماعی کارآفرینی که همان بستر فرهنگی است صورت پذیرفته است.

این دانشکده با بهره مندی از ظرفیتها وبسترهای به وجود آمده توانسته در زمینه های مختلف فرهنگی در رشته علوم قرآنی و زبان و ادبیات عربی به شکل واسطه ای فرصت سازی کند که مهمترین آنها عبارتند از: تعامل علمی در رشته زبان عربی با مرکز جامع علمی- کاربردی حج و زیارت، تأسیس کانون زبان تخصصی عربی قرآنی با عنوان المنهاج، برگزاری دوره های تخصصی ترجمه قرآن، برگزاری دوره های تربیت معلم قرآن ویژه دانشجویان، برگزاری دوره های تقویتی و فوق برنامه و آمادگی آزمونها در رشته عربی و همچنین برگزاری دوره های تخصصی مفاهیم، ترجمه و روانخوانی.

مهمترین شاخصه ها و ویژگیهای این فرصتها را نیز می توان در اثرگذاری رشته عربی در فرصتهای ایجاد شده، استراتژیک بودن فرصتهای ایجاد شده در رشته عربی، تأکید بر اصل نیاز سنجی، اصل ماندگاری و مداومت فرصت ایجاد شده، اصل دانش افزایی و علم گرایی رشته عربی، تعامل با مراکز برون سازمانی، نوآوری در رشته عربی و چند بُعدی بودن فرصتهای ایجاد شده دانست. این مقاله با روش تحلیلی و کاربردی و بر مبنای گردآوری اطلاعات کتابخانه ای انجام شده است.

کلید واژه ها: دانشکده علوم قرآنی شیراز، کارآفرینی سازمانی، بستر اجتماعی، ظرفیتهای کارآفرینی، شاخصه های کارآفرینی.

تحلیل مسائل، مشکلات و راهکارهای تدریس ترجمه با هدف کارآفرینی

دکتر علی نظری^۱

سید اسماعیل قاسمی موسوی^۲

چکیده:

تدریس ترجمه یکی از زمینه های چالش آفرین برای مدرسان و دانشجویان هر زبان خارجی است و رشته زبان و ادبیات عربی نیز از این قاعده مستثنا نیست. برای گذر از این مشکل و مهیا کردن راه دانشجویان این رشته به بازار کار از طریق تخصص خود و نه مدرک، لازم است برای دروسی که در بازار کار بدانها یاری می رساند، نقشه راهی تهیه کنیم. در این مقاله با توجه به تجربیات نویسندگان و مطالعاتی که در زمینه آموزش ترجمه انجام شده است و نیز با نگاهی به مراکز ترجمه و شیوه آموزش دانشگاههای معتبر دنیا؛ کوشش شده است تا نقشه راهی برای تدریس ترجمه در کلاس ارائه شود؛ اشکالاتی که باید از آن دوری جست و اهدافی برای این درس و تحصیلات تکمیلی ترجمه بیان گردد که این اهداف و راهکارهای ارائه شده دو سطح کوتاه مدت و بلند مدت را در نظر داشته است. در پایان پژوهش حاضر نتایجی مانند لزوم تغییر سرفصل موجود و تدوین سرفصل های تمرین محورتر و دانشجوی محورتر، به دست آمده است.

کلید واژه ها: تدریس، ترجمه، زبان و ادبیات عربی، بازار کار.

^۱ دانشیار گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه لرستان

^۲ دانشجوی دکتری دانشگاه بوعلی سینا همدان esmaeilmusavi@gmail.com

تجاری سازی و کارآفرینی در رشته زبان و ادبیات عربی (معانی، مفاهیم و فرصت‌ها)

غلامعلی مدیح^۱ *، دکتر محمد جنتی فر^۲، مریم ستوده^۳

چکیده

از دیرباز، حوزه های علوم انسانی غالباً در مسیر نظریات خلاصه شده است. عده ای دور هم جمع می شدند مبانی و فلسفه علوم و فهم اجتماعی و دینی متون را بررسی، بازخوانی و واکاوی می کردند. البته ممکن بود علوم مربوط به تجارت را تبیین و تعیین و مورد واکاوی قرار دهد و فرمولهایی نیز ارائه کند همچنانکه امروز در حوزه اجتماعیات، اقتصاد، دروس مکاسب در حوزه های علمیه، همین روش را و در حقیقت همین خدمات را که ارزنده هم می باشد ارائه نمودند ولی هیچگاه خودشان به عنوان یک موضوع تجاری درآمد زا در نیامدند.

این مقاله در ۵ بخش مفهوم تجاری سازی، معنی کسب و کار، واکاوی زبان و ادبیات عربی را بررسی می کند. همچنین به معرفی برخی فرصت های شغلی مربوط به آن در وزارتخانه ها، دانشگاه ها، نهادها، سازمان ها، ارگان های دولتی و نیمه دولتی، نیروهای مسلح، شرکت های خصوصی و انجمن های چندگانه می پردازد و نهایتاً با بررسی چند طرح خوب مانند محصولات فرهنگی و آموزشی که جنبه تجاری نیز دارند مطالبی ارائه می دهد.

کلیدواژه ها: تجاری سازی، زبان و ادبیات عربی، کارآفرینی، فرصت های شغلی.

^۱ - دانشجوی دکتری دانشگاه آزاد اسلامی یزد. madihgholamali@yahoo.com

^۲ - عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی قم.

^۳ - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات عربی.

نقش مؤسسات دولتی و غیردولتی در ایجاد فرصت‌های شغلی برای دانش آموختگان رشته زبان و ادبیات عربی

*اسحق رسولی درمیان^۱

محدثه آقاحسنی^۲

چکیده:

نظر به اهمیت «زبان عربی» و تعداد سخنگویان فراوانش، این رشته در ایران بسیار گوشه‌گیر و منحصر شده است؛ آن هم در زمانه‌ای که نیاز بیش از پیش به پیشرفت اقتصادی نیاز دارد و استفاده از تمامی فرصت‌های زودبازده و دیربازده را می‌طلبد؛ شاهد بر این واقعیت، کاهش تعداد ساعات تدریس عربی در دبیرستان‌ها و هنرستان‌ها و نیز کاهش پذیرش دانش‌آموزان در رشته‌ی انسانی برخی مناطق می‌باشد.

در این میان، سازمان‌های دولتی و غیردولتی را به کمک طلبیدیم تا با انجام فعالیت‌ها و دستورالعمل‌های قطعی و مطمئن، هم در اقتصاد ایران تأثیر مثبت بگذارند و هم زبان عربی را از گوشه مصرف و انحصار، به میدان‌پویایی و اقتصاد فراخوانند. روش کار در این نوشتار بدین صورت است که از برخی سازمان‌های دولتی و غیردولتی نام می‌بریم و در ادامه، پیشنهادهای ارائه‌شده می‌دهیم؛ سپس‌الشی‌های پیش‌رو نیز بررسی شده و راه‌حلی‌هایی پیشنهاد گردید تا با اعمال آن، آغازگر راهی باشد برای گسترش کاربرد این زبان، در عرصه‌ی اقتصاد و تجارت. مهم این‌که، تمامی راه‌حل‌ها و پیشنهادات، قابل اجرا و عملی می‌باشد. پژوهشگران، سازمان‌هایی را برگزیدند که به‌طور مستقیم در این امر دخیل هستند؛ سایر سازمان‌های دولتی و غیردولتی نیز می‌توانند به‌طور غیرمستقیم در این روند سهیم باشند و در حل چالش‌های پیش‌رو کمک نمایند.

کلیدواژه‌ها: زبان عربی، تجاری‌سازی، سازمان‌های دولتی و غیردولتی.

^۱- کارشناس ارشد زبان و ادبیات عرب از دانشگاه حکیم سبزواری، i.rasouli64@gmail.com

^۲- دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه بیرجند.

نقش دانش آموختگان رشته عربی در توسعه تجارت الکترونیک با کشورهای عربی (کشور عراق به عنوان نمونه)

دکتر حبیب کشاورز^۱

چکیده

همراه با توسعه اینترنت، تجارت الکترونیک به یک ضرورت در جامعه امروزی تبدیل شده است. تجارت الکترونیک توانسته پا را از مرزها فراتر نهاده و رنگ بین المللی به خود بگیرد. با استفاده از ظرفیت های تجارت الکترونیک می توان با معرفی محصولات و خدمات کشور به مردم دیگر کشورها، سهم زیادی در توسعه صادرات غیر نفتی و در کنار آن ایجاد اشتغال برای جوانان این مرز و بوم داشت. با توجه به موقعیت ایران، کشورهای عربی از جمله عراق می تواند یکی از مهم ترین مقاصد صادرات کالاها و خدمات ایرانی باشد. دانش آموختگان رشته زبان و ادبیات عربی نیز از آنجا که به یک زبان بین المللی تسلط دارند می توانند از ظرفیت های این بخش جهت اشتغال و انجام کارهای اقتصادی استفاده کنند و علاوه بر آن به توسعه صادرات غیر نفتی به کشورهای عربی کمک کنند. در بین کشورهای عربی؛ عراق یکی از بزرگ ترین شرکای تجاری ایران محسوب می شود و به دلیل وجود فرهنگ و دین مشترک این کشور ظرفیت های بالایی برای توسعه تجارت الکترونیک دارد. حجم مبادلات تجاری بین ایران و عراق هم اکنون نزدیک به شش میلیارد دلار در سال است که در صورت ورود دانش آموختگان رشته عربی به عرصه تجارت الکترونیک می توان مبادلات تجاری بین دو کشور را به مقدار قابل توجهی افزایش داد.

کلیدواژه ها: تجارت الکترونیک، کشورهای عربی، عراق، رشته عربی، صادرات.

^۱ - دکترای زبان و ادبیات عربی دانشگاه تهران و مدرس دانشگاه سمنان habibkeshavarz@gmail.com

نقش زبان عربی در بهبود گردشگری سلامت در ایران

هدا قرنلی^۱، دکتر ماجد نجاریان^{۲*}

چکیده

گردشگری سلامت (توریست درمانی) در ایران یکی از پردرآمدترین شاخه های گردشگری می باشد که با توجه به رقابتی بودن قیمت با سایر کشورها و ارائه مطلوب برخی خدمات درمانی، توانسته است حوزه اقتصادی مطمئن و سودآوری باشد.

صنعت گردشگری سلامت، در ایران اگر چه از قابلیت های خوبی بر خوردار است ولی متأسفانه به دلایل مختلفی از جمله عدم ارائه خدمات ویژه پزشکی، ضعف مترجمین و راهنمایان، وضعیت مطلوبی ندارد.

از آنجایی که گردشگران کشورهای عربی بیشترین سفر را جهت درمان به ایران داشته اند، لذا چگونگی ارائه خدمات و نوع برخورد از ناحیه مترجمین اهمیت بسزایی دارد، مترجم باید آموزش های لازم و اطلاعات و مهارت کافی را بصورت تخصصی دارا باشد.

هدف از این تحقیق، تشخیص موانع، چالشها و خلأهای موجود و بررسی آسیب ها و ارائه راهکارهای مناسب جهت بهبود گردشگری سلامت در ایران می باشد.

روش تحقیق بر اساس روش میدانی _ کتابخانه ای و اینترنتی بوده و مباحث و مشکلات مطرح شده، نتیجه تجربه عملی در بخش مدیریت گردشگری سلامت، با کشورهای عربی است.

صنعت گردشگری سلامت در کشور، به بهبود کیفیت آموزش، همچون آموزش لهجات مختلف کشورهای عربی و توانمندسازی مترجمین زبان عربی نیاز مبرم دارد.

کلید واژه ها: گردشگری سلامت، زبان عربی، آسیب های ترجمه .

^۱ - کارشناسی ارشد زبان و ادبیات عربی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد فلاورجان، مدرس دانشگاه پیام نور فولادشهر

Derasat_bouhoos@yahoo.com

^۲ - استادیار گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه آزاد اسلامی واحد فلاورجان majid_alnajjar@yahoo.com

ضرورت های تجاری سازی رشته زبان و ادبیات عربی*

(مبتنی بر ارائه راهکارها و شیوه ها)

مریم ستوده^{۱*}، دکتر ماجد نجاریان^۲، غلامعلی مدیح^۳،

چکیده

نهضت تولید علم در دانشگاه ها به حسب ضرورت و نیازهای جوامع بشری از قرن ۱۹ به سمت اقتصادی شدن رفت. اما این پدیده (تجاری سازی یا تولید علم با هدف مشخص)، یکی از بزرگترین چالش های علوم انسانی است، چرا که نگاه عموم به علوم انسانی، نگاهی نظریه پردازانه و بنیادین است و کمتر به جنبه ی درآمدزایی این علوم پرداخته اند. در علوم انسانی و به طور خاص در رشته زبان و ادبیات عربی نیز هنوز این امر به صورت اصولی و کارآمد صورت نگرفته است و لازم است که نقشه راهی تدوین شود تا مراحل تجاری سازی از ابتدا یعنی طرح و شناسایی ایده تا انتها یعنی رسیدن به مرحله تولید و عرضه به منصف ظهور برسد. این پژوهش برآن است تا با یادآوری اهداف مهم آموزش زبان عربی در ایران ضرورت و راهکارهای ممکن جهت کارآفرینی و در نهایت تجاری سازی این رشته را در راستای آن اهداف متذکر شود. چرا که توجه به اهداف و در نظر گرفتن آن مهمترین گزینه تدوین نقشه راه تجاری سازی این رشته است. هدفمند شدن آموزش، تلاش بیشتر دانشجویان در امریادگیری و مهارت افزایی و به وجود آمدن تعامل جدی بین دانشگاه و مراکز مرتبط از جمله مواردی است که راه تجاری سازی را در این رشته هموارتر می نماید تا در نهایت دانش آموختگان این رشته پا به عرصه های مختلف سیاسی، اقتصادی، اجتماعی فرهنگی گذاشته و با به کارگیری شیوه هایی چون: استفاده از مهارت های زبانی و ترجمه، تشکیل شرکت های دانش بنیان، مشارکت در توسعه جنبش نرم افزاری، و نشر و توسعه کتب، روزنامه ها و مجلات عربی به طور خاص و مرتبط با مباحثی چون گردشگری، توریسم درمانی و مسائل تجاری و فرهنگی گامی نو و پویا در تجاری سازی رشته زبان و ادبیات عربی بردارند.

کلیدواژه ها: تجاری سازی، زبان و ادبیات عربی، اهداف، ضرورت ها، راهکارها، شیوه ها.

* - این مقاله فقط چکیده آن مورد پذیرش همایش قرار گرفته است.

^۱ - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات عربی.

^۲ - استادیار گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه آزاد اسلامی واحد فلاورجان majid_alnajjar@yahoo.com

^۳ - دانشجوی دکتری دانشگاه آزاد اسلامی یزد. madihgholamali@yahoo.com

آسیب شناسی فرهنگی در کارآفرینی رشته زبان و ادبیات عرب*

مرتضی اسکندری^۱

چکیده:

رشته دانشگاهی زبان و ادبیات عربی به عنوان یکی از رشته های اصیل و مورد توجه دانش پژوهان علوم انسانی در ایران بوده که امروزه بنابر دلایل متعدد کم فروغ گردیده خصوصا اینکه دانشجویانی که پای در این عرصه نهاده اند با معضل کارآفرینی از این رشته مواجه گردیده اند. در این تحقیق که با تکیه بر شیوه تحقیق میدانی از طریق نظرخواهی از بیش از سی نفر از اساتید و دانشجویان علوم انسانی خصوصا رشته زبان و ادبیات عرب دانشگاه های استان خوزستان و کرمانشاه و منابع علمی مدون گردیده، دو آسیب فرهنگی در سطح جامعه علمی کشور به عنوان دلایل مبرهن مهاجرت این رشته اسلامی در سطح کشور که منشأ عدم تضمین کارآفرینی رشته گردیده با ذکر راه کارهای ساماندهی وضعیت فعلی ارائه گردیده است. آموزش زبان عربی بایستی با هدف استخراج معارف دینی صورت پذیرد، بدان معنی که سرفصل های آموزشی این رشته باید بر اساس نیازهای بومی جامعه ما ترسیم و از پرداختن به این زبان بدون در نظر گرفتن هدف مقدس آن مثل زبان انگلیسی خودداری نماییم. در این راستا اقدام عملی آن است که در ابتدا مقدمات آن را فراهم سازیم. یعنی ضرورت دارد در ابتدا تغییرات اساسی در علوم انسانی در کشور انجام پذیرد تا در گام نخست رشته های تحصیلی پرتعداد همانند مدیریت، روانشناسی، جامعه شناسی، فلسفه و ... که خود در اسلام دارای اصول خاص هستند و در حال حاضر با شاکله ای غربی و محتوایی تقریبا غیر مرتبط با اصول قرآنی و حدیثی به نظام آموزش عالی ما تزریق گردیده (هرچند در برخی موارد همخوانی

* - این مقاله فقط چکیده آن مورد پذیرش همایش قرار گرفته است.

^۱ - دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه پیام نور اهواز، رشته: علوم قرآن و حدیث.

دارند) دستخوش تغییرات محتوایی به سمت اصالت اسلامی خود گردند. بازگشت به این اصالت قطعاً مصادف است با آمیختگی همه علوم انسانی با زبان عربی و نیازمندی طلاب و دانشجویان سایر رشته ها به فراگیری زبان عربی و این نیازمندی نیز سبب فراهم نمودن بازار کار متخصصین فن یعنی اساتید و فارغ التحصیلان مراتب عالیه دانشگاهی رشته زبان و ادبیات عرب خواهد گشت

و از راه کارهای پیشنهادی برای هدایت توجهات به زبان عربی بخصوص در بین دانشجویان علوم انسانی، در نظر گرفتن این زبان به عنوان یکی از زبان های خارجی انتخابی در کنکورهای مقاطع تحصیلی مختلف مثل انگلیسی و فرانسوی و نیز مختار بودن دانشجویان در انتخاب زبان عربی از بین زبان های مطمح نظر در مقطع دکتری می باشد. مختار بودن دانشجو در انتخاب یکی از زبان های عربی یا انگلیسی و یا ... می تواند سبب گرایش تعداد زیادی از دانشجویان علوم انسانی به فراگیری این زبان و در نتیجه احیای آموزش عربی در دانشگاه ها و محافل علمی گردد.

کلیدواژه ها: زبان و ادبیات عرب، علوم اسلامی، غایت علم، معارف دینی، علوم انسانی

کارآفرینی با رشته زبان و ادبیات عربی ممکن یا ناممکن؟*

دکتر مهین حاجی زاده^۱ و علی فضا مرادی^۲

چکیده

بدیهی است که زبان، بستر مناسبی برای ایجاد ارتباط با افراد جوامع بشری و کانال مهمی برای انتقال تجربیات و تبادل نظرات و بیان افکار و عواطف و نیز ابزاری برای اظهار منویات و خواسته های درونی افراد است. علاوه بر این، زبان ابزار بسیار مناسبی برای رسیدن به اهداف فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و دیگر جوانب زندگی بشری در سطح جامعه بین المللی است؛ اما نکته ای انکار ناپذیر، اولویت و اهمیت زبان ها به نسبت کاربرد و رواج آن ها در جوامع بشری است که زبان عربی، پس از زبان انگلیسی، در رتبه ی دوم از نظر کاربرد قرار دارد. حال آیا با رشته ی زبان و ادبیات عربی که در دانشگاه های کشور جمهوری اسلامی ایران تدریس می شود، می توان کارآفرینی نمود یا خیر! موضوعی است که باید مورد بررسی و تحلیل نقادانه و کارشناسانه قرار گرفته تا چالش های پیش رو و فرصت های موجود در آن بررسی شده و بتوان برای آن راهکارهای عملی جستجو نمود. با نگاهی اجمالی به موضوع، می توان این مسأله را یک مسأله ی سهل و ممتنع مطرح نمود که در این پژوهش، ابعاد آن بیشتر باز می شود. دستاورد کلی پژوهش مبین آن است که با ایجاد تغییراتی در الگوی تدریس و آموزش این زبان در کشور، می توان گام های آغازین را برای کارآفرینی در آن برداشت؛ از سوی دیگر برای فعالیت در این عرصه باید در میان فارغ التحصیلان این رشته، مدرکی که نشان دهنده ی سطح مهارت آنان باشد، تعریف کرد.

کلیدواژه ها: زبان و ادبیات عربی، ایران، الگوی تدریس، تجاری سازی و کارآفرینی، ضمانت اجرایی.

* - این مقاله فقط چکیده آن مورد پذیرش همایش قرار گرفته است.

^۱. دانشیار و عضو هیأت علمی دانشگاه شهید مدنی آذربایجان. hajizadeh_tma@yahoo.com

^۲. کارشناس ارشد زبان و ادبیات عربی. Moradialifaza@yahoo.com

بررسی علل و ریشه های بیکاری دانش آموختگان رشته زبان و ادبیات عربی در ایران؛ راهکارها و چالشها*

ابوالفضل رحمنی^۱

چکیده

اشتغال عبارت است از هر گونه فعالیت و عملی که منجر به برآوردن نیازهای زندگی انجام شود. امروزه با توجه به موقعیت استراتژیک ایران در منطقه و همجواری و ارتباط با کشورهای عرب زبان، باید تدبیری اندیشید تا از این فرصتها برای بهبود اشتغال دانش آموختگان و زبان آموزان عربی به نحو احسن استفاده کرد. پژوهش حاضر در صدد پاسخ دادن به پرسش های زیر است: موانع تحقق کارآفرینی در آموزش عالی رشته زبان و ادبیات عربی کدامند؟ آیا راهکارهایی برای رفع این موانع وجود دارد؟ نگارنده برای بهتر شدن وضعیت اشتغال دانش آموختگان این رشته راهکارهایی را ارائه نموده که عبارتند از: الف. توجه جدی و هدفمند به ترسیم نقشه راه و افق علمی این رشته ب. ایجاد و تعریف و توسعه گرایش ها در سطح کارشناسی، ارشد و دکترا چون: زبان و ادبیات عربی کاربردی، ادبیات تطبیقی، مطالعات نقدی و بلاغی، مطالعات ترجمه، مطالعات صرفی و نحوی، ادبیات معاصر، ادبیات روایی و داستانی، ادبیات پایداری. ج. مجوز ایجاد و راه اندازی آموزشگاه های زبان عربی. د. ایجاد بستر تعامل با سازمانهایی چون فرهنگ و ارشاد اسلامی، میراث فرهنگی و گردشگری، حج و زیارت، فرهنگ و ارتباطات اسلامی، تبلیغات اسلامی. ذ. لزوم تشکیل اتحادیه دانش آموختگان این رشته و حمایت از آنها. پژوهش حاضر مبتنی بر روش تحلیلی-توصیفی سعی دارد تا این چالش جدی را بررسی کند و گامی مهم در جهت بهبود شرایط اشتغال بردارد. مهمترین چالش فرا روی این رشته، بیکاری و عدم تعادل بین عرضه و تقاضا است.

کلمات کلیدی: رشته زبان و ادبیات عربی، بیکاری، راهکارها و چالشها.

* - این مقاله فقط چکیده آن مورد پذیرش همایش قرار گرفته است.

^۱ دانشجوی دکتری رشته زبان و ادبیات عربی دانشگاه بوعلی سینا همدان. abolfazlrahman@yahoo.com

جایگاه زبان عربی در ایران و ضرورت بازنگری سرفصل های رشته زبان و ادبیات عربی*
 مریم شیرکوند^۱ و فاطمه نوروزی فرد^۲

چکیده

زبان عربی سالهاست که در دانشگاه های ایران تدریس می شود اما با گذشت سال ها هنوز همان قالب قدیم خود را حفظ کرده است. این در حالی است که باید محتوا، مفاهیم و شکل آن مطابق عصر حاضر باشد تا بتواند نیاز کشور را از لحاظ استفاده از این زبان برطرف کند. از آنجایی که هدف آموزش هر زبان، مکالمه به آن زبان است اما متأسفانه این هدف در آموزش عربی در ایران در بسیاری از موارد، پس از گذراندن مقاطع کارشناسی ارشد و دکترا هم تحقق نمی یابد. چرا که در سر فصل این رشته هم سر فصل و قالب سنتی است، و هم شیوه تدریس.

در نتیجه ضروریست که تغییر و تحولاتی در سر فصل و قالب دروس، شیوه تدریس و برنامه ریزی های مربوط به آن انجام شود. که این پژوهش سعی بر این دارد تا با ارائه بعضی سر فصل های جدید، در به روز کردن و کابردی کردن آن کمک کند.

باید شرایطی فراهم شود که از ورود دانشجویان بی علاقه نسبت به این رشته، به دانشگاه ها جلوگیری کرد. بهتر است علاوه بر آزمون کتبی و عمومی کنکور، مصاحبه ای شفاهی و اختصاصی نیز در نظر گرفت. چرا که دولت برای هر دانشجوی این رشته هزینه ی بسیار زیادی در نظر می گیرد و ورود دانشجوی بی هدف و انگیزه به این رشته که نمی تواند در آینده نیازی از کشور را برطرف کند، به معنی هدر رفتن سر مایه و هزینه ی دولت است.

متأسفانه خیلی وقت ها شاهد ورود همین دانشجویان ضعیف و بی علاقه که توانایی و مهارت لازم برای کار در سفارتخانه ها، شرکت های تجاری، دار ترجمه ها و ... را ندارند سراغ تدریس در آموزش و پرورش می آیند یعنی یک بار دیگر این چرخه پدید می آید.

معلم ضعیف ← دانش آموزان ضعیف و بی علاقه ← احتمال ورود تصادفی این دانش آموزان ضعیف و بی علاقه به رشته عربی در دانشگاه ها که باز هم این سیر گردش دامه پیدا خواهد کرد.

۳- تغییر در سر فصل قدیمی و چند سر فصل جدید پیشنهادی

۱- واحدهای مکالمه از ۶ واحد به ۱۴ واحد افزایش پیدا کند؛ چرا که مکالمه عالی ترین هدف از آموزش هر زبان است.

* - این مقاله فقط چکیده آن مورد پذیرش همایش قرار گرفته است.

۱ - دانشجوی رشته زبان و ادبیات عربی مقطع کارشناسی دانشگاه خوارزمی، rozaly1376@gmail.com

۲ - دانشجوی رشته زبان و ادبیات عربی مقطع کارشناسی دانشگاه خوارزمی، Nnoroozi424@yahoo.com

۲- واحدی به نام روز نامه نگاری در بین دروس گنجانده شود ؛ به منظور اینکه دانشجوی مهارت لازم برای سردبیری و نویسندگی در سایت ها و مجله ها و خبرگزاری های مختلف که هم اکنون خیلی از عرب زبانان این پست ها را بر عهده دارند ، را کسب کنند.

۳- واحدی به نام داستان نویسی و نمایشنامه نویسی به سر فصل های دروس اضافه شود.

۴- با توجه به پیشرفت ایران در زمینه های مختلف اقتصادی ، تجاری و... همکاری های ایران و سایر کشور های همسایه روز به روز بیشتر از پیش میشود . به دنبال این مسئله واحد های ترجمه باید بیشتر شود تا در طی مقطع کارشناسی آمادگی نسبتا خوبی در دانشجویان ایجاد شود .

همچنین به این دلیل که شرایط ایران هم از نظر علمی هم از نظر مالی برای ادامه تحصیل عرب زبانان مناسب است و همچنین پیشرفت های پزشکی ایران در دنیا به اثبات رسیده است. بسیاری از کشورهای عربی برای ادامه تحصیل و درمان های پزشکی خود ایران را انتخاب می کنند. همه این مسائل باعث میشود که نیاز به مترجمین مسلط بیشتر از قبل احساس شود . مترجمینی که بتوانند نیاز کشور را در زمینه تبلیغات تجاری ، قرارداد های اقتصادی ، آگهی های پذیرش در دانشگاه ها، بیمارستان ها، نامه ها، عرضه و تقاضای کالا ، صورتجلسه ها و... را برطرف کند .

آیا بعد از اینکه اهمیت مترجم مسلط به زبان عربی دانسته شد، میتوان فقط با ۶ واحد ترجمه نیاز کشور را بر آورده کرد؟

۵- متأسفانه بسیاری از فارغ التحصیلان این رشته هنگام قرائت متون مختلف حرف «ص» را «س»، «ض» را «ز» و «ذ» را «ز» و... تلفظ می کنند. بهتر است برای بر طرف کردن این مشکل، درسی با عنوان قرائت متون عربی به سر فصل اضافه شود.

۶- برای بالا بردن سرعت تکلم ، تمرین ترجمه هم زمانی و آشنا شدن دانشجویان با کلمات تخصصی در زمینه های مختلف (علمی ، سیاسی ، فرهنگی ، تاریخی و...) درسی با عنوان گزارشگری و خبر گویی در سر فصل گنجانده شود .

۷- یکی از لهجه های زیبا و کاربردی تر در کنار گفتار و زبان فصیح آموزش داده شود .

کلید واژه ها: زبان و ادبیات عربی، جایگاه کنونی عربی در ایران ، بازنگری سر فصل ها

تجاری‌سازی زبان عربی؛ راهکارها و فرصت‌ها*

دکتر محمدنبی احمدی^۱

منیژه خسروی^۲

چکیده

امروزه در هر تولید علمی، اقتصادی، صنعتی و ... در کنار توجه به مسائل فرهنگی مترتب بر آن اگر به موضوع‌های دیگری از قبیل "تجاری‌سازی" و "فن‌بازار" یا عرضه و تقاضا و اطلاعات مربوط به آن اندیشیده نشود؛ محکوم به رکود، هدر رفت نیرو، سرمایه و نهایتاً منجر به شکست می‌شود. رشته زبان و ادبیات عربی نیز خارج از این قاعده نیست که حجم بالای فارغ‌التحصیلان این رشته و مواجه شدن آن‌ها با اشباع نیروی کار در آموزش و پرورش و دانشگاه‌ها و عدم اشتغال آن‌ها به دلیل نداشتن مهارت کافی در زمینه‌های مورد نیاز جامعه از قبیل بخش خصوصی، وسائل ارتباط جمعی و مراکز مطالعاتی تحقیقی پژوهشی شاهد صدقی بر این مدعاست. این در حالی است که غالب خبرنگارهای صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران را در کشورهای عربی افراد غیر ایرانی تشکیل می‌دهند و بخش اقتصادی ما علی‌رغم توان بالقوه قوی به دلایل مختلف از جمله عدم بازاریاب‌های موفق و تشخیص صحیح سلیقه جامعه هدف موفق عمل نکرده است لذا اهمیت این تحقیق بر کسی پوشیده نیست که تلاش می‌شود با روش تحلیلی توصیفی مطلب خویش را برای محقق شدن مطلوب عرضه نماید.

کلیدواژه: زبان عربی، تجاری‌سازی، اشتغال، مکالمه، ترجمه.

* - این مقاله فقط چکیده آن مورد پذیرش همایش قرار گرفته است.

^۱- استادیار گروه زبان و ادبیات عرب دانشگاه رازی کرمانشاه: mn.ahmadi217@yahoo.com

^۲- دانشجوی کارشناسی ارشد زبان و ادبیات عرب دانشگاه رازی کرمانشاه

ملخصات المقالات المرسلّة إلى:

«المؤتمر الوطنيّ لتوفير فرص العمل والتسويق في فرع اللغة العربية وآدابها.»

الملتقى السادس لمدراء الأقسام العربيّة في الجامعات الإيرانيّة.

قسم اللغة العربية بجامعة سمنان - الجمعية العلميّة الإيرانية للغة العربيّة وآدابها

جامعة سمنان، ١٣ و ١٤ إسفند ١٣٩٣ / ٤ و ٥ مارس ٢٠١٥ م

سوق عمل الترجمة والاستجابة لمتطلباتها في إيران التوظيف الترجمي من مزالق ومشاكل إلى حلول وآمال

د. حسين شمس آبادي* ، د. حسين ميرزائي نيا** ، د. عباس گنجعلي*** ، د. فرشته أفضلي****

الملخص

لقد زاد الاهتمام بتعليم اللغة العربية في إيران في مختلف المراحل الدراسية بعد الإبتدائية حتى الدكتوراه، أي على مدى سبعة عشر عاماً. ولذلك فإنّ البحث عن أسواق محلية لاستقطاب الخريجين بمن فيهم طلاب الترجمة يجب أن يكون الهدف الرئيس الذي نسعى إليه دوماً للوصول إلى أجمع السبل في تعلم وتعليم هذه اللغة. والطريقة التي تقدم بها اللغة العربية إلى المتعلمين، بدءاً من تلاميذ مرحلتي المتوسطة والثانوية حتى الدكتوراه وفرع الترجمة الحديث النشأة، طريقة تحتاج إلى مراجعة جذرية. عليه، فإنّ مسؤولية النهوض بالواقع المزري للعربية تقع على عواتقنا جميعاً من خلال عقد الندوات حول اللغة وعلومها وطرق تدريسها وحول فاعلية الترجمة، مثل هذه الندوة، على كل المستويات حتى نحصل على الثمار المرجوة.

كلمات مفتاحية: العربية، الترجمة، سوق العمل، الخريج، المزالق.

* أستاذ مساعد في قسم اللغة العربية وآدابها بجامعة حكيم السبزواري، rshamsabadi@yahoo.com

** أستاذ مساعد في قسم اللغة العربية وآدابها بجامعة حكيم السبزواري، rshamsabadi@yahoo.com

*** أستاذ مساعد في قسم اللغة العربية وآدابها بجامعة حكيم السبزواري.

**** دكتوراه في اللغة العربية وآدابها بجامعة حكيم السبزواري.

توفير فرص العمل في مجالي التعليم والبحوث في اللغة العربية وآدابها

الدكتور حسن علي شربتدار^١

الملخص

هذه المقالة هي شرح ودراسة لتوفير فرص العمل في مجالي التعليم والبحوث لفرع اللغة العربية وآدابها، وتتطرق إلى مفاهيم وتعريف توفير فرص العمل وتقديم النماذج المختلفة في مجال التعليم والبحوث في هذا الفرع.

في هذه الدراسة التي أُجريت على الأسلوب النقدي والتحليلي؛ بعد تقديم اقتراحات وطرق مختلفة لتحقيق أفضل المكتسبات في مجال التسويق و توفير فرص العمل، يتطرق الباحث إلى دراسة التحديات الموجودة والحلول العملية للمشاكل في فرع اللغة العربية، وإنّ تشكيل فرق للبحوث والتعليم تتكوّن من الطلاب أو من خريجي اللغة العربية يُمكن أن يكون مؤثراً في توفير فرص العمل، لأنّ طلاب أو خريجي هذا الفرع يستطيعون أن يضعوا مكتسباتهم التعليميّة في معرض توفير فرص العمل حسب قابلياتهم. كما أنّ تطوير المؤسسات البحثية، يساهم بشكل فاعل في توفير فرص العمل في مجال التعليم والبحوث الجديدة وقيادة التعليم والبحوث في البلاد.

كلمات مفتاحية: توفير فرص العمل، التعليم، البحوث، اللغة العربية.

اللغة العربية في خدمة السياحة

حسن كاظمي سهلواني^١ وفيض الله مددي^٢

إنّ السياحة صناعة ثقافية مريحة وكان لها دور هام لأنها تجمع كل عناصر الارتباط بين الأمم. وهي تهتم بالشؤون الاقتصادية والاجتماعية والثقافية والدينية. وللغة في السياحة الصحية، مكانة رفيعة لأنّ السوّاح أكثر تعاملًا مع المجتمعات العظيمة بين الناس وهذا التعامل الواسع المتقابل يستطيع أن يؤدّي إلى علاقات اجتماعية وثقافية.

إنّ تقدّم إيران في المجالات العلمية المختلفة جذب أنظار الشعوب الإسلامية إليها. وتشكّل السياحة الصحيّة واحد من أهم أسباب سفر المسلمين العرب إلى إيران. ولخريجي اللغة العربية دور بارز في تنمية صناعة السياحة والسياحة الصحية بالذات، وتستطيع هذه الصناعة اجتذاب خريجي اللغة العربية. لا شك أنّ خريجي اللغة العربية يستطيعون أن يلعبوا دور الوسيط بين سوّاح الصحة والأطباء وهم سفراء الثقافة والحضارة لإيران الإسلامية ولهم رسالة عظيمة في المجالات العلمية والثقافية.

كلمات مفتاحية: السياحة الصحية، خريجو اللغة العربية، أصفهان، فرص العمل.

^١ - طالب الدكتوراه في اللغة العربية و آدابها بجامعة آزاد الاسلامية فرع علوم وتحقيقات بظهران ومدرس في

جامعة «فرهنگيان» برديس اصفهان/ sahlavannoor@yahoo.com

^٢ - طالب الدكتوراه في اللغة العربية و آدابها بجامعة آزاد الاسلامية فرع علوم وتحقيقات بظهران ومدرس في

جامعة «فرهنگيان» برديس قزوین/ madadi.feyzollah@yahoo.com

اللغة العربية في إيران: تحديات التسويق والتنمية

الدكتور مهدي محمدي نزاد^١

الملخص:

إنّ العقبات التي تقف أمام العربية وتنميتها في إيران تنقسم إلى قسمين: العقبات الداخلية التي تتعلق بالدارسين والأساتذة والمسؤولين عنها، والعقبات الخارجية التي تأتي من خارج نطاق هذه اللغة. أما العقبات الداخلية فهي متنوعة، منها: عدم اهتمام أهل اللغة العربية بدراساتها وإجادتها، والخلل الموجودة في تدريس المحادثة العربية، وعدم إرشاد الدارسين بداية دراستهم للعربية إلى المهام التي سيتحملونها بعد تخرجهم، وعدم العناية بالمواهب الكامنة في الدارسين من قبل المسؤولين والأساتذة في الجامعات، وعدم النظرة التخصصية إلى العربية في الجامعات.

وأما العقبات الخارجية فهي متنوعة أيضاً، منها: عدم توظيف أصحاب الاختصاص في العربية وتعويضهم بمن لا يمتلك الخبرة في هذا المجال، وعدم الإقبال العام على اللغة العربية من قبل الناس كإقبالهم على الإنكليزية، وعدم وجود المعاهد الخاصة بتعليم العربية مثلما نراه من المعاهد الخاصة بتدريس الإنكليزية.

وقد خرج البحث بعدة نتائج تدل على وجود مشاكل في سبيل تطور اللغة العربية في إيران وهذه المشاكل يمكن أن تعالج على الشكل الآتي:

لكي نواجه التحديات الداخلية للغة العربية لا بد من إعادة النظر بطرق تدريس المحادثة العربية في إيران، ودمج بعض الدروس، وتغيير ساعات تدريس بعض الدروس.

و في سبيل مواجهة التحديات الخارجية للغة العربية لا بد من إيجاد توازن بين الخريجين وسوق العمل، وإيجاد فرص العمل للخريجين، وتشجيع الناس لقبولوا على العربية قدر إقبالهم على الإنكليزية لما لهذه اللغة من أهمية بالغة.

كلمات مفتاحية: التسويق، اللغة العربية، إيران، التنمية.

تقويم المفردة الدراسية لفرع اللغة العربية وآدابها في ضوء مؤشرات التسويق

سجاد إسماعيلي^١

لقمان باش قره^٢

الملخص

يوماً بعد يوم، تزداد الحاجة إلى استكشاف وتقويم المؤشرات المناسبة لفاعلية تسويق الفروع الأكاديمية في جميع أنحاء العالم بسبب تزايد أهمية موضوع التسويق في الجامعات. وتلبيةً لتلك الحاجة، تحاول هذه الدراسة المتواضعة تصميم قائمة تقييم فاعلية تسويق فرع اللغة العربية في خمس جامعات حكومية بمدينة طهران. ومن جهة أخرى، تسعى هذه الدراسة، من خلال استخدام المنهج الوصفي والتحليلي وأداة الاستبانة، إلى استكشاف الأسباب المؤثرة على نجاح تسويق فرع اللغة العربية، والعلاقة الموجودة بين تلك الأسباب ومنهج تدريس الأساتذة والمفردة الدراسية لهذا الفرع. توحي بعض نتائج هذه الدراسة إلى أنّ بعض أسباب عدم نجاح تسويق فرع اللغة العربية وآدابها ترجع إلى عدم التناسب بين تخطيط المفردة الدراسية والمناهج التدريسية التي لا تركز على التسويق. و أخيراً تقترح هذه الدراسة اقتراحات تنمي وضع التسويق في فرع اللغة العربية وآدابها بالجامعات الإيرانية.

كلمات مفتاحية: تعليم اللغة العربية وآدابها، التسويق، المفردة الدراسية.

^١ . طالب الدكتوراه في فرع اللغة العربية و آدابها بجامعة تربيت مدرس. S.esmaili20@gmail.com

^٢ . طالب ماجستير في فرع تعليم اللغة العربية بجامعة تربيت مدرس. loghmanbashghare@gmail.com

القابليات والآليات والمبادئ الموجودة لتوفير فرص العمل والتسويق في فرع اللغة العربية وآدابها

الدكتور روح الله صيادي^١، اميرحسين عبدلي^٢.

الملخص:

تظهر زيادة الأعمال والتسويق كمهمة ذاتية للتعليم في المستوى العالي في جميع الجامعات والمعاهد في العصر الراهن وهذا الأمر يتطور بسرعة. واللغة العربية لغة حية واستخداماتها في الحياة الحاضرة عامة، وفي مجال العلوم الإنسانية خاصة، كثيرة، ويجري الاهتمام بها كفرع دراسي في الجامعات. وهي حديرة بالاهتمام في زيادة الأعمال والتسويق عن طريق التركيز على الأطر الثقافية والاجتماعية والدينية الشائخة.

تتناول هذه الدراسة استعدادات اللغة العربية لريادة الأعمال والتسويق وظروفها، وحلولها، وتعرض إطارات زيادة المهن والأعمال والتسويق مع الاهتمام بالاتجاهات العلمية. ثم تقوم بعرض الآراء المتطورة الهادفة المتوفرة في هذا المجال مع العناية بالاستعدادات الموجودة في فرع اللغة العربية وآدابها، غرض الطرف عن دور الجامعة في إيجاد مجالات اقتصادية وتجارية في هذا الفرع. وللوصول إلى هذه الغاية السامية، علينا تعريف مجالات العمل الكثيرة في فرع اللغة العربية بالتناسب مع اختصاصات الأساتذة والطلبة الناشطين وكفاءاتهم اللغوية.

وتفيد هذه الدراسة بأن تأسيس المراكز العلمية والبحثية المتجهة نحو ريادة العمل والتسويق في إطار شركات ذات قاعدة معرفية من قبل الأساتذة تدرج تحت حاجات المجتمع التجارية والصناعية، وتنفيذ هذا الأمر يعتمد على الثقة بالنفس والثقافة الداخلية والمحلية.

كلمات مفتاحية: ريادة العمل، التسويق، اللغة العربية.

^١ - استاذ مساعد في فرع اللغة العربية وآدابها بجامعة كاشان. saiyadi57@gmail.com.

^٢ - طالب ماجستير في فرع اللغة العربية وآدابها بجامعة كاشان. abdolirazavi@gmail.com.

دراسة أسباب تعثر تعليم اللغة العربية

الدكتور مصطفى مهدوي آرا^١

الدكتور أحمد رضا حيدر يان شهري^٢

الملخص

إنّ اللغة العربية، بوصفها لغة الإسلام، نالت إقبالاً واسعاً من قبل الإيرانيين من قديم الأزمان، وزاد ذلك الإقبال لما بين إيران والبلدان العربية من مشتركات حضارية وثقافية ودينية. وقد أكدّ الدستور الرسمي على وجوب تعليم العربية في المدارس؛ في المرحلتين المتوسطة والثانوية. ورغم هذا الإلزام، نجد أنه لا يتم تعليم هذه اللغة تعليماً جيداً، لا في المدارس و لا في الجامعات كاختصاص من الاختصاصات الجامعية.

إنّ عرض المعوقات التي تواجه الطلاب والتعرف على المشاكل الأكاديمية ضروري لإنجاز الدراسة الحاضرة. ولقد حاولنا عرض المشاكل في ثلاثة إطارات: عملية التعليم، والمتعلمون، والمعلم. وفي نهاية المطاف قدمنا الاقتراحات المناسبة.

وتشير نتائج هذه الدراسة إلى أن المواد الدراسية والنصوص التعليمية من جهة، والمستوى العلمي للأستاذ، ونظرة المتعلمين السلبية إلى متزلة اللغة العربية من جهة أخرى، هي من أهمّ المشاكل و العوامل المؤثرة على سلبية عملية التعليم في الجامعة.

كلمات مفتاحية: اللغة العربية، عملية التعليم، المواد الدراسية، التحديات، التقنيات.

^١ - أستاذ مساعد في جامعة حكيم السبزواري (الكاتب المسؤول) (mo_do182@yahoo.com)

^٢ أستاذ مساعد بجامعة فردوسي مشهد (Heidaryan@um.ac.ir)

ريادة الأعمال في فرع اللغة العربية و آدابها: الفرص و التحديات

الدكتور هومن ناظميان^١

الملخص

نحن نعيش في فترة تحولت فيها المجتمعات الصناعية إلى ما بعد الصناعية و المعلوماتية وأصبح هرم الثروة لايعتمد على الموارد الطبيعية فحسب، بل على رواد الأعمال والقوى العاملة الماهرة والخلاقة أيضاً. وتعتبر ريادة الأعمال هي القوة المحركة للنمو الاقتصادي والاجتماعي في هذه المجتمعات. ولكن أكثر الطلاب في بلادنا، للأسف، لايعرفون شيئاً عن ريادة الأعمال، وغالبية الخريجين، خاصة في فروع العلوم الإنسانية ومنها فرع اللغة العربية وآدابها، لايمتلكون المهارات اللازمة للدخول في معترك العمل. تغيير وجهات النظر التقليدية للغة العربية، والاهتمام باللغة العربية المعاصرة كوسيلة مهمة من وسائل الاتصال بالعالم العربي، وتوجيه الدروس الجامعية نحو التطبيق، وتغيير محتويات الدروس الجامعية بالتركيز على تعليم اللغة الفصحى والعامية، وتنمية المهارات اللغوية لدى الطلاب، والفصل بين اللغة و الأدب، واستخدام أحدث مناهج تعليم اللغة في العالم وإيجاد الصلات المتينة بين خريجي فرع اللغة العربية والمؤسسات والمنظمات الحكومية وغير الحكومية التي ترتبط بالعالم العربي واللغة العربية هي من الحلول المؤدية إلى تربية الخريجين البارعين ورواد الأعمال و بإمكانها حل مشاكل التوظيف إلى حد كبير.

كلمات مفتاحية: ريادة الأعمال، العلوم الإنسانية، فرع اللغة العربية وآدابها.

^١ - أستاذ مساعد في فرع اللغة العربية و آدابها في جامعة «خوارزمي»

دور الترجمة العربية في تبادل التكنولوجيا

الدكتور علي ضيغمي^١

بهروز حيدر بكي^٢

الملخص :

إنّ الترجمة في الوقت الحاضر تُعتبر جزءاً هاماً من حياة الإنسان. ويمكن القول إنّ الاقتصاد هو أهمّ دعامة للبلاد .

ونظراً لمجاورة إيران للدول العربية والعديد من الشركات الأخرى وبالاستفادة من الترجمة من الفارسية إلى العربية، فإنه يُمكن تعريف البلد للعالم العربيّ بما في ذلك مناطق الجذب السياحيّ والإنجازات العلميّة والاقتصاديّة والطبيّة والعسكريّة وغيرها. كل ذلك يلعب دوراً كبيراً في تحسين الوضع الاقتصاديّ للبلد وتبادل التكنولوجيا. وهذا الأمر يتطلّب تخطيطاً على المدى الطويل وتعليم مهارات الترجمة من الفارسيّة إلى العربيّة في مختلف المستويات بما فيها التحريّة والشفويّة لطلاب اللغة العربيّة وآدابها.

وفي هذا المقال، وبعد تعريف الفرص المقبلة للبلد في الاستفادة من فرع اللغة العربيّة في مجال تبادل التكنولوجيا، تطرّقنا إلى التحديات الموجودة للتدريس الحاليّ في فرع اللغة العربية مع تقديم بعض الآليات لحل تلك المشاكل.

كلمات مفتاحية: الترجمة، تبادل التكنولوجيا، الترجمة من الفارسيّة إلى العربيّة، إيران، الدول العربية.

^١ - أستاذ مساعد، قسم اللغة العربية وآدابها، جامعة سمنان، سمنان، إيران. (zeighami@semnan.ac.ir)

^٢ - طالب ماجستير في الترجمة العربية، جامعة طهران. (behroozheydarbaki@yahoo.com)

دور أقسام اللغة العربية للجامعات في خلق فرص العمل وتنميتها

الدكتور مصطفى جوانرودي^١

نسيم شريف^٢

الملخص

إن إشاعة ثقافة خلق فرص العمل هي مسار جديد في نظام التعليم العالي. ومن التحديات التي تواجه المجتمعات المختلفة هو افتقار خريجي الجامعات إلى المهارات الفردية اللازمة لبدء عمل جديد يناسب شهاداتهم الجامعية. فلذا يتوجب إعداد الخريجين من خلال تطوير ثقافة ريادة الأعمال فيهم. فلا بدّ للمتخرج أن يتسلح بثقافة خلق فرص العمل أثناء تعليمه الجامعي. هذا، والمشكلة الرئيسة في تعليم اللغة العربية في الجامعات الإيرانية هي فقدان خطة عملية للمستقبل وطالما بقيت نظرتنا إلى اللغة العربية على حالها دون تغيير فإن أي تغيير في الأساليب والتقنيات لن يكون فاعلاً. فاللغة العربية تتمازج تماماً مع اللغة الفارسية، وبالإضافة إلى أنها لغة القرآن الكريم والعلوم الإسلامية، تعتبر آلية لازمة للتبادل العلمي والثقافي بين فروع العلوم الإنسانية كالفقه، والفلسفة، والاقتصاد، والتاريخ والشريعة،... الخ. ولهذا يمكن لأقسام اللغة العربية في الجامعات تزويد الطلاب بروح خلق فرص العمل وتقوية إمكانياتهم الذاتية بطرق شتى، منها: تعديل الوحدات الدراسية كي تواكب متطلبات العصر والمجتمع، واستخدام الأساتذة المحنكين، واستخدام أساليب تدريس جديدة بدلا من طرق التدريس التقليدية، وإنشاء اختصاصات دراسية جديدة ومتنوعة، وإنجاز بحوث متعددة، والاهتمام بقدرات الطلبة الإبداعية لإشاعة خلق فرص العمل حتى تكون لديهم القدرة على تلبية حاجات العصر واتخاذ خطوات تتلائم مع أسواق العمل.

كلمات مفتاحية: خلق فرص العمل، اللغة العربية، التعليم العالي.

^١ - أستاذ مساعد في قسم اللغة العربية وآدابها بجامعة بيام نور، (الكاتب المسؤول) mjavanrudy@yahoo.com

^٢ - طالب ماجستير في اللغة العربية وآدابها بجامعة بيام نور.

السياحة الطبية خيار لامتهان طلاب فرع اللغة العربية وآدابها

(١) الدكتور صادق عسكري

(٢) فاطمة عليان

الملخص:

إنّ البحث عن فرص عمل لخُرّجي فرع اللغة العربيّة وآدابها وتوظيفهم في مهن تتناسب مع اختصاصهم، وخاصةً في مراحل الدراسات العليا، يعدّ من القضايا الجديرة بالاهتمام في فرع اللغة العربيّة. ولا شكّ في أنّ ريادة الأعمال في مجال السياحة الصحيّة تعدّ إحدى المقترحات في هذا المجال، وذلك كفرع من الخدمات السياحيّة في مرافقة المسافرين والمرضى العرب وتقديم المساعدات لهم، ممّا يؤدّي إلى توظيف خريجي فرع اللغة العربيّة، وبالتالي ارتفاع معدّل الدخل القومي.

كما يمكن تأسيس شركة خدمات للسياحة الصحيّة لتوظيف خبرات الخريجين في هذا المجال. ومن المتوقّع أن يؤدّي ذلك إلى إيجاد فرص عمل كثيرة ودخل مناسب، خاصّة إذا أخذنا بعين الاعتبار الأوضاع الراهنة الناتجة عن الثورات المسماة بالربيع العربي في البلدان العربيّة كتونس ومصر وليبيا واليمن والبحرين...

للوصل إلى هذا الهدف، وبعد إيجاد التمهيدات والقيام بالمراحل القانونيّة الأولى للحصول على الوثائق والتصريحات اللازمة، لا بدّ من توظيف خبراء معتمدين في اختصاصات متعدّدة كالحاسبة والكمبيوتر واللغة الإنكليزيّة. وبعد التسويق والإعلانات التجاريّة عن خدمات هذه الشركات، سوف نشاهد المرضى من البلدان العربيّة يتزعون إلى إيران بسبب توفّر الأجهزة والتقنيّات الطبيّة المتطورة، من جهة، والتكاليف الرخيصة بالنسبة إلى البلدان الأوروبيّة، من جهة أخرى.

كلمات مفتاحيّة: السياحة الصحيّة، فرع اللغة العربيّة وآدابها، التسويق وريادة الأعمال، فرص عمل جديدة.

^١ - أستاذ مساعد في قسم اللغة العربية وآدابها بجامعة سمنان. (الكاتب المسؤول) s_askari@semnan.ac.ir

^٢ - طالبة دكتوراه في فرع اللغة العربية وآدابها بجامعة فردوسی مشهد. v.2009.q@gmail.com

الباثولوجيا لفرع اللغة العربية وآدابها والفنون المحتاجة لهذا الفرع للدخول في سوق العمل

نرگس شاهوردي^١

ميثم إيمانان^٢

الملخص

تطورت عملية تعليم اللغة العربية وآدابها للمتكلمين المهتمين إلى اللغة الفارسية منذ القديم بقبول الإسلام من قبل الإيرانيين الذين أقبلوا على تعلّمها باعتبارها لغة الدين. واليوم، تُواجه هذه اللغة التي تقبل الطلاب في المراحل الدراسية المختلفة في جامعاتنا باسم فرع اللغة العربية وآدابها، تحديات أدّت إلى تقليل مستواها النافع. هذه التحديات التي قد تتجلى في أشكال مختلفة كاليأس وعدم الرغبة أو النظرة السلبية للدارسين في هذا الفرع تنتج عن نقائص ومعايب. ومن الممكن أن نرفع بعض هذه المشاكل بالتعديل والتصحيح في الخطة الدراسية لهذا الفرع وبتقديم الفنون التعليمية الجديدة. هذه النقائص والمشاكل لا تلي حاجة سوق العمل في مجالي الترجمة والمحادثة من جهة، ومن جهة أخرى، تزيد من مستوى البطالة لدى خرّجي هذه اللغة وهدر الأموال الطائلة من أجل تعليم هذه اللغة. يبحث هذا المقال عن الباثولوجيا لفرع اللغة العربية وآدابها وفي نهاية المطاف، يقترح الطرق التي تفيدي في تطور مخرّجي هذه اللغة وبمهدّ الطريق للدخول في سوق العمل.

كلمات مفتاحية: اللغة العربية، الباثولوجيا، سوق العمل.

^١ - طالبة ماجستير في فرع اللغة العربية وآدابها بجامعة كاشان؛ shahverdi.narges@gmail.com

^٢ - طالب دكتوراه في فرع اللغة العربية وآدابها بجامعة الحكيم السبزواري؛ Imanian_3000@yahoo.com.

توفير فرص العمل للمُجيدي اللغة العربية في مجال السياحة

الدكتورة رقية رستم پور^١

مهناز اعتضادي فر^٢

الملخص:

تعتبر إيران من البلدان العشرة الأولى من حيث المعالم الأثرية والسياحية والتاريخية والطبيعية والثقافية والدينية. وقد جذبت هذه المعالم، في السنوات الأخيرة، السياح من كافة أرجاء المعمورة، ولاسيما البلدان العربية. ومن شأنها أن تجذب السياح أكثر مما هي الحال، وذلك لما في إيران من إمكانيات سياحية.

إنّ السياحة مجال خصب لخريجي فرع اللغة العربية وآدابها في إيران، إذ تخلق هؤلآء الخريجين فرص عمل بعد دخول دورات تعليمية في هذا المجال. ومن هذا المنطلق، جاء المقال ليؤكد وجود هذه الفرص الى جانب التأكيد على أنّ إيران إمكانيات هائلة لجلب أكبر عدد ممكن من السياح العرب. وإذ يشير المقال - وبأسلوب وصفي تحليلي - إلى ضرورة إعادة النظر في بعض المواد الدراسية لفرع اللغة العربية وآدابها، فإنه يؤكد ضرورة التعاون بين منظمتي التراث الثقافي والسياحة ووزارة الخارجية والملحقيات الثقافية لسفارات البلدان العربية من جهة، والجمعية العلمية الإيرانية للغة العربية وآدابها، من جهة أخرى.

كلمات مفتاحية: توفير فرص العمل، السياحة العربية، اللغة العربية، التراث الثقافي.

^١ - أستاذة مشاركة في قسم اللغة العربية وآدابها، جامعة الزهراء (كاتبة مسؤولة) dr.rostampur2020@yahoo.com

^٢ - طالبة الدكتوراه في قسم اللغة العربية وآدابها، جامعة الزهراء (س)، aetezadifar@gmail.com

دراسة الفرص المهنية المتعلقة بقسم اللغة العربية (قراءة في القطاع السياحي لمدينة مشهد أمودجا^١)

الدكتور أحمد رضا حيدرمان شهري^١

الدكتور مصطفى مهدوي آرا^٢

الملخص:

تستضيف مدينة مشهد أكثر من مليون وخمسمئة ألف سائح عربي كل سنة يتوافدون عليها من أجل العلاج والسياحة والزيارة والتجارة. وذلك ببركة المرقد الشريف للإمام الرضا (ع) وبصفتها مدينة دينية تتمتع بإمكانيات متنوعة كالمستشفيات الراقية والأطباء البارعين والمناظر الطبيّية الرائعة. لقد حاولنا في هذه الدراسة أن نعرّف فرص العمل الملائمة لاختصاص خريجي هذه اللغة في مدينة مشهد باستخدام منهج إحصائي، فدرسنا التحدّيات التي تواجههم للحصول على فرص العمل في مختلف الفروع المهنية الأخصائية وقدّمنا الاقتراحات المناسبة. وتشير النتائج الحاصلة من هذه الدراسة العمليّة التي قامت بتوزيع استمارات استطلاع الرأي إلى أنّ القطاعين الحكومي والخاصّ بحاجة ماسة إلى خريجي اللغة العربية ليستفيدا من اختصاصهم وخبرتهم لتكفّل الشؤون المتعلقة بهم. ويشتمل القطاعان المذكوران على عدد من المنظمات والمكاتب، من قبيل: منظمة السياحة، الفنّدة، مكاتب خدمات السفر والسياحة، المعالم الأثريّة، السياحة الطبيّية، إرشاد السياح العرب، منظمّة الإذاعة والتلفزيون، ومنظمّة الأوقاف.

كلمات مفتاحيّة: اللغة العربيّة، الفرص المهنية، السياحة، الزيارة، العلاج.

^١ أستاذ مساعد بجامعة فردوسي مشهد (Heidaryan@um.ac.ir)

^٢ - أستاذ مساعد في جامعة حكيم السبزواري (الكاتب المسؤول) (mo_do182@yahoo.com)

المعوقات الداخلية والخارجية لتطوير ريادة الأعمال والتسويق لدى خريجي اللغة العربية

داود شيرواني^{١*}

زاهد مهديان مقدم^٢

الملخص:

ازداد البحث خلال هذه السنوات عن ريادة الأعمال، سواء الأكاديمية منها أو غير الأكاديمية. وتبين البحوث والدراسات في مجال ريادة الأعمال الأكاديمية، أنّ تسويق المعرفة والعلم، اليوم، ضروري لبقاء الجامعات. وربما يُطرح هذا السؤال، وهو هل هذه الريادة للأعمال ويتبعها التسويق، تشمل كل فروع العلوم الإنسانية أو أنها تقتصر على المجالات التقنية فحسب؟ وفي هذا الصدد، يرى الباحثون والخبراء أنه يمكن أن تتم ريادة الأعمال في أي مجال وفي أي تخصص. فقد يشاهد صاحب المشروع تلك الفرص المهنية التي لا يهتم بها الآخرون أبدأً وبالتخطيط والتدبير والثقة بالنفس بيدع ويتكرر في هذا المجال.

بالمناسبة، هذه الفرص التي لا يهتم بها أكثر الناس تبدو أكثر في هذه المجالات للعلوم الإنسانية. لكنه في الوقت نفسه، هنا كمعوقات أو عقبات لريادة الأعمال وتنظيم المشاريع، يمكن تقسيمها إلى قسمين: داخلية المنشأ وخارجية المنشأ.

فرع اللغة العربية وآدابها هو أحد فروع العلوم الإنسانية في إيران الذي توجد فيه أزمة بطالة تخص المتخرجين في هذا الفرع، لذلك يُحسّ بالحاجة الماسة لريادة الأعمال وأيضاً التسويق التجاري أكثر من أي وقت مضى. لكن هذا الفرع، وفقاً للثقافة الموجودة في المجتمع ووجهة نظر المجتمع اتجاهه، يواجه عقبات ومعوقات في هذا الطريق. وفي هذه الدراسة، يمكن التحقيق في الحالات المذكورة ويمكن أن تقدّم بعض الحلول أيضاً.

كلمات مفتاحية: ريادة الأعمال، التسويق، العلوم الإنسانية، اللغة العربية وآدابها، داخلية المنشأ.

^١. طالب دكتوراه في جامعة الشهيد بهشتي، الإيميل: davoudshirvani@yahoo.com

^٢ - طالبة ماجستير في جامعة طهران.

إدارة تخطيط الاتجاه التجاري في تعليم اللغة العربية في ايران

الدكتور فرهاد رجي^١

الملخص:

ما سنحت الفرصة لتوظيف اللغة العربية بعد انقضاء السنوات الطويلة من تعليمها في الجامعات الإيرانية. ولم يستطع خريجو هذا الفرع أن ينالوا فرص عمل. وقد صارت هذه المشكلة، في الأيام الراهنة، من المشاكل الأساسية للطلاب الإيرانيين الذين يدرسون اللغة العربية وآدابها والفرصة المتحرية تستطيع أن تكون فرصة ثمينة لحل هذه الأزمة.

يريد هذا المقال أن يبحث حول الخروج من الأزمة هذه وصولاً إلى إدارة التخطيط. وهو يعتقد أن على المخططين والخبراء أن يهتموا بإيجاد طرق التعليم الصحيحة وتحديد المواد التعليمية على أساس الحاجات الواقعية للمجتمع قبل أن يفكروا في البحث عن الفرص المؤقتة والفائتة. لذا، يجب عليهم أن يضعوا البرامج الدراسية على أساس إيجاد المهن وإدارة الثروات وتعيين الأساليب التعليمية للغة العربية في ايران طبق الإطارات النظرية لإدارة التخطيط ثمّ عليهم الاهتمام بالظروف الموجودة لإيجاد التغيير في كمية وحدات البرنامج الدراسي وكيفية تعليمها.

كلمات مفتاحية: اللغة العربية، التعليم، الجامعة، الاتجاه التجاري، إدارة التخطيط.

ضرورة إيجاد اختصاصات جديدة في الدراسات العليا لفرع اللغة العربية

مينا عربي^١

الملخص

إن الناس يدخلون الجامعات بدوافع متعددة، أهمها التوظيف في مهنة مناسبة ومن ثم نيل مكانة اجتماعية جيدة. وهنا تبرز دراسة سوق العمل للفروع الدراسية الجامعية كأول ما يؤخذ بنظر الاعتبار لدى الراغبين في دخول الجامعات. وعلى الرغم من ذلك فإن الظروف الاجتماعية والاقتصادية قد لا تؤيد التوقعات ولا تكون حسب ما يروم الطلبة فلا يتمكن الخريجون من خوض سوق العمل، وهو ما يذكرنا بضرورة دراسة أسباب عدم التناسق بين الدراسات الجامعية وفرص العمل المتاحة. وفي ما يخص فرع الأدب العربي، فإن عدم اختصاص المتخرجين أو بالأحرى عدم حرفيتهم أو مهنتهم يؤدي بأصحاب المهن وأصحاب الأعمال إلى العزوف عن توظيف هؤلاء المتخرجين. تهتم هذه المقالة بتقديم حلول مناسبة للخروج من هذه المشكلة بالتركيز على ضرورة اختصاص الطلبة في إحدى المواد الدراسية على كحد أدنى.

كلمات مفتاحية: فرع الأدب العربي، الدراسات العليا، المنهج التعليمي، جامعات الدول العربية.

دور أقسام اللغة العربية في التسويق عبر الإنترنت للتجار الإيرانيين في الدول العربية

الدكتور فرامرز ميرزايبی^١

طبيه أميريان^٢

منطقة الشرق الأوسط التي تشكل البلاد العربية جزءها الأصلي، تعدّ إحدى المراكز الاقتصادية والتجارية في العالم، التي لاتزال تجتذب عديداً من التجار والشركات التجارية بطرق مختلفة. ومن الجسور التجارية الأكثر راحة وربحاً بين التجار، في وقتنا الحاضر، هو إنشاء المواقع التجارية الإلكترونية. وفي مثل هذه الظروف، تساعد معرفة اللغة العربية باعتبارها استراتيجية التغلغل في تحسين الصلات التجارية والدخل الاقتصادي كثيراً. بطبيعة الحال، جميع التجار من غير العرب ليسوا على علم بهذه اللغة. لذا يمكن للتجار الإيرانيين أن يربحوا في هذه السوق بواسطة استئجار مترجمين وخبراء باللغة العربية في المسائل التجارية. ولحسن الحظ، لبلدنا ثروة طائلة من خريجي اللغة العربية وآدابها على جميع مستويات التعليم العالي، حيث يستطيع أن يحقق أفضل تسويق لمنتجاته في الدول العربية عن طريق توظيفهم، بما في ذلك مجالات العمل بالتجارة في الساحة الدولية الذي يتطلب معرفة باللغة العربية، ويمكن النظر بعناية في إنشاء المواقع باللغة العربية باعتبارها إحدى الخيارات التسويقية الثابتة وإعلانات السلع والشبكات المصدرة للسلع الإيرانية.

وهناك مجال آخر من مجالات عمل خبراء اللغة العربية، وهو حقل التسويق وإعلانات السلع الإيرانية لتعرض البضائع للدوامة الطويلة في ذهن الجمهور، زد على ذلك إعداد الأوراق المقدمة للسلع والكتيبات الإعلانية المفيدة باللغة العربية وتدريب المنتدى التجاري العربي ولغة الجسد للتجارة العربية للتجار الإيرانيين في الدول العربية.

كلمات مفتاحية: الإعلانات، الإنترنت، التجارة، التسويق، اللغة العربية.

^١ - أستاذ جامعة بوعلی سینا همدان، faramarzmirzaei@yahoo.com

^٢ - طالبة الدكتوراه في فرع اللغة العربية وآدابها، جامعة بوعلی سینا، Taebehmiriyan@yahoo.com

دور اللغة العربية في تطوير السياحة الصحية مع دول الخليج الفارسي العربية

الدكتورة فاطمة قادري^١

فاطمة جمشيدى^٢

زهرا تقي زاده^٣

الملخص:

إنّ من أبرز أقسام السياحة هي السياحة الصحية التي لها منافع اقتصادية واجتماعية كثيرة، حيث يسافر الناس للحصول على الرعاية العلاجية والصحية؛ لذلك تضع المنظمات المعنية في البلدان المستعدّة في هذا القسم من السياحة برامجها على أساس ذلك. ويمكن لإيران أن تتحوّل إلى مركز استقطاب للسياحة الصحيّة. فبالنظر إلى المكانة الاستراتيجية لإيران واستقرارها ومجاورته الدول الخليج الفارسي العربية، حاولت هذه المقالة دراسة دور اللغة العربية في تنمية السياحة الصحيّة كإحدى الفروع المجهولة النافعة للعمل السياحي.

ومن أهمّ ما وصلت إليه هذه المقالة من نتائج هو اقتراحات عديدة حول بناء فنادق وأمكنة لاستراحة المرضى وتنويع منطّات التأمين الصحيّ والخدمات العلاجية، وإنشاء المختبرات والصيديات مع استخدام الموظّفين القادرين على التكلّم بالعربية قرب المستشفيات، وتوزيع النشرات الإعلامية المكتوبة بالعربية حول الأمراض المختلفة والأدوية والمراكز الصحية . . . إلخ .

كلمات مفتاحية: السياحة الصحيّة، زيادة العمل، إيجاد فرص العمل، اللغة العربيّة.

١- أستاذة مشاركة في فرع اللغة العربية وآدابها بجامعة يزد، mf_ghadery@yahoo.com

٢- طالبة دكتوراه في فرع اللغة العربية وآدابها بجامعة يزد، (الكاتبة المسؤولة) f.jamshidi1364@gmail.com

٣- خريجة مرحلة الماجستير في فرع الجغرافيا وتخطيط السياحة من جامعة سيستان وبلوچستان وطالبة الدكتوراه في

علم الطقس بجامعة يزد، Ztaghizade95@gmail.com

التعاون بين المراكز العلمية ومراكز توفير فرص العمل لفروع واختصاصات اللغة العربية (مادة ورشة تعليم مهارة ترجمة النصوص الصحفية العربية بالتعاون مع وكالة أنباء فارس)

* سيد علاء نقي زادة^١

الملخص

فرص العمل وسبل توفيرها هاجس ينتاب طلبة وخريجي فرع اللغة العربية وآدابها في الجامعات الإيرانية. لذا يبدو أن تصميم مادة دراسية لتعليم مهارة ترجمة النصوص الصحفية العربية وإقامة ورشة للترجمة بالتعاون بين المراكز العلمية (الجامعات) ومراكز توفير فرص العمل (وكالات الأنباء، الإذاعة والتلفزيون، الصحف والمجلات و...)، ضروري لرفع معنويات الطلبة وتعزيز دوافعهم لمواصلة المشوار الدراسي، كما أن المادة ستسهم في تعريفهم بمجالات العمل، إضافة إلى تقوية مهاراتهم في العمل الصحفي وترجمة النصوص الصحفية.

يحاول المقال الراهن أن يسلط الضوء على ضرورة تعليم مهارة ترجمة النصوص الصحفية العربية وأهميته، كما وأنه يقدم خطة دراسية تطبيقية لمادة «ورشة الترجمة» مع ذكر تفاصيل هذه المادة، وجانب من خبرات «وكالة أنباء فارس» في هذا المجال.

ومع دخول خطة «ورشة الترجمة» حيز التنفيذ بالتعاون بين الجامعات و«وكالة أنباء فارس»، وإقامة دورات تأهيل «مترجم - مراسل»، فإنه يمكن اتخاذ خطوات مهمة في إزالة العقبات الموجودة أمام طلبة وخريجي فرع اللغة العربية وآدابها للحصول على فرص عمل مناسبة.

كلمات مفتاحية: توفير فرص العمل، اللغة العربية وآدابها، ورشة الترجمة، مراكز العمل، وكالة أنباء فارس.

^١ - مدير الصفحة العربية لوكالة أنباء فارس وطالب مرحلة الدكتوراه بجامعة تربيت مدرس.

نقد وتقييم تعليم اللغة العربية في إيران بناءً على نظرية مستويات المعرفة لبنجامين بلوم

حسن إسماعيل زاده^{١*}

عبدالأحد غيبي^٢

پرويز أحمدزاده^٣

الملخص

إنّ تعليم اللغة العربية في بلدنا الإسلامي إيران له سوابق قديمة. وأصبحت هذه اللغة في إيران اللغة الدينيّة وأبرز مقوماته وإتنا نرى بأنّ هذه اللغة لم تتراوح في مكانها وبدلت إلى اللغة الرائدة والمتطورة في إيران. يجب أن تكون هذه اللغة، اللغة الفاعلة لتنمية مستدامة في المجالات الاجتماعيّة، والاقتصاديّة، والسياسيّة في بلدنا، ولدفع الهدف والوصول إلى النتيجة المرجوة، يحتاج تعليم اللغة العربيّة إلى إعادة النظر، وإن يكن هذا التعليم تعليماً جامعياً ناجحاً فيجب أن تعين كمية التعليم وكيفيته على أساس دليل المواد الدراسية وأن ينتمي جزء منه إلى الطريقة المثلى في التعليم وأسلوب التدريس وأن يعتبر المتعلم أحد أضلاع التعليم المهمة للمثلث التعليمي. فلذا يجب علينا أن نلفت النظر إلى الصبغة الاحترافية والنفسية لشخصية المتعلم. تطرقت هذه الدراسة إلى طريقة تعليم اللغة العربية وأهميتها في إيران أولاً، ومن ثم تقوم بالتعليق ونقد التعليم على أساس النظرية النفسية لبنجامين بلوم الذي ذاع صيته في ساحة العلوم التربوية ولاسيما في مستويات المعرفة.

وفي الختام تشير الدراسة إلى الموقفات التي تقف أمام وظيفية التخصص وأسباب عدم الإكتراث به والإقبال على اللغة العربية في إيران، ثم تتطرق إلى خطة التسويق هذا التخصص وكيفية توظيفها في إيران.

كلمات مفتاحيّة: التعليم، اللغة العربية، التسويق، بنجامين بلوم، نظرية مستويات المعرفة.

^١ - أستاذ مساعد بجامعة الشهيد مدني آذربايجان، (الكاتب المسؤول) h.esmailzade@gmail.com

^٢ - أستاذ مشارك بجامعة الشهيد مدني آذربايجان

^٣ - أستاذ مساعد بجامعة الشهيد مدني آذربايجان

تقديم نموذج تحديد فرص توفير فرص العمل في فرع اللغة العربية وآدابها

مطهرة زهادت^١

حامد زراعت كن^{٢*}

الملخص

إن اللغة العربية تتفوق على كثير من اللغات بسبب احتواءها على سمات خاصة، لا سيما قدرتها الكبيرة على نقل المفاهيم والمعاني على أحسن وجه. وتعدّ هذه اللغة من اللغات الستة الرسمية في منظمة الأمم المتحدة، وكذلك تعتبر اللغة الحكومية في خمسة وعشرين بلداً في العالم. وقد امتزجت اللغة العربية بلغتنا الفارسية وارتبطت بها ارتباطاً وثيقاً؛ ولكن رغم اشتغال اللغة العربية على المقدرات العظيمة والمفاهيم العالية يقتصر في بلادنا إيران على تعليمها دون المبادرة إلى تسويقها مبادرة دقيقة علمية والتمتع بقابليات زيادة العمل. هذا مع أنّ زيادة العمل في علمنا اليوم، تُعتبر من أكثر المناهج تأثيراً في مجال التقدم الاقتصادي والاجتماعي والثقافي عن طريق انتهاز الفرص الموجودة. ومن ثم، فإنّ معرفة فرص زيادة العمل واستخدامها الأمثل الذكي تُعتبر خطوة أساسية على سبيل التقدم. قامت هذه الدراسة باستطلاع مواضع العرض والطلب في اللغة العربية منتهجة المنهج التوصيفي التحليلي ومستفيدة من المصادر والطلب، ثم عرضت نموذجاً لمعرفة فرص زيادة العمل في اللغة العربية من خلال البحث والتقويم والإشراف والتنبؤ بالتغيرات الطبيعية. استخدام هذا النموذج يمكننا الاطلاع على فرص زيادة العمل الموجودة في اللغة العربية، ثم القيام بالإجراءات اللازمة للاستغلال الأمثل.

كلمات مفتاحية: اللغة العربية، توفير فرص العمل، الفرصة، العرض، الطلب.

^١ - ماجستير اللغة العربية وآدابها، جامعة تربيت مدرس.

^٢ - طالب في مرحلة الماجستير في فرع توفير فرص العمل بكلية توفير فرص العمل لجامعة طهران، Zeraatkon@ut.ac.ir

دور اللغة العربية في تنمية السياحة الطبية في مدينة شيراز (المعوقات والمقترحات)

الدكتور موسى عربى^١

صديقة دريانورد^{*٢}

السياحة سفرٌ يقوم به الأفراد بالانتقال من مكان الإقامة إلى مدينة أو بلاد أخرى لغرض الترفيه في مدة لا تقلّ عن ٢٤ ساعة، ولا تتجاوز السنة. والأمر الذي أثار الاهتمام بهذه الصناعة، وأتمها هو أنّ هذه الصناعة تؤثر تأثيراً مباشراً على ازدياد الدخل القومي للدول المضيقة. وتعتبر السياحة الطبيّة ذات أهمية كبيرة في العالم وهي أحد فروع السياحة العلاجية والتي تؤكد على معالجة المريض تحت إشراف الطبيب الأخصائي مباشرةً.

إنّ مدينة شيراز بما فيها من المستشفيات المتخصصة في أمراض القلب، وزرع الأعضاء وطب العيون، والعديد من الإمكانيات الطبية، لها مكانة خاصة لدى الدول الإسلامية، وخاصةً دول الخليج الفارسي العربية. ولهذا الأمر أهمية كبيرة في جذب السياح من هذه الدول المذكورة. ومن العوامل التي تؤدي إلى تنمية السياحة الطبية في شيراز، تطوير اللغة العربية، إلّا أنّ هناك حواجز وعوائق في سبيل هذا التطوير. ويسعى هذا البحث لبيان هذه العوائق الموجودة في تطوّر اللغة العربية، ويحاول معالجة هذه الأمور وعرض بعض المقترحات العملية لتوسيع هذه اللغة، واستخدامها بمثابة عامل مؤثر في تنمية السياحة الطبية في شيراز. كما أشرنا إلى مكانة ودور الجمعية العلمية الإيرانية للغة العربية وآدابها في تسجيل المقترحات المشار إليها على أرض الواقع.

كلمات مفتاحية: اللغة العربية، السياحة الطبية، شيراز.

^١ - أستاذ مساعد في قسم اللغة العربية وآدابها، جامعة شيراز، moosarabi@yahoo.com

^٢ - طالبة ماجستير، قسم اللغة العربية وآدابها، جامعة شيراز.

التعليم وريادة الأعمال في مجال اللغة العربية وآدابها

بروين فرهادي^١، صديقه أسدي مجره^٢، رعنا فرهادي^٣

الملخص

المهمة الأساسية للتعليم العالي هي تسهيل النمو البشري وتكامله، التنمية، وإثراء المعرفة والثقافة في البلد وتدريب القوى العاملة المطلوبة للمجتمع. ولذا فإنّ تدريب المتخصصين وفقاً لاحتياجات المجتمع مهم جداً. والتنمية الاقتصادية والاجتماعية والثقافية في كل بلد يمكن أن تهتمّ بتدريب المتخصصين بالبرامج الدراسية. وعملية التعليم التنفيذية يجب أن تخطط بشكل بحيث تعطي المهارات الضرورية في المحاور المهنية والشخصية للطلاب لأن تحسين جودة التعليم العالي، يؤدي إلى تقليل معدل بطالة الخريجين ويؤدي إلى توفير فرص العمل.

وقد حاولت هذه الدراسة الإجابة على هذا السؤال، وهو: هل يمكن ريادة الأعمال في مجال فرع اللغة العربية وآدابها في ضوء التعليم أم لا؟ وضمن إثبات هذا الموضوع، تُعرض في النهاية أفكار جديدة لتوفير فرص العمل في مجال اللغة العربية (فرع الترجمة). وهناك مقترحات لتغيير المناهج والوحدات التعليمية في هذا الفرع وتقسيم الأدب العربي (فرع الترجمة) إلى فروع وغصون أكثر تخصصاً لتدريب وتعليم المتخصصين بهدف توفير الفرص العمل والتوظيف في سوق العمل.

كلمات مفتاحية: اللغة العربية وآدابها، فرع الترجمة، التعليم، توفير فرص العمل، سوق العمل.

^١. طالبة ماجستير، في فرع الترجمة العربية بجامعة طهران (الكاتب المسؤول) pfarhadi95@gmail.com

^٢. طالبة دكتوراه في فرع اللغة العربية وآدابها بجامعة سمنان.

^٣. بكالوريوس في فرع اللغة العربية وآدابها بجامعة الشهيد مدني.

التعليم وتوفير فرص العمل في فرع اللغة العربية وآدابها

إلهام قرباني^١

الملخص

فرص العمل اليوم من أهم مباحث التشغيل المهني لازدهار الاقتصاد ونموه، خاصة اقتصاد التعليم؛ فإن البحوث العلمية تحكي بأن التشغيل المهني يتقبل التعلم والتعليم وأن الأنظمة التعليمية تتمكن، بإتخاذها الخطط الاستراتيجية واستخدام عوامل التعليم، أن تلعب دوراً هاماً في توفير فرص العمل لطلاب الجامعة، علماً بأن البلاد اليوم تواجه مشاكل اقتصادية في الإنتاج والعمل، خاصة ما تترأى لنا في الفروع الجامعية. ويمكن القول بأن دعم فرص العمل والاهتمام بها لها هدفان؛ الأول: أن المشاريع التعليمية لا بد أن تهدف إلى تمهيد الأرضية اللازمة للنجاح في العمل. والثاني: أن الخطط التعليمية لا بد أن تسند طاقات الأفراد في التعلم الموثر.

هذا المقال، واعتماداً على المعلومات المكتيبة، يحاول في البحث عن أهداف التعليم المهني في الفروع الجامعية، خاصة فرع اللغة العربية وآدابها؛ ومن هذا المنطلق يبين أساليب التعليم المهني ومشاكله ويعرض مقترحات في توسيع مجال التعليم المهني في هذا الفرع.

كلمات مفتاحية: التعليم، اللغة العربية وآدابها، توفير فرص العمل.

^١ - مدرّسة في قسم اللغة العربية وآدابها بجامعة زابل، elhamghorbani.787@gmail.com

فنون المطبخين الإيراني والعربي

مجال رحب لتفعيل مهارات خريجي اللغة العربية لأهداف خاصة

* سهيلا محسني نژاد^١

هاله بادينده^٢

الملخص

توفير الأطباق الغذائية من أهم عوامل نجاح صناعة السياحة في كل بلد. فالسائحون والمسافرون بحاجة ماسة لتناول مأكولاتهم الخاصة في البلد الأجنبي، كما يرغبون في تجربة الأطعمة الجديدة التي تختص بمأكولات تلك المنطقة. وإن فقدان الموارد البشرية الخبيرة بفن الطبخ والمهارة بإتقان اللغات الأجنبية هي الأزمة الكبرى في مجال المطاعم والسياحة، وربما تعدّ صناعة السياحة من أهم مجالات إيجاد فرص العمل لكل بلد. تناولت هذا المقالة موضوع الطبخ والمطاعم في إيران والعالم العربي، وأشارت إلى بعض المجالات التي تفتقر إلى اختصاص اللغة العربية وآدابها، حيث تهدف هذه المقالة إلى توضيح المجالات التي يمكن لطلبة هذا الفرع أن يوظفوا فيها قدراتهم العلمية أحسن توظيف. واعتمدت على المنهج الوصفي - العملي الذي ينم عن تجربة شخصية. وقدمت، في نهاية المطاف، عدّة مقترحات إلى مخطّطي المناهج الدراسية الجامعية والقائمين على الدورات التعليمية لتفعيل المهارات اللغوية وتوظيفها في هذا الحقل، ومنها: إقامة مركز يتولى النشاطات الإعلامية السياحية، وترجمة المنشورات المرتبطة بفن المطبخ الإيراني والعربي، وإقامة الدورات التعليمية المرتكزة على مصطلحات تختص بفن الطبخ الإيراني والعربي، وإنتاج الأفلام التعليمية حول فن الطبخ الإيراني ودبلجة أفلام الفضائيات في هذا المجال.

كلمات مفتاحية: المطبخ الإيراني، المطبخ العربي، الرائدة، تعليم اللغة العربية لأهداف خاصة، السياحة.

^١ - مدرّسة بجامعة الإمام الصادق عليه السلام، قسم الأخوات. smohseny1967@yahoo.com

^٢ - طالبة دكتوراه في الجامعة الإسلامية الحرة. hale.mohamad@yahoo.com

اقتراح فكرتين لريادة الأعمال في فرع الترجمة للغة العربية

علي نظري^{*١}

محمد فرهادي^٢

الملخص

تلعب ريادة الأعمال، كعامل للخروج من المشاكل الاقتصادية، دوراً هاماً جداً في ميدان العمل بحيث نشاهد اليوم تأسيس كليات تحت عنوان "كلية ريادة الأعمال" في البلدان المتقدمة، وأيضاً في بلادنا إيران.

في هذا البحث، نقترح فكرتين لخروج المتخرجين في فرع الترجمة من مشكلة البطالة كي نتمهد عملية خلق فرص العمل للذين يبحثون عن العمل في هذا الفرع. أكدنا في هذا البحث على محورين، هما ترجمة النصوص المتخصصة وتعليم اللهجات العربية كحلول لريادة الأعمال وأيضاً ضرورة مراجعة عناوين فرع الترجمة وتبيين أهداف تعليمها. ففي ميدان الترجمة، يجب التركيز على النصوص الفقهية القانونية والتجارية وزيادة الوحدات الدراسية الخاصة بها، هذا أولاً، وثانياً التطرق إلى واحدة أو اثنتين من اللهجات العربية للتعليم لا على جميع هذه اللهجات، وزيادة الساعات التي تختص بهذه الوحدة الدراسية. وأما عن كيفية استخدام هؤلاء المتخرجين فيجب تشكيل مؤسسات خاصة لتعرف هؤلاء الأشخاص إلى المكاتب والأنظمة والمؤسسات الأخرى التي تحتاج إلى هؤلاء المتخرجين المتخصصين للقيام بأعمالها بغية توظيفهم في هذه الأنظمة السابق ذكرها.

كلمات مفتاحية: ريادة الأعمال، فرع الترجمة للغة العربية، النصوص الفقهية - القانونية والتجارية، تعليم اللهجات العربية.

^١ - أستاذ مشارك بجامعة لرستان alinazary2002@gmail.com

^٢ - طالب دكتوراه بجامعة لرستان mohammadfarhadip@gmail.com

فريق ريادة الأعمال طريقة لخلق الفرص المهنية في فرع اللغة العربية وآدابها

(دراسة لفريق ريادة الأعمال في قسم اللغة العربية بجامعة شيراز)

الدكتور يوسف نظري^١ - الدكتور حسين كيان^٢

الملخص:

لا تعتبر فكرة رائدة للأعمال إلا أن تكون حديثة لم يسبق لها مثيل. هذا من جانب، ومن جانب آخر عليها أن تحل مشكلة من المشاكل الراهنة. وكذلك لا تتحقق إنجازات فائقة إن لم تكن الفكرة مبتنية على الفرص المتوفرة محلياً، فضلاً عن توفير الاستعدادات اللازمة ورعايتها. ومن أهم أركان ريادة الأعمال هي إنشاء فرق ريادية في أقسام اللغة العربية وآدابها.

قام قسم اللغة العربية وآدابها بجامعة شيراز، باختبار إنشاء فريق ريادي للأعمال منذ سنة ١٣٨٩، بعد الحصول على الفرص المرتبطة بفرع اللغة العربية التي كانت تتوفر محلياً في محافظة فارس، فقام بعقد جلسات متعددة شارك فيها الطلبة المهتمون بالأمر، أدت إلى اختيار ترجمة موقع «شاه چراغ» والتعاون مع «جامعة شيراز الطبية» كفرصتين للعمل.

الحضور في الساحتين أدى إلى تدوين تعليمات تنفيذية لفريق ريادة الأعمال المؤسس في القسم. ومنذ ذاك الزمن، أبحر الفريق نشاطات مختلفة. يُظهر تقويم هذه الفريق ونشاطاتها أن إنشاء الفرق المتشابهة المتناسبة مع المجالات المحلية في أي من أقسام اللغة العربية الموجودة في البلاد، سوف يوفر فرصاً للعمل الخريجي هذا الفرع.

كلمات مفتاحية: ريادة الأعمال، سوق العمل، خطة فريق ريادة الأعمال، جامعة شيراز، قسم اللغة العربية وآدابها.

^١ - أستاذ مساعد، قسم اللغة العربية وآدابها، جامعة شيراز، Nazari.yusuf@gmail.com

^٢ - أستاذ مشارك، قسم اللغة العربية وآدابها، جامعة شيراز، Hkyanee@gmail.com

الفرص المهنية المتاحة لخريجي أقسام اللغة العربية وضرورة الانساق التعليمي لمتطلباتها

الدكتور مسعود فكري^١

الملخص:

لاشك أن المجتمع البشري، ومنذ القديم، كان يعاني من مشكلة عدم التوازن بين مصادره وحاجاته. وهذا أدى به إلى أن يسلك طرقاً للحصول على ما يسدّ الفراغات الموجودة في حياته عبر التكسب والامتهان. إنّ قضية المهنة والانشغال بما تحتلّ موضعاً مهماً في تخطيط استراتيجية الحياة الفردية والاجتماعية، وبما أن الظروف والملايسات التي تحيط ببني الإنسان تجعله في أصعب المآزق من حيث الخيارات المتوفرة له، ولا يمكن إعادة التجربة في الكثير منها، فلا بدّ من محاولة استغلال الفرص المتاحة والاستفادة منها. وفي هذا المجال فإنّ خريجي الجامعات وبعد إكمال دراستهم يواجهون شحة الفرص المهنية التي تناسب اختصاصاتهم وشهاداتهم وقد تؤدي هذه المعاناة إلى مستوى الإحباط والشعور بالخسران لدى الخريجين تجاه الفترة الدراسية التي قضوها في ذلك الحقل العلمي فيرمون باللائمة على المجتمع، مرّة، وعلى فرعهم واختصاصاتهم الدراسي، أخرى، وعلى نظام التخطيط والبرمجة في المجتمع، مرّة ثالثة.

إن هذا الأمر يبدو أكثر سخونة بالنسبة إلى بعض الفروع والاختصاصات الجامعية كاللغة العربية في غير موطنها. فخريجو أقسام اللغة العربية من الجامعات الإيرانية يعانون من شحة فرص العمل هذه، باحثين عن مجالات مهنية تنسجم مع دراستهم وتساعدهم على اكتساب لقمة العيش. فهل هناك علاقة لهذه المشكلة بالمناهج الدراسية لهذه اللغة في الجامعات الإيرانية، وهل يمكن تطويرها لتصبح أكثر مواءمة وتناسقاً مع المجالات المهنية الشحيحة لها؟ هذا ما نريد أن نتوسع فيه خلال هذا المقال.

كلمات مفتاحية: الفرص المهنية، قسم اللغة العربية، الأنساق التعليمية، الخريجون.

^١ - أستاذ مساعد بجامعة طهران ومدير مركز الأبحاث وتنمية العلوم الإنسانية مؤسّسة "سمت". dr.m.fekri@gmail.com

تنمية مهارات طلاب فرع اللغة العربية وآدابها الإيرانيين، ملقياً الضوء على فرع اللغة الفرنسية وآدابها

الدكتور علي أكبر نورسيده^١

مليحة يعقوبيزاده^٢

الملخص

لا يخفى على كل من يعمل في فرع اللغة العربية وآدابها داخل قطرنا إيران، أن خريجي هذا الفرع لا يزالون يفتقدون كفاية القدرات والمهارات الفنية لملء فراغات المجتمع داخل الثغور. في رأينا نحن، لا تحول اليوم بين الفرع هذا وبين تحقيق أهدافه السامية في تعليم اللغة العربية وآدابها، ولا تجعل متخرجيه غير ممتلكي المؤهلات الواجبة، إلا النواقص الموجودة في تخطيط الوحدات الدراسية ومناهج تعليمها في مرحلة الإجازة. إذن يسعى الباحثان في هذا المقال أن يقدموا مخططاً ملائماً لطلاب مرحلة الإجازة في تقديم الوحدات الدراسية لهم. ولاتتم هذه العملية إلا بتسليط الضوء على الوحدات الدراسية ومناهج تدريسها في فرع اللغة الفرنسية وآدابها الشقيق، لأنه قد خبر نجاحاً نسبياً في التربية الصالحة لمتخرجيه.

كلمات مفتاحية : إعادة تخطيط، تنمية المهارات، اللغة العربية وآدابها، اللغة الفرنسية وآدابها

^١ . دكتوراه في فرع اللغة العربية وآدابها / noresideali@gmail.com

^٢ . طالبة الماجستير في فرع اللغة العربية وآدابها بجامعة الشهيد بهشتي / m.yaghoobizadeh@gmail.com

تقييم مدى استعداد وكفاءة طلاب فرع اللغة العربية لدخول إلى سوق العمل ذات صلة بهذا الفرع (من وجهة النظر الطلاب والأساتذة).

الدكتور عدنان إشكوري^١

طارق ياراحمدي^{٢*}

الملخص:

على الرغم من ضرورة أن يحمل الباحثون عن العمل شهادة تؤهلهم للفوز بفرص العمل في دخل البلد أو خارجه، إلا أن ذلك لا يكفي لوحده. فالدخول في كثير من المهن المرتبطة بفروع مختلفة بحاجة إلى مهارات لا يمكن للباحث عن العمل أن يظفر بفرص العمل من دون الإلمام بها. ولا يستثنى خريجو فرع اللغة العربية وآدابها من هذه القاعدة السارية على الجميع. فقد أتاحت الأوضاع والتطورات في السنوات الأخيرة في إيران ظروفًا مساعدة زادت من أهمية فرع اللغة العربية وآدابها وساعدت خريجه على الفوز بفرص العمل أكثر من ذي قبل. لكن ذلك لا يتأتى إلا من خلال اكتسابهم للمهارات المعنية بفرص العمل تلك. يسعى هذا المقال أن يحصي وبشكل وصفي — تحليلي المجالات المهنية المتاحة لطلبة فرع اللغة العربية وآدابها، ويقوم بأسلوب مسحيّ ومن خلال إعداد استمارات إحصاء موزعة على خمس جامعات في طهران باستطلاع آراء طلبة الماجستير والأساتذة والخبراء في هذا الفرع حول مدى كفاءة الطلبة في الدخول إلى كل من فرص العمل تلك. وقد أفادت النتائج أن أكثر الطلاب يجدون مهاراتهم المكتسبة في الدراسة الأكاديمية الجامعية والتي تمكنهم من ولوج بوابات العمل، في المستويين المتوسط والضعيف. وقد أهدمنا المقال ببعض المقترحات التي من شأنها أن تذلل تلك الصعاب وتساعد الطلبة على كسب الكفاءة اللازمة.

كلمات مفتاحية: فرع اللغة العربية، مجالات العمل، سوق العمل، المهارات الخاصة

^١ - أستاذ مساعد بجامعة خوارزمي تهران.

^٢ - طالب مرحلة ماجستير بجامعة تربت مدرس تهران targh.yarahmadi@gmail.com

لا، لاجل لقمة عيش بل لتغيير في وجهة النظر: طريق إلى إنشاء قسم اللغة الوظيفي

الدكتور فرامرز ميرزايي^١

الملخص

المواصفات العامة لفرع اللغة العربية و آدابها بالجامعات الايرانية ذات اهداف معرفية و ثقافية و رغم أنها ذات قيمة روحية و رغم أنها لم تدون لها مساقات متناسبة الا انه يبدو أن هذا الفرع بحاجة ماسة إلى تغيير جذري في تبين أهدافه وأنه ينحصر في تحويل الأهداف العامة لتعليم هذه اللغة إلى اهداف خاصة تتناسب مع الفرص المتاحة للحصول الى مهنة في سوق العمل. ان تجربتنا في العقد الأخيرة و ما دُون من وثائق هامة علمية و استيراتيجية لدولة جمهورية ايران الاسلامية كوثيقة الاستشرافية لها والخريطة الشاملة للعلم والتقنية وبرنامج الحماسية الخامسة يرشدنا الى أن هذه الاهداف يمكن ان نستحصلها في المهارات اللغوية، و أخرى البحثية و الثالثة الاعلامية و الرابعة الاقتصادية؛ فلا بد لكل هدف حسب موقعه أن يؤدي الى فرع مستقل حيث المتخرجون من كل منها يتمكن من الحصول على مهنة في سوق العمل وذلك لمقدرته المكتسبة من البرنامج الدرسي ذو الهدف الخاص. مقالنا هذا يبحث عن هذه الاهداف الخاصة لبيئنا تبيننا كاملا بناء على الوثائق العلمية العالية لجمهورية ايران الاسلامية ولا بد أن تكون هذه الاهداف وظيفية لتؤدي الى ما يتوقع منها من كسب قوة علمية للمتخرجين لا للحصول على لقمة عيش بل لايفاء دورهم في تنمية البلاد و رقيها و للحصول على احساس انساني رفيع يفوز به كل صاحب مهنة لخلاصه من الفقر والقلق .

كلمات مفتاحية: فرع اللغة العربية و آدابها، تجربة العلم!، المواصفات الدراسية.

الإنترنت وسيلة لتوفير فرص العمل لطلاب فرع اللغة العربية وآدابها بالجامعات الإيرانية

* السيد علي رضا تقوي

** الدكتور علي ضيغمي

الملخص:

يعتبر الإنترنت أحد وسائل الإعلام المؤثرة في العالم اليوم غير أنه لا يهتمّ به طلاب فرع اللغة العربية وآدابها في الجامعات الإيرانية اهتماما جديرا؛ هذا ويشعر بضرورة تعلّم مهارات استخدام الإنترنت لدى هؤلاء طوال الدراسة وبعدها إذ ستعدّ هذه المهارات الطالب الإيراني لحضور ناشط على الساحة الدولية من أجل التعريف بالإنجازات العلمية والاقتصادية والطبية والسياحية والعسكرية و ... في البلاد وللدّ على الشبهات المحتملة في أذهان الإخوة العرب.

إن هذا البحث يحاول أن يؤكّد على أن الإنترنت يستطيع أن يكون كوسيلة جديدة توفّر للطلاب الإيرانيين إيرادات مالية وتساعدهم في الاستفادة من آخر الإنجازات والإنتاجات العلمية لتخصصي بلدان مختلفة. كما تساهم في تغيير نظرة طلاب فرع اللغة العربية وآدابها إلى هذا الفرع وبالتالي بقية أفراد المجتمع إلى الفرع وطلابها.

وسيدرك القارئ بعد قراءة هذه المقالة أهمية الفرع وجدّته وتلاؤمه وفق مقتضيات العصر ويعتبر إلى مهارات لاستخدام الإنترنت من قبل الطالب الإيراني في فرع اللغة العربية وآدابها.

كلمات مفتاحية: الإنترنت، اللغة العربية وآدابها، طلاب، توفير فرص العمل.

* - طالب ماجستير في قسم اللغة العربية وآدابها بجامعة كاشان.

** - أستاذ مساعد، قسم اللغة العربية وآدابها، جامعة سمنان، (الكاتب المسؤول). zeighami@semnan.ac.ir

باثولوجيا مناهج التعليم اللغة العربية على الامتihan وتوفير فرص العمل لخريجي فرع اللغة العربية وآدابها

عثمان ويسى^١ ، الدكتور عدنان إشكوري^٢ ، شبنم كابيني^٣

الملخص

هذه الدراسة محاولة لوصف وإيضاح وإشكالية تعليم اللغة العربية في الجامعات الإيرانية على أساس المناهج القديمة وبمخوريتهها التركيز على قواعد اللغة العربية دون الإهتمام بمبادي ومناهج التعليمية الجديدة، وإن أهم إشكالية يعيشها تعليم اللغة العربية في إيران، هي عدم وجود هيئة علمية وبيداغوجية تتولى النظر في القضايا العلمية والتعليمية المشتركة بين كل أقسام اللغة العربية، وهناك صعوبات وإشكاليات في برامج تعليم اللغة العربية ولا بد لنا أن نهتم بتغييرات جذرية في هذا المجال. وتخلص هذه الدراسة إلى أن الصورة التعليمية الموجودة هي صورة ملئية بالظواهر السلبية في تدريس اللغة العربية؛ كقلة الإستعانة بالتقنيات التعليمية الحديثة وقلة الإهتمام بالمدخل الحديثة في تدريسها وعلى الخصوص عملية التواصل اللغوي. والمنهج المتبع هو المنهج التوصيفي - التحليلي الذي يقوم على بيان مستقبل تعليم اللغة العربية وإعادة النظر في الأهداف تعليم اللغة العربية والتركيز على توظيفها داخل المجتمع بأساليب تجارية واقتصادية لتكون اللغة العربية داعمة لتوفير فرص العمل المناسبة للخريجين. اقتراح طرائق العلاج الناجعة لهذه المشكلات باقتراح البرامج العلاجية لهذه المشكلات والحلول اللازمة للتغلب على هذه المشكلات من نتائج دراستنا في هذه الدراسة.

كلمات مفتاحية: تعليم اللغة العربية، تنظيم المشاريع والتسويق، المتخرجين، المدخل التواصلية.

^١ طالب ماجستير في تعليم اللغة العربية، جامعة تربيت مدرس: osman.weisi@gmail.com

^٢ أستاذ مساعد في فرع اللغة العربية وآدابها، جامعة خوارزمي

^٣ طالب ماجستير في فرع علم اللغات، جامعة تربيت مدرس

التشغيل الحكومي للغة العربية، القُدُرات والسّمات

النموذج: كلية العلوم القرآنية لشيراز

الدكتور مجيدصادقي مزدي^١

الملخص

من المناهج المنشودة في الدوائر الحكومية لإجابة التطورات هي الاهتمام بالمنظمات الحكومية التي تنتزع النهضة وتهتم بالتشغيل. توفرّ بعض هذه المنظمات أرضية ملائمة لتوظيف المخرجين ضمن اتساع الثقافة الدينية ومبانيها وذلك عن طريق تثقيف التشغيل. من ثمّ يتطرق هذا البحث إلى التعريف التشغيل والتشغيل الحكوميّ مضافاً إلى تبيين الفرص المهيأة له. قد تحقق هذا الأمر بالاهتمام بالقدرات والمجاري الموجودة في كلية العلوم القرآنية لشيراز وذلك على ضوء أهم المقومات الاجتماعية التشغيلية، وما هي إلا المجرى الثقافي.

قد استطاعت كلية العلوم القرآنية لشيراز أن تنتهز الفرصة من الظروف المنشودة فيها لكي تنشأ الفرص الجديدة للغة العربية في إطار المجالات الثقافية القرآنية مواجهياً، واتسعت الفرصة لاشتغال مخرّجي اللغة العربية وآدابها غير مواجهي، فيمكن الإشارة إلى أهمها: العلاقات العلمية مع دائرة العلمي للحج والزيارات، إنشاء المعهد اللغوي العربي المختص بالعلوم القرآنية، إقامة الدورات الخاصة لترجمة القرآن، إقامة الدورات الخاصة لتعليم الطلاب والطالبات في العلوم القرآنية للتدريس في المدارس، إقامة الدورات التوعيمية والتمهيدية لامتحانات المختلفة وإقامة الدورات الخاصة لفهم القرآن و قرائته. كما يجدر الإشارة بأهم الخصائص لهذه الفرص المنشئة في الكلية وهي: فاعلية فرع اللغة العربية وآدابها، استراتيجية الفرص المهيأة لهذه اللغة، العلاقات الوثيقة مع الدوائر المختلفة، إبداعية اللغة العربية، تعددية الأبعاد للفرص المتاحة.

لقد اعتمد هذا البحث على المنهج التحليل الموضوعيّ وركز على التقييم واقتناص المعلومات.

كلمات مفتاحية: كلية العلوم القرآنية لشيراز، التشغيل الحكوميّ، المقومات الاجتماعية، قدرات التشغيل، سمات التشغيل.

تحليل قضايا تدريس الترجمة العربية ومشاكلها وآلياتها نظرا إلى توفير فرص العمل

الدكتور علي نظري^١

سيد اسماعيل قاسمي موسوي^٢

الملخص:

أن تدريس الترجمة يعد من المجالات التي تتحدى المعلم و الطلاب في أية لغة اجنبية، و فرع اللغة العربية و آدابها ليس بمعزل عن هذه المشكلة. و لاحتياز هذه المشكلة و تمهيد طريق طلاب فرع اللغة العربية و آدابها لدخول سوق العمل عن طريق مهاراتهم و ليس عن طريق شهاداتهم الجامعية فحسب يجب علينا رسم خارطة طريق للوحدات التي تساعد الطلاب في سوق العمل. نحن في هذا المقال نسعى أن نعد خارطة طريق لتعليم الترجمة في الصف و في هذا الطريق اتكأنا على تجاربنا في الصفوف و على الدراسات التي اجرناها في مجال تعليم الترجمة و في هذا المطاف قد نظرنا الى عيوننا على اهم مراكز دراسات الترجمة و الطريقة التي تتبعها اكثر جامعات العالم اعتبارا. و كذلك نجتهد لكي نكشف عن المشاكل التي يجب الابتعاد عنها في هذا المجال و لكي نقدم اهدافا مقترحة و حلول في مستويين: قصير الامد و طويل الامد. هذه الدراسة تصل في منتهاها الى نتائج اهمها و جوب تطوير موضوعات قائمة الدروس بحيث تكون محمورة حول الطلاب و التدريبات المناسبة.

كلمات مفتاحية: التعليم، الترجمة، فرع اللغة العربية و آدابها، سوق العمل.

^١ أستاذ مشارك في فرع اللغة العربية وآدابها بجامعة لرستان

^٢ طالب الدكتوراه في جامعة بوعلی سینا همدان esmaeilmusavi@gmail.com

دراسة تحليلية حول التجارة و التكسب باللغة العربية و آدابها

غلامعلي مديح^١ * ، الدكتور محمد جنتي فر^٢ ، مريم ستوده^٣

الملخص:

منذ القدم و العلوم الانسانية كانت محصورة في المسائل النظرية حيث كان يجتمع عدد من العلماء و يدرسون المسائل الاجتماعية و النصوص الدينية و يحللونها. و طبعاً كان من الممكن أن يدرسوا ما يتعلق بالتجارة و يحللوا المسائل المعنية و يحصلون على أطرٍ و موازين خاصة لحل تلك المسائل كما في الوقت الراهن. بما يتعلّق بالاجتماعيات و المسائل الاقتصادية و دروس المكاسب في الحوزات العلمية. ولو كانت هذه المساعي قيمة و ثمينة في حد ذاتها لكن لم تصبح كموضوع تجاري يجذب المعاش. يحاول هذا المقال أن يبين مفاهيمها كالتجارة، التكسب، دراسة اللغة العربية و آدابها و كشف الغطاء عن فرص العمل المتعلقة بها في الوزارات، الجامعات، المنظمات الوطنية و الأهلية، القوات المسلحة، الشركات الأهلية و الجمعيات و في النهاية يقدم اقتراحات جيدة كإيجاد مجموعات ثقافية و تعليمية و في نفس الوقت تستطيع أن تكون تجارية و وسيلة للتكسب.

كلمات مفتاحية: التجارة، التكسب، اللغة العربية، فرص العمل

^١ - طالب الدكتوراه في جامعة آزاد الإسلامية فرع يزد. madihgholamali@yahoo.com

^٢ - أستاذ مساعد في جامعة آزاد الإسلامية فرع قم.

^٣ - طالبة الدكتوراه في فرع اللغة العربية و آدابها.

دور المؤسسات الحكومية وغير الحكومية في إيجاد فرص العمل لمتخرجي فرع اللغة العربية وآدابها

* اسحق رسولي درميان^١

محدثة آقاحسني^٢

الملخص

بالرغم من أهمية اللغة العربية وعدد كثير من الناطقين بها في العالم، لكن مجموعة مشتتة من الأسباب الثقافية والاجتماعية والسياسية تسبب عزلة اللغة العربية و عدم نشاطها في كثير من النشاطات لاسيما الإقتصاد. بينما في هذا الوقت، نحن بحاجة إلى جميع المجالات العلمية لتحقيق التقدم الاقتصادي. فلنساعد من الوكالات الحكومية والمنظمات غير الحكومية للقيام بأنشطة معينة و إجرائها الموثقة لنتمتع من أثرها إيجابي على الإقتصاد و نحضرها إلى النشاط الاقتصادي و ميادينها.

في هذا البحث، ندعو المنظمات الحكومية وغير الحكومية و نقترح بعض من الحلول لتطبيق اللغة العربية في مجالات الإقتصاد . و نذكر مشاكلها و نقترح حلولها. فكل هذه الاقتراحات قابلة للتطبيق و التوطيد.

اختار الباحثون المنظمات التي تشارك في الإقتصاد مباشرة. لكن يمكن للوكالات الحكومية والمنظمات غير الحكومية الأخرى تنطوي في هذه العملية بشكل غير مباشر ويساعد على حل التحديات و المشاكل.

كلمات مفتاحية: اللغة العربية، التسويق، المؤسسات الحكومية وغير الحكومية.

^١ - ماجستير اللغة العربية وآدابها جامعة حكيم السيزواري، i.rasouli64@gmail.com

^٢ - طالبة ماجستير في اللغة العربية وآدابها، جامعة بيرجند.

دور متخرجي فرع اللغة العربية وآدابها في تنمية التجارة الإلكترونية مع البلدان العربية

الدكتور حبيب كشاورز^١

المختص:

مع ظهور شبكة الانترنت التجارة الالكترونية أصبحت ضرورة في المجتمع العصري. والتجارة الالكترونية اجتازت حاجز الحدود وأصبحت ظاهرة دولية. عبر استخدام إمكانيات التجارة الالكترونية يمكن التعريف بالمنتجات والخدمات الإيرانية إلى الناس في البلدان الأخرى والمساهمة في تنمية الصادرات غير النفطية إضافة إلى توظيف شباب الوطن. بالنظر إلى موقع إيران، البلدان العربية منها العراق من أهم البلاد لتصدير السلع والخدمات الإيرانية. وخريجو فرع اللغة العربية وآدابها يجيدون لغة من اللغات الحية في العالم ويمكنهم المشاركة في هذا القسم والمساهمة في تنمية الصادرات غير النفطية إلى البلدان العربية. والبلدان العربية وخاصة العراق من أهم الشركاء التجاريين لإيران وبسبب وجود الدين والثقافة المشتركين بين البلدين هناك مجالات واسعة لتنمية التجارة الالكترونية. وحجم المبادلات التجارية بين البلدين الآن يصل إلى ٦ مليارات دولار سنويا وعبر مساهمة خريجي فرع اللغة العربية وآدابها يمكن زيادة هذا الحجم.

كلمات مفتاحية: التجارة الالكترونية، البلدان العربية والعراق، خريجو فرع اللغة العربية، الصادرات

^١ - دكتوراه في اللغة العربية وآدابها بجامعة طهران، ومدرس في جامعة سمنان habibkeshavarz@gmail.com

دور اللغة العربية في تنمية السياحة الطبية في إيران

هذا قرئلي^١، الدكتور ماجد نجاريان^{٢*}

الملخص:

تعد السياحة الطبية (الصحية) في إيران إحدى أكثر أنواع السياحة الأجنبية جلباً للعملة الصعبة ودعمًا للاقتصاد الوطني، وذلك بسبب تقدم الخدمات الصحية المتميزة إضافةً إلى الأسعار التنافسية التي يتميز بها القطاع الصحي قياساً إلى البلدان الأخرى.

وعلى الرغم من أن قطاع السياحة الطبية في إيران يتميز بالعديد من المقومات الإيجابية، إلا أنه للأسف الشديد يعاني من مشكلات أساسية من ضمنها؛ عدم تقدم الخدمات الصحية المثالية، وضعف المترجمين والمرشدين السياحيين.

وبما أن أغلب السياح العرب يفضلون السفر إلى إيران لتلقي العلاج المطلوب، لذلك فإن كيفية تقديم الخدمات ونوع التعامل مع هؤلاء السائحين من قبل المرشدين والمترجمين يُعد أمراً بالغ الأهمية، حيث لا بد للمترجم في هذه الحالة أن يحيط علماً بالكثير من المعلومات الدقيقة والمهارات الخاصة.

يهدف هذا البحث إلى وضع اليد على أهم العقبات التي تواجه هذا القطاع الاقتصادي الحيوي والتعرف على ما يتعرض له من مشاكل تعيق تنميته وازدهاره، وصولاً إلى وضع الحلول المناسبة للارتقاء به نحو المستوى المطلوب.

لم يكتفِ البحث بالاعتماد على المصادر الورقية و الإلكترونية فحسب، بل اعتمد أساس المنهج الميداني والتجربة العملية في مجال السياحة الطبية في إيران مع السياح القادمين من البلدان العربية المجاورة.

ولعل أهم ما توصلت إليه نتائج البحث هو أن قطاع السياحة الطبية في إيران بحاجة ماسة إلى رفع المستوى التعليمي لطلاب أقسام اللغة العربية، و ضرورة تعلّم اللهجات العربية الأكثر شيوعاً وإجادة التكلم بها من جهة، وتنمية قدرات المترجمين الفاعلين في هذا المجال على مستوى الفهم و النطق والتكلم والكتابة باللغة العربية الفصحى و الدارجة.

كلمات مفتاحية: السياحة الطبية، اللغة العربية، مشاكل الترجمة.

^١ - ماجستير اللغة العربية وآدابها، جامعة آزاد الإسلامية، فرع فلاورجان. Derasat_bouhoos@yahoo.com

^٢ - أستاذ مساعد في قسم اللغة العربية وآدابها بجامعة آزاد الإسلامية، فرع فلاورجان majid_alnajjar@yahoo.com

الريادة وترجمة الأفلام من وإلى العربية*

الدكتور محمد جواد بور عابد^١

الملخص

تعدّ الترجمة من الدروس المهارتيّة في فرع اللغة العربيّة وآدابها. فهذا المقرر بجانب المقررات الأخرى لهذا الفرع يتمتّع بخصوصيّة بإمكانها أن تجعل الدارسين على مسار صحيح في المستقبل للقيام بمشاريع اقتصادية، ويعدّ ضمان جهوزيّتهم للتوظيف للقيام بمهن جديدة نابضة بالحياة؛ خاصّة وأنّ هذه اللغة تعتبر عنصراً مشتركاً يربط فيما بين شعوب الحضارة الإسلاميّة. فالدارسون لهذه اللغة باكتسابهم الخبرة الكافية والتحليّ بالكفاءة اللازمة بإمكانهم المشاركة في النموّ الاقتصادي لبلادهم ومن ثمّ التصديّ للعولمة التي يشنّها الغرب ضدّ الثقافة الإسلاميّة بأفلامه ومسلسلاته اللاأخلاقيّة، فالحصول على المهتمّ ممكن، لكنّه على شرط تمكين الشباب من المعارف والمهارات للاستخدام الإيجابي والأمثل للمهارات الترجمة عبر اعتماد برامج تدريبيّة وتأهيليّة كثيفة ومتجددة، وتشجيع الحضور في دورات تدريبيّة مختلفة والتعلّم من خلال نوادي متخصصة بالمنظمات والجمعيات الأهلية وادماج موادّ مختصّة بالترجمة ضمن المقررات الجامعيّة، وتيسير المشاركة الواسعة للشباب في الفعاليات الوطنية والعربية والدولية التدريبيّة والتأهيليّة لوضع معارفهم في محلّ التنفيذ.

كلمات مفتاحيّة: ريادة الأعمال، اللغة العربيّة، الترجمة، دبلجة الأفلام.

* - تم قبول ملخص هذه المقالة فقط.

^١ - أستاذ مساعد في جامعة خليج فارس بوشهر، javad406@gmail.com

الترجمة العربية و السياحة الصحية*

كاظم تبريزيان^١

الملخص:

من خلال هذه الدراسة تم تناول البحث في ما يخص الترجمة العربية ودورها في السياحة الصحية مستخدماً المنهج الوصفي والمنهج الميداني كما يلي:

متابعة ودراسة التقارير الصادرة من الجهات الرسمية وحتى الغير الرسمية (القطاع الخاص) والأهلي وأيضاً الأقوال الرسمية والمقابلات التي تمت مع المسئولين المعنيين سواء على صعيد وزارة الصحة ومؤسسة السياحة والتراث ووزارة التعاون ومدراء مراكز استقطاب السياح للعلاج. كذلك تمت دراسة ميدانية من خلال مؤسسة الزينية(س) لإغاثة المرضى العراقيين في قم المقدسة وأيضاً الخبرة الميدانية التي اكتسبها صاحب المقال خلال النشاط الذي دام ١٠ أعوام ومازال مستمراً بحول الله تعالى. **أولاً: الفُرص:** إيران تمتلك فرص وامكانيات وقدرات هائلة في مجال استقطاب السياح من أجل القضايا الصحية والأنواع الأخرى للسياحة

- ١) العلاج الرخيص والتكلفة القليلة بسبب انخفاض العملة الإيرانية (الريال).
- ٢) العلاج السريع والتنوع الممتازة إثر المنافسة مع البلدان الأخرى.
- ٣) استتباب الأمن الشامل في كل أنحاء إيران.
- ٤) حسب تقرير منظمة الصحة العالمية إن أطباء إيران هم على مستوى أطباء الدول الخمسة المتقدمة والأولى في العالم.
- ٥) حسب الدراسات الموجودة والخاصة بالمراكز العلاجية (المستشفيات) هناك ٣٠% من الإمكانيات والقدرات الصحية في إيران تعد إضافية ولم تستخدم (فارغة وخالية) لذلك يمكن توظيفها للسياحة الصحية وللسياح الوافدين من البلدان الأخرى.
- ٦) حسب الروية المستقبلية لإيران عام ١٤٠٠ هـ - ٢٠٢٠، إيران بإمكانها أن تستقطب سنوياً ٥٥٠ ألف سائح في مجال السياحة الصحية وهذا يعني توفير وخلق ١٣٧ ألف فرصة عمل لأبناء الوطن.

* - تم قبول ملخص هذه المقالة فقط.

^١ - طالب في مرحلة الماجستير، تخصص الترجمة العربية بجامعة سمنان.

٧) إيران وحسب الإحصاءات والبيانات الموجودة خلال عام ٢٠١٤ (١٣٩٢-١٩٩٣ هـ.ش) تمكنت من اكتساب دخل حوالي مليار دولار في مجال السياحة الصحية فقط وهذا خير مبشر لتنمية هذا القطاع.

٨) مقارنة مع الدول الأخرى وحتى دول المنطقة كتركيا والأردن والهند، إيران تعد أقل كلفة في مجال كلفة العلاج والفنادق والنقل والدليل السياحي، على سبيل المثال كلفة جراحة العيون نصف أسعار تركيا و ٣٠% أقل من الأسعار الموجودة في الأردن

٩) إيران لديها قدرات وإمكانات في مجال تصدير الأجهزة الطبية (التصنيع المحلي) وأيضا تصدير الخدمات الصحية بمختلف ألوانها.

١٠) في مجال العلاج والطب التقليدي وطب الأعشاب إيران لديها قدرات وإمكانات فائقة في مجال النباتات والأعشاب بحيث تعادل وتساوي جميع النباتات والأعشاب والعقاقير الموجودة في أوروبا.

ثانياً - التحديات:

- ١) المراكز الطبية الضخمة الغير مؤهلة لاستقطاب المرضى من الخارج .
- ٢) قلة (أو عدم وجود) مترجمين مؤهلين خريجين من الجامعات في مجال السياحة الصحية (نقصد مترجمي اللغة العربية فقط).
- ٣) معظم الأخصائيين في المراكز الصحية (أطباء، كوادرات الخدمات العلاجية والإدارية) لا يجيدون حتى اللغة الإنكليزية من أجل التعامل مع السياح المرضى الأجانب.
- ٤) حسب ما أعلنت وزارة الصحة، حالياً لاتوجد بيانات وإحصاءات لعدد المرضى الوافدين من البلدان الأخرى. (المستشفيات غير ملزمة بتقديم البيانات) .
- ٥) بلغ عدد المرضى الوافدين من العراق وأفغانستان في العام الماضي إلى عشرون ألف متلقي للعلاج، وعدد قليل من بلدان الخليج الفارسي فقط.
- ٦) انعدام الرقابة الخاصة بالمراكز العلاجية والصحية وأيضا الفنادق والنقل والمرافقين (مما يؤدي إلى تشوية سمعة البلد فيما إذا ظهرت سلبيات)
- ٧) كثرة الدلالين (الدلالية) سواء خارج البلد أو داخله في مجال استقطاب سياح السياحة العلاجية، قد يؤدي إلى استغلال المرضى وارتفاع التكلفة.
- ٨) بعض المراكز الطبية تطالب بأجور باهضة أو تقوم بالعلاج على يد أطباء غير أخصائيين وغير مؤهلين. (موسسة الزينية)

كلمات مفتاحية: الترجمة العربية، السياحة، إيران، السياحة الطبية.